ગ્રંથ મળવાનાં ઠેકાણાઃ—

શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ ચંપાગલી મુંબાઈ.
શા. વીરચંદભાઈ કૃષ્ણાજી પુના ઠે. વેતાલપેઠ તથા માણસા.
બુકસેલર મેઘજી હીરજી પાયધુની મુંબાઈ.
વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ પાદરા (ગુજરાત).
શા. આત્મારામ ખેમચંદ, સાણંદ.
વિજાપુર જૈનમિત્ર મંડલ.
ઠા. શા. મોહનલાલ જેશીંગભાઈ.

વડોદરા-લુહાણા મિત્ર સ્ટીમ પ્રિ. પ્રેસમાં, વિઠ્ઠલભાઈ આ. ઠક્કરે, તા. ૨૦-૯-૧૯૨૦ ના રોજ પ્રકાશકને માટે છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યું.

પ્રસ્તાવના.

સંવત્ ૧૯૭૫ ની સાલનું ચોમાસું પાદરાના વકીલ મોહનલાલ હિમચંદ વગેરે જૈનસંઘના આગ્રહથી પાદરામાં કરવામાં આવ્યું. તે પ્રસંગે ભાદરવા માસમાં મુંબાઇથી માણસાવાળા શ્રાવક શા. વીરચંદભાઈ કૃષ્ણાજી વાંદવા આવ્યા હતા. તેમણે ગુંહલીઓ રચવાની વિજ્ઞપ્તિ કરી તેથી આશ્વિન માસમાં ગુંહલીઓ રચી અને કારતક માસમાં વકીલ મોહનલાલ હિમચંદે છપાવવા મુંબઇ મોકલાવી. પોષ માસમાં બીજો ભાગ તૈયાર થઇ ગયો. બીજા ભાગની ગુંહલીઓમાં મુનિયોના ગુણોની ગુંહલીઓ, પર્વોની ગુંહલીઓ, પ્રભુ મહાવીર સ્વામિની અનેકાવસ્થાની ગુંહલીઓ, ગુરૂઓની ગુંહલીઓ, નવપદની ગુંહલીઓ વગેરેનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. બીજા ભાગની ગુંહલીઓ કેટલીક ઉપચાર રૂપ અને અનેકનયોની અપેક્ષાવાળી આધ્યાત્મિક મહાવીર પ્રભુની સ્તુતિ રૂપ છે. ગુણાનુરાગ દૃષ્ટિએ અનેક મુનિયોની, સૂરિયોની ગુંહલીઓ રચવામાં આવી છે. શ્રી મહાવીર પ્રભુની ગુંહલીઓમાં કેટલેક સ્થાને આધ્યાત્મિક સર્વનય સાપેક્ષ વિચારોથી મહાવીર પ્રભુને વિશ્વરૂપે અને જગતને મહાવીરરૂપે લેવાની ભાવનાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે તેમાં ઠાણાંગ સૂત્રમાં જેમ એગે આયા એક આત્મા છે એમ સંગ્રહનય સત્તા વડે દર્શાવવામાં આવ્યું છે, તેમ અત્રપણ સત્તાગ્રાહક સંગ્રહનયવડે તથા એક વસ્તુમાં સર્વદ્રવ્ય વિષયક સત્ અસત્ અસ્તિ-નાસ્તિ સર્વ ધર્મોને ઘટાવવાની અપેક્ષાએ અને ઉપચારનય વડે વિશ્વાપિ પીંડે એવી નયદૃષ્ટિ વડે સમજાવવામાં આવ્યું છે તેથી તત્ત્વદૃષ્ટિના પ્રસંગમાં એકાન્તવાદ લાગુ પડતો નથી, પરંતુ તેથી સ્યાદ્વાદદર્શનની મહત્તામાં, વિશાલતામાં વૃદ્ધિ થાય છે. કેમકે વિશ્વમાં જૈનધર્મના સ્થાપક શ્રી મહાવીર પ્રભુ છે, તેથી તેમની ભક્તિના લેખે તેમની ગુંહલીઓ વિશેષ પ્રસંગમાં રચવામાં

આવી છે. બાલિકાઓને, શ્રાવિકાઓને તથા પુરૂષોને રાગ બંધ બેસતા થઇ પડે એવા પરિચિત ગવાતા રાગોમાં ગુંહલીઓ રચવામાં આવી છે. ગુંહલીઓને ગુણાનુરાગ દ્રષ્ટિથી વાંચવામાં આવશે તો તેમાંથી ઘણું અનુભવવા યોગ્ય મળી શકશે. અન્ય ધર્મવાળાઓને પણ ગુંહલીઓમાંથી સમાજોન્નતિ માટે ઘણી ગુંહલીઓ ઉપયોગી થઇ પડે તેમ છે. જેવી દ્રષ્ટિથી ગુંહલીઓ વાંચવામાં આવશે તેવું ફળ પ્રાપ્ત થશે. इत्येवं ॐ अर्हंशान्तिः ३

સંવત્ ૧૯૭૬ પોષ વદિ ૫ પંચમી.

અમદાવાદ, ઝવેરીવાડો, આંબલીપોળનો ઉપાશ્રય.

લે. બુદ્ધિસાગરસૂરિ.

ગુંહલીઓની વિષયાનુક્રમણિકા.

ગુંહલી સંગ્રહ બીજો ભાગ.

અશુદ્ધિશુદ્ધિ પત્ર.

અશુદ્ધિ.		શુદ્ધિ.
૪	શીષ	શીષં
૬ લીટી ૧૮	પ્રકાશિમા.	પ્રકાશિયાં.
૧૧—૧૪	પૂરણુ.	પૂરણ.
૨૩—૮	ગર.	ગર્વ.
૫૮ —૧૬	ફુલવટ.	ફુલવડ.
૮૨—૨૨	કાય.	કાયા.
૬૩—૧૯	બ્યાપુ.	બ્યાપ્યું.

યોગનિષ્ઠ મુનિ મહારાજ શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિજી વિરચિત:

ગહુંલી સંગ્રહ.

બીજો ભાગ.

(૧)

શ્રીમદ્ રવિસાગરજી મહારાજની ગહુંલી.

ભવિ તમે વંદો રે સૂરીશ્વર ગચ્છરાય. એ રાગ.

ભવિજન આવો રે, રવિસાગર ગુરૂરાયા,
રવિપેરે મહિમા રે નિશદિન પ્રણમો પાય.

સાગર પેરે ગુણગણ ભરિયા, મુનિગણમાં કેશરિયા,
ચંદ્રપેરે શીતલતા વરિયા, ભવ્યલોક ઉદ્ધરિયા. ભવિજન. ૧

ગૌતમ ગુરૂપેરે ગુણવંતા, સમતાવંત મહંતા;
ક્રોધ વસ્તુની ઉપશમવંતા, મેરૂપેરે મહંતા. ભવિજન ૨

અદ્ભુતજ્ઞાની નિરભિમાની, મમતા રહી ન કશની,
અમૃત સરખી મીઠીવાણી, જ્ઞાન અભય ગુણધાની. ભવિજન. ૩

સર્વ રૂપમાં જે વખણાય, અતિશયવંત ગુણાય,
બુદ્ધિસાગર આદરે વંદું, પહેલાં દર્શન પાય. ભવિજન. ૪

(૨)

શ્રીમદ્ સુખસાગરજી મહારાજની ગહુંલી.

ભવિ તમે વંદો રે. એ રાગ.

ગુરૂ સુખ સાગર રે, આતમ સુખના દરિયા,
શમદમવંતા રે, સમતા ગુણથી ભરિયા.
વૈયાવચ્ચથી પર ઉપકારી, સરલ સ્વભાવી સનૂરા,
પંચ મહાવ્રત ધારી પૂરા, સેવાકરણમાં શૂરા. ગુરૂ.
ધર્મક્રિયા કરવામાં જેની, આવે નહીં કોઇ તોલે;
વર્તમાન મુનિગણ ગુણરાગી, ખરા હૃદયથી બોલે. ગુરૂ.
ગુરૂસેવામાં જીવન ગાળ્યું, કર્મબીજને બાળ્યું;
બુદ્ધિસાગર ઘટ સુખ ભાળ્યું, જિનશાસન અજવાળ્યું. ગુરૂ.

(૩)

ગુરૂવ્યાખ્યાન ગહુંલી.

ભૂલ્યો મન ભમરા તું ક્યાં ભમ્યો. એ રાગ.

ગુરૂજી વખાણ કરે ભલું, સુણતાં હર્ષ અપાર;
વીર પ્રભુજીએ ભાખિયો, જૈનધર્મ છે સાર. ગુરૂજી.
જૈનધર્મ જગ જાણીએ, ટાળે સહુ જન દુઃખ;
જૈનધર્મ ધરી જીવતા, મળતા શાશ્વત સુખ. ગુરૂજી.
દેવ ગુરૂધર્મ તત્વ છે, ધરો તસ વિશ્વાસ;
મિથ્યા વહેમ બહુ વારતાં, પામો સમકિતવાસ. ગુરૂજી.
[illegible] દેવ તે પરખો, ગુરૂવચન પ્રમાણ,
[illegible], [illegible] ખાણ. ગુરૂજી.
અરિહંત મહાવીર સત્ય છે, બીજું આળપંપાળ;
બુદ્ધિસાગર [illegible], [illegible] વિશાલ. ગુરૂજી.

(૪)

શ્રી વીરપ્રભુની ગહુંલી

છ રે પર્દેશા વધાવો મહાવીરનેજી. એ રાગ.

છરે મ્હાલા લાગે મહાવીર પ્રભુ, સહુદેવના દેવ મહાન,
હાડોહાડ હૃદયમાંહિ વ્યાપિયા, અરિહંત વિભુ ભગવાન. છરે. ૧
મોટું સત્ય મહાવીર દેવ છે, ત્રિશલાપુત્ર જગજયકાર;
જૈનધર્મ સાચો ઉદ્ધારિયે, દેઇ દેશના સત્ય ઉદાર. છરે. ૨
મહાવીર પ્રભુ નામ જાપથી, ટળે કર્મ સકલ નિર્ધાર;
કલિકાલમાં મહાવીર એક છે, સહુ જીવના તારણહાર. છરે. ૩
જૈનધર્મ સમો નહીં ધર્મ છે, સહુ સેવો નર અને નાર.
એવી આપે છે ગુરૂ દેશના, સુણતાં હોય હર્ષ અપાર. છરે. ૪
મહાવીરપ્રભુ જિનદેવ છે, જૈનધર્મ સદા આધાર;
બુદ્ધિસાગર ગુરૂજીની દેશના, સુણી પામો મંગલમાલ. છરે. ૫

---

(૫)

જૈન લક્ષણ ગહુંલી.

સિદ્ધ જગત્ શિર શોભતા. એ રાગ.

સાચા જૈન તે જાણીએ, મહાવીર દેવના દાસ,
જેના દિલમાં ન દીનપણું, જૈનાગમ વિશ્વાસ. સાચા. ૧
છતે મોહ વિદારવે, રાગ દ્વેષને નાશ;
કરતા નહીં જે કાયરપણું, ધરતા સાત્વિક [illegible] સા.સા. ૨
જૈન ધર્મ આરાધવા, તન મન ધનથી ખાસ;
વીર પ્રભુની દેશનામાં, રાખે છે વિશ્વાસ. સા.સા. ૩
ધર્માર્થે જેહ જીવતા, [illegible] સમાન. જેહ;
[illegible] સા.સા. ૪
[illegible] કરે જે [illegible], કરતા [illegible];
[illegible] સા.સા. ૫

જૈનધર્મની સદ્દહણા, જેના મન હાડોહાડ;
દુર્ગુણ જીતે જય જે કરે, બોલ્યું પાળે પ્રમાણ. સાચા. ૬
જડ વસ્તુના ન લોભિયા, રાગી જૈનોના જેહ;
મહાવીર મહાવીર મન ભજે, સાચા ગુણગણ ગેહ. સાચા. ૭
વીર બને શુભકાજમા, આપે તન મન ભોગ;
આતમ પેઠે સહુ જીવને, માને ધર્મનો યોગ, ૮
આત્મોદ્ધારક જે બની, કરતા વિશ્વ ઉદ્ધાર;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ, શ્રદ્ધા ભક્તિ ઉદાર. સાચા. ૯

---

(૬)

ગુરૂગુણ ગહુંલી.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજો રે. એ રાગ.

ગુરૂ મ્હારા જ્ઞાનદર્શન દરિયારે, સંસાર સમુદ્રને તરિયા. ગુરૂ.
ગુરૂ ભાનુ સમા છે પ્રતાપી રે, ગુરૂ આકાશ પેઠ છે વ્યાપી રે;
પ્રત્યુત્તરમાં શીઘ્ર જવાબી, ગુરૂ. ૧
અમૃત સમ મધુરી વાણી રે, સાંભળી બુઝયા બહુ પ્રાણી રે;
ખૂબ કરતા ધર્મ કમાણી, ગુરૂ. ૨
સાગર પેઠ ગંભીર છાજે રે, કદિ મૂકો ન નિજ ગુણ આજોરે;
પાળો મુનિગુણ રીત રીવાજે, ગુરૂ. ૩
ઉપસર્ગ પરિષહ સહેતારે, મહાવીરનું શાસન વહેતા રે,
આત્મભાવમાં નિશદિન રહેતા ગુરૂ. ૪
ગામોગામ નગરપૂર ફરતા રે, મોટા મુનિવરને અનુસરતા રે;
રાગદ્વેષ દૂર પરિહરતા, ગુરૂ. ૫
આગમ ગ્રન્થો ઉપદેશો રે, જેથી જાય જીવોના કલેશો રે;
બુદ્ધિસાગર શિવ સંદેશો, ગુરૂ. ૬

(૧૦)

જ્ઞાનપંચમીની ગહુંળી.

ધન્યાશ્રી.

જ્ઞાન પંચમી જયકાર, કરો તપ પંચમીનું નર નાર.
જ્ઞાન પંચમી આરાધતાં રે, પ્રગટે જ્ઞાન અનન્ત;
જ્ઞાન સકલ ગુણ શ્રેષ્ઠ છે રે, ભાખે વીર ભદન્ત. કરે

ગુણ મંજરી વરદત્ત પરે રે, તપ આરાધિ જેહ;
જ્ઞાનાવરણ નિવારીને રે, બનતો જ્ઞાની તેહ. કરો

ભણીએ જ્ઞાન ભણાવીએ રે, કરીએ તન ધન સહાય:
જ્ઞાન સર્વત્ર ફેલાવીએ રે, પાઠ આદિ ઉપાય. કરો

જ્ઞાની જ્ઞાન આશાતના રે, કરીએ નહીં ધરી પ્રેમ:
જ્ઞાન યોગી બનો વિશ્વમાં રે; અનીચ્છા તપ નેમ. કરો.

વીરપ્રભુના શાસને રે, જ્ઞાન તણો આધાર:
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ રે, સેવી લહો એહ સાર. કરો.

---

(૧૧)

ગુરૂ ગહુંલી કરતી વખતે ગાવાનું ગીત.

બેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ. એ રાગ.

ગાવો સખિયો ગુરૂ ગુણ ગુંહલી,
જેની અમૃતરૂપી વાણી રે;
જેનાં લોચન રવિપરે ઝળકતે,
મહા તપસી ગુરૂની ખાણી રે ગાવો. ૧
જેનું લલાટથી દિલ મોટકું,
ચંદ્ર પેરે મુખડું ઝળકે રે;
જમ મોહું ન મનસમ કો દિસે,
તપ તેજે દેહડી ઝળકે રે. ગાવો. ૨

જેવી ભાવના જેહની, સિદ્ધિ તેહવી થાય;
નવભવમાં જન શિવ લહે, કર્મ અનંત ખપાય. ઓળી. ૫

ઓળી તપ સમ તપ નહીં, મંત્રવિષે નવકાર,
સહાય કરે દેવદેવીઓ, થાતી અણધારી વ્હાર. ઓળી. ૬

રોગ ટળે બહુ જાતના, પદપદ મંગલ થાય;
પુત્ર મળે મનમાનતા, ઇચ્છિત મેળા સુહાય. ઓળી. ૭

કર્મ નિકાચિત બાંધિયાં, તે પણ વિણશીરે જાય;
આ ભવમાં તપ ફળ મળે, શ્રદ્ધા બળ મહિમાય. ઓળી. ૮

ઓળી તપને આરાધતાં, સુખિયાં નર અને નાર,
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ, આશીષથી નિરધાર. ઓળી ૯

(૭)

દિવાળીની ગહુંળી.

મારો મુજરો સાંભળો સાહેબ માહરા. એ રાગ.

રૂડી દિવાલી મહાવીર તણી, આખા ભારત દેશ મઝાર;
મહાવીર નામમંત્રના જાપથી, કે રિ ગુણ ફલ લહો નરનાર. આજે. ૧

છેલ્લા તીર્થંકર મહાવીર પ્રભુ, દેહ છોડી થયા વિભુસિદ્ધ;
ચાલે શાસન સંપ્રતિ તેમનું, જેનું નામ છે વિશ્વપ્રસિદ્ધ. આજે. ૨

જેણે ભારત દેશ ઉજાળીયો, કીધો ઉજ્વલ સ્વર્ગ સમાન;
સત્ય તત્ત્વ જગત્‌માં પ્રકાશિયાં, ભાવે ભજો વીર ભગવાન. આજે. ૩

મહાવીર ચરિત્ર શ્રવણ થકી, નિજ આતમ પાવન થાય;
નવું નહીં એ ગુરૂગમ લહી, કીજે તપજપને સ્વાધ્યાય. આજે. ૪

વીર પગલે વીર સમા બનો, એહ મહાવીરનો ઉપદેશ;
બુદ્ધિસાગર મનમાંહિ ધારીને, વર્તો નર નારી હમેશ. આજે. ૫

(૧૦)

જ્ઞાનપંચમીની ગહુંળી

ધન્યાશ્રી.

જ્ઞાન પંચમી જયકાર, કરો તપ પંચમીનું
જ્ઞાન પંચમી આરાધના રે, પ્રગટે જ્ઞાન અ
જ્ઞાન સકલ ગુણ મૂળ છે રે, ભાખે વીર ભા
ગુણ મંજરી વરદત્ત પરે રે, તપ આરાધે
જ્ઞાનાવરણ નિવારીને રે, બનનો જ્ઞાની તેહ
જાણીએ જ્ઞાન લાભ લીજે રે, કરીએ તન ધ
જ્ઞાન સર ને ફેલાવીએ રે, પઠન આદિ ઉપ
જ્ઞાની જ્ઞાન આશાતના રે, કરીએ નહીં ધ
જ્ઞાન યોગી બનો વિશ્વમાં રે, અનીચ્છા તપ
વારપ્રસુત જ્ઞાનને રે, જ્ઞાન તણો આધાર
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ રે, સેવા લહો એહ સા

(૧)

ગુરૂ ગહુંલી કરતી વખતે ગાવા

એની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ.

આવો સખિયો ગુરૂ ગુણ ગુંહલી,
જેની અમૃતરૂપી વાણી રે,
જૈન. શાસન રવિપરે ઝગઝગે,
મહા તપસ્વી ગુણની ખાણી રે
જેનું આશાથી દિલ મોટકું,
ચંદ્ર પેરે મુખડું ઝગકે રે;

(૧૦)

જ્ઞાનપંચમીની ગહુંળી.

ધન્યાશ્રી.

જ્ઞાન પંચમી જયકાર, કરો તપ પંચમીનું નર નાર.
જ્ઞાન પંચમી આરાધતાં રે, પ્રગટે જ્ઞાન અનન્ત;
જ્ઞાન સકલ સુખ ગેહ છે રે, ભાખે વીર ભદન્ત. કરો. ૧
ગુણ મંજરી વરદત્ત પરે રે, તપ આરાધે જેહ;
જ્ઞાનાવરણ નિવારીને રે, બનતો જ્ઞાની તેહ. કરો. ૨
ભણીએ જ્ઞાન ભણાવીએ રે, કરીએ તન ધન સ્હાય;
જ્ઞાન સર્વત્ર ફેલાવીએ રે, પઠન આદિ ઉપાય. કરો. ૩
જ્ઞાની જ્ઞાન આશાતના રે, કરીએ નહીં ધરી પ્રેમ:
જ્ઞાન યોગી બનો વિશ્વમાં રે; અનીચ્છઃ તપ નેમ. કરો. ૪
વીરપ્રભુના શાસને રે, જ્ઞાન લહો આધાર;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ રે, સેવી લહો એહ સાર. કરો. ૫

---

(૧૧)

ગુરૂ ગહુંલી કરતી વખતે ગાવાનું ગીત.

બેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ. એ રાગ.

આવો સખિયો ગુરૂ ગુણ ગુંહલી,
જેની અમૃતરૂપી વાણી રે;
જેનાં લોચન રવિપરે ઝળહળે,
મહા તપસી ગુણની ખાણી રે આવો. ૧
જેનું આકાશથી દિલ મોટું,
ચંદ્ર પેઠે મુખડું ચળકે રે;
જસ મોટું ન મનસમ કો દિસે,
તપ તેજે દેહડી ચળકે રે. આવો. ૨

જેના મનમાં વિષય વિષ નહિ રહ્યું,
બ્રહ્મ તેજસ્વી મહા યોગી રે;
સર્વ તીર્થ સ્વરૂપી જે થૈ રહ્યા,
ફક્ત પ્રારબ્ધ કર્મના ભોગી રે, ગાવો. ૩

ગુરૂ જીવતા અમ્મર વેલડી,
જેહ આત્મજીવનથી જીવાડે રે,
વાયુ પેઠે જીવન પ્રાણ શોધતા,
સમતા રૂપ જલને પીવાડે રે. ગાવો. ૪

અનીચ્છા તપ અગ્નિ હૃદય જળે,
પૃથ્વીપરે સહુ સહનારા રે;
કર્મ યોગી અડગ મેરૂ સારીખા,
ભાનુ પેઠે જીવન દેનારા રે; ગાવો. ૫

શોળ શૃંગાર ગુણ ગણુના સજી,
સખિયો શુભ ગુરૂને વધાવો રે;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ વાંદીને,
સુણી વ્યાખ્યાન લ્યો ગુણ લ્હાવો રે. ગાવો. ૬

---

(૧૨)

શ્રાવકોને શ્રાવિકાઓને તથા સાધુઓને વાસક્ષેપ

કરતી વખતે ગાવાની ગહુંલી.

યથા ભક્તોરે ત્રિભુવન લોક, ગુરૂજીને બોલાવીએ,
કરે કરે રે ગુરૂ વાસખેપ, શુભ સ્વર ચોઘડીએ.
વાસખેપ ઇન્દ્રે દિયો રે, તદુક્ત લક્ષ્મીએ આપ્યા રે.
સૂરિમંત્ર મોનમ દિયો રે, ગુરૂએ હાથ શિર થાપ્યા. ગુરૂ. ૧

આશીર્વાદ ગુરૂજી દિયે રે, મંગલમાલા થાઓ રે;
ભવસાગર સહેજે તરો રે, ધર્મ કમાણી કમાજે. ગુરૂ. ૨

કેવલ જ્ઞાનથી ઝગમગેરે, પરમ મહોદય પામોરે;
આતમ લક્ષ્મી અવિચલ પામી, પૂર્ણ પ્રતિષ્ઠા લમો. ગુરૂ. ૩
સર્વ શક્તિ વાસક્ષેપમાંરે, સંકલ્પે સ્થિર થાપીરે.
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ માથે, વાસે શક્તિ દિલવ્યાપી. ગુરૂ. ૪

---

(૧૩)

ચૈત્ર સુદિ તેરસ મહાવીર સ્વામીની જન્મ જયંતીની ગહુંલી.

આવો આવો યશોદાના કંથ. એ રાગ

ત્રિશલાના નંદન વીર, જગ જયકારી રે;
જન્મ્યા જગનો ઉદ્ધાર, કરવા ભારી રે. ત્રિ ૧
ભારતનાં પ્રગટ્યાં ભાગ્ય, પાપ પલાયાં રે;
પ્રગટ્યો જગમાં ઉદ્યોત, સુખડાં છાયાં રે. ત્રિ. ૨
દેવ દેવીનો આનન્દ, સ્વર્ગે છાયો રે;
ઇન્દ્રોએ કરિ અભિષેક, મહાવીર ગાયો રે. ત્રિશલા. ૩
મહાવીરમય સહુ વિશ્વ, બોધે કરવા રે;
અવતરિયા ત્રિભુવનદેવ, કરમય હરવા રે. ત્રિશલા. ૪
આનન્દ તો અંગ ન માય, આજે પ્રેમે રે;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર, પ્રભુની રંગે રે. ત્રિશલા. ૫

---

(૧૪)

પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવે પ્રભાતમાં ગાવાનું ગીત.

આવે આવે મોતિશા શેઠ નવાબ્યું જલ લાવે છે. એ રાગ.

પ્રગટ્યું સોનાવર્ણું પ્રભાત, પ્રભુજી મહોત્સવે;
દેવલોકમાં દેવો હરખે કે, પ્રભુ ગુણ ઉચ્ચરે. ૧

જિનરાજ પ્રભુ દરબારમાં, નવગ્રહને નોતરૂ દીધ; પ્રભુ.
દશ દિક્ પાલ પ્રેમથી નોતર્યો, દેવ દેવીઓ યોગિયો સિદ્ધ. પ્રભુ. ૨
ઘેર ઘેર કુંકુમનાં છાંટણાં, રૂડા સાથિયા દ્વારની સાખ; પ્રભુ.
શાંતિસ્નાત્ર ભણાવે શ્રાવકો, ગાવે ગીત મીઠી જેવી દ્રાખ. પ્રભુ. ૩
આરતી શશી ભાનુ ઉતારતા, વ્હાલા જિનવરદેવની નિત્ય. પ્રભુ.
કરે મંગલ દીવો ગોરીઓ, કરે લુણ ઉતારણ રીત. પ્રભુ. ૪
દ્રવ્યભાવથી મંગલ પ્રગટિયાં, નરનારીઆનન્દ અપાર; પ્રભુ.
બુદ્ધિસાગર મહાવીર શાસને, જૈન સંઘનો હો જયકાર. પ્રભુ. ૫

---

(૧૫)

મહાવીર પ્રભુનો છેલ્લી ઘડીનો ઉપદેશ.

ગયાનંદ તપોવનમાં રે. એ રાગ.

મહાવીર પ્રભુજી રે, જીવન છેલ્લીવારે.
પાવાપુરી નગરમાં રે [illegible]
મારી પાછળ [illegible] રે, પ્રમાદી ન કો થાશો.
મન જીતે તે જૈનો રે, જગતમાંહિ કહેવાશો. મહાવીર. ૧

[illegible]

આનદિન [illegible] કર્મ ને. [illegible]
સર્વ શક્તિયો ખીલવી [illegible]
મારો મારો જૈનો રે, [illegible] ગુરૂ માનો;
જૈનને જિનજેવ.રે, બની સેવા વ્હાલો. મહાવીર. ૨
જેના મનમાં હું વસ્યો, [illegible] મારો જાપ,
તેનાથી ભેદ જ કરે, બંધાશે મહાપાપ;
એવું જાણીને જૈનોરે, પરસ્પર હિતમાંહી,
મુજને જ નિહાળીરે, પ્રવર્તો શિવછાંહી. મહાવીર. ૩

વેષ ક્રિયાદિક ભેદથી, ગચ્છો ન જૈનો ભિન્ન,
અધ્યાત્મ મહાવીરમય, જૈને સર્વ અભિન્ન.
સહુ જૈનોની સેવા રે, કરો જગ મુજ પેરે;
દોષ દૃષ્ટિ નિવારી રે, કરો ન જરા વેરે. મહાવીર. ૪

મુજ સમરે સહુ લોકમાં, જિનપણું પ્રગટાય.
પ્રાંતે પરમ તમ બની, જ્યોતિ જ્યોત સુહાય.
મારી પાછળ સોંપી રે, સકલ સંઘ ચડતી કરો;
બુદ્ધિસાગર સોંપે રે, પ્રભુ શિખ ચિત્ત ધરો. મહાવીર. ૫

(. .

જિનાગમો શ્રવણ કરવાની ગહુંલી.

ભવિજન સુણજો રે ભગવતી ભગની વાણી એ રાગ.

ભવિજન સુણજોરે, મહાવીર પ્રભુની વાણી;
હૃદયમાં ધરજોરે, પરમારથ દિલ આણી. ભવિજન
નયભંગી નિક્ષેપ પ્રમાણે, સાપેક્ષાએ સમાણી.
ઉત્સર્ગ અપવાદે પૂર્ણ, અનેકાન્ત ઠરાણી. ભવિજન. ૧
અંગ ઉપાંગ પયન્ના છેદને, મૂલસૂત્રે જ ગુંથાણી;
જૈનધર્મ ઉપદેશ્યો સાચો, પ્રકરણ ગ્રન્થ સમાની. ભવિજન. ૨
રાગ દ્વેષ રહિત મહાવીર જિન, સાચા કેવલ જ્ઞાની,
આગમની તે માટે શ્રદ્ધા, કરતાં મળે શિવરાણી. ભવિજન. ૩
મહાવીર ભાષિત તત્ત્વ હૃદયમાં, શંકા ટાળી ધરીએ;
પ્રાણવડે પણ ધર્મ ન તજવો, નિશ્ચય એવો કરીએ. ભવિજન. ૪
શાશ્વત અનાદિ જૈનધર્મ છે, આવે ન કો તસ તોલે;
જૈનધર્મ સેવનથી મુક્તિ, સર્વ જિનેશ્વર બોલે. ભવિ. ૫
સર્વ વેદનો પરમવેદ છે, મહાવીર પ્રભુની વાણી;
ગુરૂમુખથી આગમ સાંભળતાં, સમકિત લે ભવિપ્રાણી. ભવિ. ૬

આગમજ્ઞાની ગુરૂની ભક્તિ, કરીએ ધર્મ કમાણી;
આગમભક્તિ કલિયુગ મોટી, મુક્તિપુરીની નિશાની. ભવિ. ૭
આતમ ને પરમાતમ પોતે, થાતે શ્રદ્ધા કરાણી;
બુદ્ધિસાગર આતમ [illegible] ગુણ ખાણી. ભવિ. ૮

([illegible])

વ્યસન નિવારક ગહુંલી.

ભવિ તુમ [illegible] ભગવતીસૂત્રની વાણી. એ રાગ.

વીર ઉપદેશે રે, ભવિજન [illegible] નિવારો;
માનવભવ મળીયો રે, દુર્મતિથી કેમ હારો,
પરનારી વ્યભિચાર પાપથી; રોગ શોક દુઃખ દરિયા,
પર નારીનો સંગ કરીને કોઇ નહીં ઉગરિયા. વીર. ૧
[illegible] રસમાં, માનવ ધર્મ [illegible] હાર્યો;
[illegible]. વીર. ૨
દારૂ સમ નહીં દુષ્ટ વ્યસનમાં, ધર્મ શરીર વિનાશે;
દારૂડિયાનું મન નહીં વશમાં, નહીં ન સદ્બુદ્ધિ પાસે. વીર. ૩
[illegible] તે અથડિયા,
[illegible] કરી [illegible] તે પડિયા. વીર. ૪
[illegible];
[illegible]. વીર. ૫
[illegible],
[illegible]. વીર. ૬
[illegible];
[illegible]. વીર. ૭
[illegible];
[illegible]. વીર. ૮

જુગારો રમવાનું છોડે, ત્યાગે થાય તે મોટા;
બુદ્ધિસાગર શિક્ષાપાળે, નાસે દુઃખના ગોટા. પી. ૯

---

(१८)

જલ યાત્રા ગીત,

આવે આવે મોતીશા શેઠ. એ રાગ.

આવે દેવને દેવીઓ સર્વ, ઉત્સવપર આવે છે;
જલ યાત્રા ઉત્સવ મંગલ, સહુજન ગાવે છે. આવે. ૧
જલદેવને નોતરૂં દેઇ, ભરો કુંભ પાણીએ;
મોટું સ્નાત્ર ભણાવવુહેત, મંત્રમય વાણીએ. આવે. ૨
વાજાં વાજિયાં છત્રીશ જાતનાં, થયા નોબત પડઘમ ઘોર; ઉત્સવ.
જલ કુંભભરી શુભનારીઓ, ગાવે ગીત ને કરતી શોર. ઉત્સવ. ૩
મહાવીર પ્રભુ જય બોલતા, તપ ચાલે તડક ધરી જોશ. ઉત્સવ.
જિનશાસનની જય બોલને, શાંત થાઓ અસુરગણ રોષ. ઉત્સવ. ૪
થાઓ શાંતિ સદા સહુ લોકમાં, ટળો રોગશોક દુઃખ કલેશ; ઉત્સવ.
પ્રભુ મહાવીરદેવનાં ભક્તિથી, લહો શાન્તિ પ્રજાને નરેશ. ઉત્સવ. ૫
પ્રભુ મહાવીર દેવના શાસને, સહુ દિક્પાલની હોવ સ્હાય; ઉત્સવ.
બુદ્ધિસાગર મંત્ર પ્રભાવથી, વધે પુણ્ય ને મંગલ થાય. ઉત્સવ. ૬

(१९)

મહાવીર પ્રભુના આશ્રયની ગુંહલી.

ભવિ એવી રે ભાવ ધરો. એ રાગ.

મહાવીરસમું નહીં કોઇ, એવો જગમાં જન સહુ જોઇ;
મહાવીરસમા નહીં કોય, જેની દુનિયા કરતી સેવ. મહા. ૧

જૂગારો રમવાનું છોડે, ત્યાગે થાય તે મોટા;
બુદ્ધિસાગર શિક્ષાપાળે, નાસે દુઃખના ગોટા. વી. ૯

---

(૧૮)

જલ યાત્રા ગીત,

આવે આવે મોતીશા શેઠ. એ રાગ.

આવે દેવને દેવીઓ સર્વ, ઉત્સવપર આવે છે;
જલ યાત્રા ઉત્સવ મંગલ, સહુજન નાચે છે. આવે. ૧
જલદેવને નોતરૂં દેઇ, ભર્યાં કુંભ પાણીએ,
મોટું સ્નાત્ર ભણાવણહેત, મંત્રમય વાણીએ. આવે. ૨
વાજાં વાજિયાં છત્રીશ જાતના, થયા નોબત પડઘમ ઘોર, ઉત્સવ.
જલ કુંભભરી શુભનારીઓ. ગાવે ગીત ને કરતી શોર. ઉત્સવ. ૩
મહાવીર પ્રભુ જય બોલતા, જય ચાલે સકલ ધરી શોભ. ઉત્સવ.
જિનશાસનની જય બોલતા,શાંત થાઓ અસુરગણ કોપ. ઉત્સવ. ૪
થાઓ શાંતિ સદા સહુ લોકમા, ટળો રોગ શોક દુઃખ કલેશ; ઉત્સવ.
પ્રભુ મહાવીરદેવની ભક્તિથી, લહો શાંતિ પ્રજાને નરેશ. ઉત્સવ. ૫
પ્રભુ મહાવીર દેવના શાસને, સહુ દિક્પાલની હોવ સ્હાય; ઉત્સવ.
બુદ્ધિસાગર મંત્ર પ્રભાવથી, વધે પુણ્ય ને મંગલ થાય. ઉત્સવ. ૬

---

(૧૯)

મહાવીર પ્રભુના આશ્રયની ગુંહલી.

ભક્તિ એવી રે ભાઇ એવી એ રાગ.

મહાવીરસમું નહીં કોઇ, જોઇ જગમા જન સહુ લોઇ;
મહાવીરસમા નહીં દેવ, જેની દુનિયા કરતી સેવ. મહા. ૧

મહાવીર છે ભક્તોના બેલી, વ્હાર કરતા જે વ્હારે છેલ્લી.
સંકટમાં સમર્યાં ઉગારે, દુઃખ સાગર પાર ઉતારે;
મહાવીર પ્રભુ મુજ આંખો, નભ ઉડવા તેહ જ પાંખો. મહા૦ ૨
મ્હને મહાવીર પર પ્રેમ લાગ્યો, મારા દિલમાં મહાવીર જાગ્યો;
મારે મહાવીરથી છે સગાઈ, માતા પિતા મિત્ર ને ભાઈ. મહા૦ ૩
મારે મહાવીરનો આધારો, આવ્યો શરણે હવે તો ઉગારો;
મોટું સત્ય મહાવીર સ્વામી, રહ્યા અંતર આતમરામી. મહા૦ ૪
દુઃખ કર્મે થયાં સહુ સહીશું, મુખે મહાવીર મહાવીર કહીશું;
મારે સહુમાં મહાવીર જોવા, નામ રૂપના ભેદો ખોવા. મહા૦ ૫
જેનું સર્વ વિશ્વપર રાજ, જેહ પલકમાં સારે કાજ;
મહાવીર અરિહંત નામ, જપવું બીજું નહીં કામ. મહા૦ ૬
ભૂત, ભૂતમાં મળી શમાશે, મારો આતમ મહાવીર થાશે;
બહિર અંતર મહાવીર સ્વામી, રૂપારૂપીને નામી અનામી. મહા૦ ૭
જૈનધર્મતણો રખવાળ, સહુ વિશ્વતણો પ્રતિપાળ;
મારી દૃષ્ટિ આગળ તરી આવે, પ્રેમ ભૂખ્યાની ભૂખ શમાવે. મહા૦ ૮
અમે મહાવીરના વેચાયા, વીર માટે મનવચકાયા;
મરે દેહ અમર અમે થઈયા, ચિદાનન્દ મહાવીર લહિયા. મહા૦ ૯
શુદ્ધ પ્રેમથી વ્યક્ત જે થાવે, જેહ મળનાં બીજું ન ભાવે;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર મળિયા, મારા સર્વ મનોરથ ફળિયા.
મહાવીર. ૧૦

---

(૨૦)

મહાવીરના ભક્તોની ગુંહળી.

ભક્તિ એવી રે ભાઇ એવા. એ રાગ.

મહાવીરના ભક્ત તે જાણો, જેની
સર્વ કર્તવ્ય કાજને કરતા, [illegible] વીર. ૧

સ્વાધિકાર ન ચૂકે ક્યારે, કામક્રોધથી જોડ ન હારે,
ઉત્તમ યોગ્ય ઉત્તે કરે, એવા જૈનો ક્યે નહીં ગર્વ. મહાવીર. ૨
પડે પ્રાણુ સકલ નાશ થાવે, જૈનધર્મ ન તજતા સ્વભાવે,
પ્રભુ મહાવીર અરિહંત એક, ધ્યાયો ધ્યાને સ્મરણુની ટેક. મહા. ૩
જૈનને વીર જેવા પ્રભુના, વીર વિના ન બીજું ભણુના,
વીર ભક્તિને સાંભળે પ્રેમે, બુદ્ધિસાગર કુહેમે, મહાવીર. ૪
જેહ જડ પૂજક નહીં થાતા, જ્યાં ત્યાં ચેતન પૂજ્ય મહાતા,
અધ્યાત્મ મહાવીર દેખે, કર્મ ભાવને દેખી ઉવેખે, મ. ૫
નિર્લેપ કમળ જલમાંહી, તેમ નિર્લેપ વિષયોમાંહી,
શાસ્ત્રું મહાવીરનું ધારે, પ્રેમ મહાવીરમાં મહધારે મહાવીર. ૬
મહાવીરથી સંબંધ જોડી, શુદ્ધપ્રેમથી અતિશય સાથી,
વીરમય થઇ જીવન ધરતા, જૈનધર્મ ન ક્યારે ધરતા. મહાવીર. ૭
પ્રભુ જીવનું બન્ને સમાન, ધરે વીર વિના નહીં તાન,
[illegible] મન દુઃખની પેઠ, માને વીર પ્રભુના પેઠ. મહાવીર. ૮
મન ઉપર કાબૂ મૂકે, જૈનધર્મ ન ક્યારે ચૂકે.
જેહ ક્યારે ન રહેતા ઉદાસી, આત્મ બોધનાર વિલાસી. મહા. ૯
તેથી જૈનને હર્ષિત થાવે, તેની ભક્તિ કરે પુન્ય ભારે.
પ્રભુ આત્મા ભેદ ન ધારે, [illegible] દુઃખમાં જૈનની વારે મહા. ૧૦
કરે સ્વાર્પણ જૈનને ભારે, કરે કર્મને નિજ [illegible],
બુદ્ધિસાગર ભાખે એક, જૈન મહાવીર [illegible] ટેક. મહાવીર ૧૧

---

(૨૧)

દેવગુરૂ ભક્તિની ગુંહલી.

ભક્તિ [illegible] [illegible] નગરમાં [illegible] એ રાગ.

કરે દેવગુરૂની ભક્તિ, [illegible] ભક્તિ
જૈન [illegible] ન [illegible], [illegible] ભક્તિ [illegible] કરે.

(૧૪)

શ્રીમદ્ આત્મારામજી મહારાજની ગહુંલી.

આતમરામ મહારાજ મુનિવર, વિજયાનંદ મહારાજ રે,
આતમારામ પ્રસિદ્ધ સૂરિવરજી, જૈનધર્મ મહારાજા સૂરિવર મોટા રે
વંદો વંદો ગુરૂ ગુણવંત, મુનિવર મોટા રે   વંદો. ૧
જૈન ધર્મ સામ્રાજ્ય વધાર્યું, સેનાપતિ થઈ ત્યારે,
જૈનધર્મના મોટા યોદ્ધા, વાદિવૃંદ ક્યા દૂર, સૂરિવર વંદોરે, વંદો. ૨
મહાવીર શાસન રક્ષણ કરવા, [illegible] ગુણ ભરિયારે,
[illegible] પંડિત મોટા, સર્વ [illegible] દરિયા.   સૂરિ. ૩
સર્વ ખંડમાં આપ સૂરિવર, [illegible] સંવેગી રે,
જૈનધર્મ અભિમાની પૂરા, નિજશાસન ગુરૂ [illegible]   સૂરિ ૪
[illegible] જૈન કોમના, આતમારામ સરદારે,
બુદ્ધિસાગરસૂરિ ગુણગાને, [illegible]   સૂરિ ૫

---

(૧૫)

શ્રી બુદ્ધિચંદ્રજી મુનિરાજની ગહુંલી

[illegible] રે,
બુદ્ધિચંદ્રજી [illegible] મુનિવર વંદો રે
વંદો વંદો રે મુનિ મહારાજ [illegible] મુનિવર વંદો રે   ૧
[illegible] રે
[illegible]   મુનિવર. ૨
[illegible] મુનિવર [illegible] રે
બુદ્ધિસાગર સૂરિ [illegible]   મુનિવર. ૩

(૧૧)

દુષ્ટ હાનિકારક રીવાજોના નિષેધની ગહુંલી.

(ઓધવજી [illegible] કહેજો શ્યામને. એ રાગ.)

અટકી ન માની દુષ્ટ રીવાજોથી કદી,
સમજો મનમાં સાજા નરને નાર જો;
કન્યા વિક્રય [illegible] દુઃખ પામતા,
[illegible] કરનાર જો. અટકી.

[illegible] તજાય નહીં નરનારીનું,
ટેક [illegible] લાગી થાય જો;
પતિવ્રતાનું માન નહીં જે દેશમાં,
પાકે નહીં ત્યાં ઉત્તમ જનસમુદાય જો. અટકી.

વરનો વિક્રય કરનારની કોમમાં,
[illegible] સૂર નહિ પાકે નર ને નાર જો;
અગણા ભાગ્યના [illegible] પડે,
તન મન ધનની પડતી [illegible] જો. અટકી.

બાલ લગ્નના હોમે હોમાતા ઘણાં,
ભારતમાહિં બાળાઓને બાળજો;
ભારતની પડતી પણ તેથી સમજુણી,
બેઠો જનસંખ્યા લક્ષ્મીપર કાલ જો. અટકી.

વૃદ્ધોની સાથે બાળાના લગ્નથી,
વ્યભિચારનું વધતું નિશદિન પાપ જો;
બાલક હત્યા ભારતમાહિં વધતી ઘણી,
માબાપોને બાળાઓ દે શાપ જો. અટકી.

ગુલામ સંતાનો પાક્યાં નિર્બલ ઘણાં,
મોંઘી ચોખી કેફી ઇચ્છાખોર જો;
ભારત હાનીજન સૂર પાકે છે થોડલા,
પાકે પરના તાબે જેવાં ઢોર જો. અટકી.

ફેશન હિંડિયારીમાં સપડાયા ઘણા,
વેશ્યા પરનારી લંપટ નહિ પાર જો;
દેશ કેમ ને ધર્મની પડતી તેહથી,
માટે જાગી ચેતો નર ને નાર જો. ચડતી. ૭

દેવગુરૂ ને ધર્મની સેવા બહુ કરો,
સર્વ શક્તિયો ખીલવો નરને નાર જો;
બુદ્ધિસાગર જૈનધર્મને સેવતાં,
જૈનોની ચડતી થાશે નિર્ધાર જો ચડતી. ૮

---

(૨૭)

શ્રાવિકાઓને બોધની ગુંહલી.

ગુરૂ ગુણવંત એમ ઉપદિશે, શ્રાવિકાઓને રૂડાભાવેરે;
અને સંયમ સ્વરૂપ દીલની, [illegible] ગંભીર મનની સ્વભાવેરે. ગુ૦ ૧
જૈન ધર્મ [illegible] ધરે, ધરો સમ્યકત્વ શુભ [illegible]રે;
[illegible] કરો ચાહીને, કરો આતમનો ઉદ્ધારરે. ગુ૦ ૨
સ્વધર્મીની સેવ ભક્તિથી, [illegible] કુટુંબ સેવ સુખેરે;
[illegible], નિજ [illegible] ઉદ્ધારરે. ગુ૦ ૩
[illegible] દેવે ગુરૂને [illegible], દેવગુરૂ દર્શન કરો [illegible]રે;
[illegible] ધર્મ પ્રેમથી, [illegible] ગુણ [illegible]રે. ગુ૦ ૪
[illegible] ગુરૂને પુજિયા, [illegible]રે;
[illegible], દુઃખ [illegible], [illegible]રે. ગુ૦ ૫
[illegible]ને [illegible], [illegible]રે;
[illegible]. ગુ૦ ૬
[illegible] પ્રભુ [illegible] ધરી, [illegible] કરે [illegible],
બુદ્ધિસાગર [illegible], [illegible]. ગુ૦ ૭

(૨૮)

વિશ્વવ્યાપક જૈન ધર્મની ગુંહલી.

જગ વ્યાપક ધર્મ કહે વિભુ, મહાવીર પ્રભુ ઉપકારીરે;
જૈનધર્મ સનાતન જાણજો, દયાધર્મ ભર્યો જયકારીરે. જગ. ૧

આત્મગુણો તે જૈનધર્મ છે, જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર જાણોરે;
નામ જાત વેષ ભેદ નહિ જુદા, સહાચાર ગુણો મન આણોરે. જગ. ૨

વિશ્વમિત્ર બની શુદ્ધ પ્રેમથી, ટાળો જીવોના સહુ દોષોરે,
આત્મભાવથી ગુણગણ બોધથી, વિશ્વ જીવોને બહુ પોષોરે. જગ. ૩

વૈરી ઉપર વૈર ન રાખીએ, દ્વેષી ઉપર પણ નહીં દ્વેષરે;
કોઇ ધર્મની નિન્દા ન કીજીએ, ઉપશમીએ સઘળા ક્લેશરે. જગ. ૪

કદિ જૂઠું ન બોલીએ મોહથી, કદિ કોની ન કરીએ ચોરીરે;
બ્રહ્મચર્ય યથાયોગ્ય ધારીએ, નહીં કરવી કદા શિરજોરીરે. જગ. ૫

કર્યાં કર્મ પ્રમાણે પ્રાણીઓ, સુખ દુઃખને જ્યાં ત્યાં પામેરે;
માટે પાપ કર્મ નહીં કીજીએ, ધરી ધર્મને ઠરજો ઠામેરે. જગ. ૬

સહુ ધર્મ રહ્યા જે જગવિષે, જૈનધર્મવિષે તે સમાયરે;
બુદ્ધિસાગર વ્યાપક ધર્મ છે, તેથી રાગદ્વેષ દૂર જાયરે. જગ. ૭

(૨૯)

પંચમાની ગુંહલી.

ભાવે પંચમી તપ કરીએ ભલું, જ્ઞાન મંત્રનો જપીએ જાપરે;
જ્ઞાનાવરણી કર્મ ટળે ઘણું, જ્ઞાન પ્રગટે દિલ અમાપરે. ભાવે. ૧

સર્વ ઇચ્છાઓનો રોધ જે, તપ કહીએ તે જગ સાચુંરે;
જ્ઞાન ભણવું ભણાવવું પ્રેમથી, તપ તપવામાં નિત્ય રાચુંરે. ભાવે. ૨

જ્ઞાની શ્વાસોશ્વાસમાં વેગથી, કરે સર્વ કર્મ વિનાશરે;
જ્ઞાન જ્ઞાનીની કરીએ સેવના, જ્ઞાન આતમરૂપ છે ખાસરે. ભાવે. ૩
જ્ઞાન પ્રાપ્તિના જે ઉપાય છે, તે કરવામાં તપ જાણોરે;
બુદ્ધિસાગર પંચમી તપ સત્તું, નર નારી ચિત્તમાં આણોરે. ભાવે. ૪

---

(૩૦)

શ્રીવીરપ્રભુનો ઉપદેશ. ગુંહલી.

(વાજાં વાગ્યાં રે વાજાં વાગિયાં એ રાગ.)

મહાવીરની વાણી સાભળો, ધરો ચિત્તમાં નરને નાર-પ્રભુ ગુણ સેવીએ.
આવે શાતા, ગર્વ ન કીજીએ, દુઃખ આવે ન શોક લગાર. પ્રભુ. ૧
ઇન્દ્ર થતાં ગર્વ ન કીજીએ, થાતાં ગરીબ ન કરીએ શોક. પ્રભુ૦
પુણ્ય પાપનું ફલ સુખ દુઃખ છે, આતમરૂપથી ભિન્ન તે ફોક. પ્રભુ૦ ૨
કર્યાં કર્મ ઉદયમાંહિ આવતાં, નહીં છોડે ઇન્દ્રને રંક. પ્રભુ૦
સમભાવે જે કર્મને ભોગવે, તેહ જ્ઞાની મહા અવડંક. પ્રભુ૦ ૩
રાગદ્વેષ વિના નહીં બંધ છે, રાગદ્વેષ વિના કરો કાજ. પ્રભુ૦
કોઇ ઉચ્ચ નીચ નહીં આતમા, ગરજો આતમ સામ્રાજ્ય. પ્રભુ૦ ૪
મહાવીર પ્રભુ નિત્ય સેવીએ, સર્વ વિઘ્નનો છે એ આધાર. પ્રભુ૦
બુદ્ધિસાગર ગુરૂગમ બોધથી, થાવે આનંદ અપરંપાર. પ્રભુ૦ ૫

---

(૩૧)

શ્રીગૌતમગુરૂની ગુંહલી.

વાજાં વાગ્યાં રે વાજાં વાગિયાં. એ રાગ.

ગુરૂગૌતમ સમ ગુરૂ કો નહીં, જેનું નામ છે મંગળ રૂપ.
પ્રથમ ગુરૂ વંદીએ.
મહાવીર પટોધર પદવી, બાહ્ય વીરપ્રભુ છે અનુપ. પ્રથમ૦ ૧

ગુરૂ ગૌતમનો મહિમા ઘણો, સહુ લબ્ધિતણા ભંડાર. પ્રથમ૦
જેહ ગૌતમ ગુરૂ ગુણ ગાવશે, તેહ સુખી થશે નરનાર. પ્રથમ૦ ૨
જૈન ધર્મ જગત્ ફેલાવીયો, કરી મહાવીર પાસે વાસ. પ્રથમ૦
બુદ્ધિસાગર ગૌતમ સદ્ગુરૂ, પ્રણમો નરનારી ઉલ્લાસ. પ્રથમ૦ ૩

---

(૩૨)

મૌન એકાદશીની ગુંહલી.

(બેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ. એ રાગ.)

મૌન એકાદશીને આરાધીએ, એમ સદ્ગુરૂ દે ઉપદેશ,
ઉપવાસ ને મૌનપણું ધરો, જેથી નાસે ભવ ભય ક્લેશ, મૌન૦ ૧
નેમિનાથ પ્રભુ ઉપદેશથી, શ્રીકૃષ્ણે આરાધી એહ;
તેમ આરાધો વિધિયોગથી, પામો સ્વર્ગ સિદ્ધિ શુભ દેહ. મૌન૦ ૨
દેહ વાણી મન મમતા તજે, ઇચ્છા રોધે તપ કહેવાય;
ભૂતકાલનાં કર્મ ઘણાં ખરે, નિરાસક્તિએ કર્મ કરાય. મૌન૦ ૩
યથા શક્તિ તપ જપ કીજીએ, જેથી તન મન શુદ્ધિ થાય;
બુદ્ધિસાગર આતમ નિર્મલો, શુદ્ધ પરમાતમ પદ પાય. મૌન૦ ૪

---

(૩૩)

ચાૈદશની ગુંહલી.

ભવિ તમે વંદોરે સુરિશ્વર ગચ્છરાયા એ રાગ.

ચઉદશે કરીએરે મન ચિત્ય પચ્ચખાણ,
તપ સુખ વરીએરે જિનવરી ગુરૂની આણ;
ચઉદશે વીર આગમ સાંભળીએ, પરિહરિને સહુ કામ,
ચારિત્ર ગુણ આરાધન કરીએ, લઇએ વીરનું નામ. ચઉદશે ૧

[illegible]
[illegible] ૨

[illegible]
[illegible] ૩

[illegible]
[illegible] ૪

[illegible]
[illegible] ૫

---

[૨૬]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] ૧

[illegible]
[illegible] ૨

[illegible]
[illegible] ૩

[illegible]
[illegible] ૪

[illegible]
[illegible] ૫

ગુરૂ ગૌતમનો મહિમા ઘણો, સહુ લબ્ધિતણા ભંડાર. પ્રથમ૦
જેહ ગૌતમ ગુરૂ ગુણ ગાવશે, તેહ સુખી થશે નરનાર. પ્રથમ૦ ૨
જૈન ધર્મ જગત્ ફેલાવીયો, કરી મહાવીર પાસે વાસ. પ્રથમ૦
બુદ્ધિસાગર ગૌતમ સદ્ગુરૂ, પ્રણમો નરનારી ઉલ્લાસ. પ્રથમ૦ ૩

---

(૩૨)

મૌન એકાદશીની ગુંહલી.

(બેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ. એ રાગ.)

મૌન એકાદશીને આરાધીએ, એમ સદ્ગુરૂ દે ઉપદેશ,
ઉપવાસ ને મૌનપણું ધરો, જેથી નાસે ભવ ભય કલેશ, મૌન૦ ૧
નેમિનાથ પ્રભુ ઉપદેશથી, શ્રીકૃષ્ણે આરાધી એહ;
તેમ આરાધો વિધિયોગથી, પામો સ્વર્ગ સિદ્ધિ શુભ દેહ. મૌન૦ ૨
દેહ વાલી મન મમતા તજે, ઇચ્છા રોધે તપ કહેવાય;
ભૂતકાલનાં કર્મ ઘણાં ખરે, નિરાસક્તિએ કર્મ કરાય. મૌન૦ ૩
યથા શક્તિ તપ જપ કીજીએ, જેથી તન મન શુદ્ધિ થાય;
બુદ્ધિસાગર આતમ નિર્મલો, શુદ્ધ પરમાતમ પદ પાય. મૌન૦ ૪

---

(૩૩)

ચાદશની ગુંહલી.

ભવિ તમે વંદોરે સૂરિશ્વર ગચ્છરાયા એ રાગ.

ચઉદશે કરજોરે મન પોષધ પચ્ચખાણ,
તપ જપ વગેરેરે શિરધરી ગુરૂની આણ;
ચઉદશે વીર આગમ સાંભળીએ, પરિહરિને સહુ કામ,
ચરિત્ર સુખ આરાધન કરીએ, લઇએ વીરનું નામ. ચઉદશે. ૧

ઇષ્ટ કામને કમ આદરીએ, પક્ષપાત ન કરીએ;
દયા ઉચિત ગુણ કર્મને કરીએ, આતમને ઉદ્ધરીએ. ચઉકસે. ૨

એકેન્દ્રિયમાં જે આઠ છે, નિરધ પાળે વારે;
જૈનધર્મ સમજ્યા નહીં પામર, જન્મ જન્મ દુઃખ પામે થઈ. ૩

સર્વ પ્રમાદો દૂર કરીને, સાંભળો સદ્ગુરૂ વાણી;
ગુરૂનો ધર્મ હૃદયમાં પ્રગટે, નિશ્ચય મોક્ષે જાણી. ચઉકસે. ૪

ધર્મ કરે તે પામે દુનિયાં જગમાં નર ને નારી;
બુદ્ધિસાગર ધર્મી વર્તો, નિત્ય જાઉં બલિહારી. ચઉકસે. ૫

---

(૩૪)

ચોમાસાની ગુહલી

મેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ. એ રાગ.

ગુણધારી ચોમાસું બેઠું, તમે ધર્મ કરો નરનાર,
લો લાહો રહે લાઈને, કોઈ તપ જપ કરતાં કાર. ગુણ. ૧

ગુરૂ મુખથી સુણો આગમ વાણી, કરો સંત સમાગમ ખાસ,
આતમા સાધક તપ કરો, ધરો ધર્મ ઉપર વિશ્વાસ. ગુણ. ૨

જીવો ધર્મોત્સવને આદરી, ગુરૂ પાસે રહી કરો જ્ઞાન,
જ્ઞાન ગુરૂને દો આદરી, ભજો ભાવે વીર ભગવાન. ગુણ. ૩

કરો વ્રત નિયમ બહુ આદરી, દેશો ભાવે ગુરૂની શુદ્ધિ;
સુખ હાથ થશે સમતાથી, આત્મ સાધ્ય બુદ્ધિ. ગુણ. ૪

ગુણ ધરો ચોમાસામાં સારું, યથાઉચિત આપો અન્ન;
બુદ્ધિસાગર ઉપદેશ કરો, ધરો ધર્મિજન કર્તવ્ય. ગુણ. ૫

---

(૩૫)

અષ્ટમીની ગુંહલી.

ભવિ તમે સુણજો રે ભગવતી સૂત્રની વાણી.

આઠમે આઠે મદને વારો, માનવ ભવ નહીં હારો.
આઠ પ્રકારે આતમ સમજી, અષ્ટમી ગતિને ધારો.
ભવિ તમે સુણજોરે, સાચો ગુરૂનો ઉપદેશ. ભવિ. ૧
આઠ પ્રભાવકના ગુણ ધારો, પાળો ધર્માચારો,
દર્શન જ્ઞાન ચરણ ગુણ સેવો, સર્વ પ્રમાદો વારો. ભવિ. ૨
આઠમ સેવી અષ્ટ સિદ્ધિને, પામો નર ને નારી,
બુદ્ધિસાગર જૈનધર્મની, નિત્ય જાઉં બલિહારી. ભવિ. ૩

---

(૩૬)

જગદ્ગુરૂ હીરવિજયસૂરિની ગુંહલી.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજો રે. એ રાગ.

જગદ્ગુરૂ હીરલામુનિ રાયા રે, હીરવિજયસૂરિ ગુરૂરાયા, જગદ્.
જૈનધર્મ જગત્‌માં ફેલાયોરે, જૈનધર્મમાં રંગરેલાયોરે.
જ્ઞાન સંયમમા લયલાયો. જગદ્. ૧
બાદશાહ અકબર પ્રતિબોધ્યોરે, જીવહિંસા કરતાં રોધ્યોરે,
દિલમાં પરમાતમ શોધ્યો. જગદ્. ૨
વૈરાગી ત્યાગી સવાયારે, તપસી પુણ્યવંત સુહાયારે,
ભાવે સેવે મુનિ સમુદાયા. જગદ્. ૩
દેવદેવી કરે જસ સહાયરે, જેને ભજિયા પ્રભુ દિલમાંહ્યરે,
રૂડી કલ્પ વૃક્ષની છાંય. જગદ્. ૪
એવા જગદ્ગુરૂ ગુણ ગાવોરે, જેનો દેવપદે છે પ્રભાવોરે.
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ ધ્યાવો. જગદ્. ૫

---

(૩૭)

શ્રી હેમચંદ્રસૂરિની ગુંહલી.

ભવિ તમે સુણજોરે ભગવતી સૂત્રની વાણી. એ રાગ.

ભવિ તમે વન્દો રે, હેમચંદ્રસૂરિરાયા;
યશગુણ મહિમારે, ત્રણ્ય ભુવનમાં સુહાયા.
કલિકાલમાંહિ કેવલી સરખા, સર્વજ્ઞ બિરૂદે પાયા;
કુમારપાલ રાજા કરી શ્રાવક, રાજ્યગુરૂ કહેવાયા, ભવિ. ૧
નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી મહાયોગી, યુગ પ્રધાન સવાયા;
જૈનધર્મ ઉદ્યોત કર્યો બહુ, સુરનર મુનિવર ગાયા, ભવિ. ૨
ભારતદેશ શોભાવ્યો જેણે, દયા સર્વત્ર ફેલાવી;
જૈનધર્મનો સ્તંભ જે મોટો, ધર્મની હાથમાં ચાવી. ભવિ. ૩
સિદ્ધહેમ વ્યાકરણ શુભ રચિયું, ન્યાય સિદ્ધાન્તના ગ્રન્થ;
ભારતમાં કવિરત્ન પ્રથમ જે, સમજાવ્યો શિવપન્થ. ભવિ. ૪
મહાવીર પ્રભુના ભક્ત સાધુમાં, અગ્રણી જ્ઞાની સુહાયા;
બુદ્ધિસાગર ધર્મ પ્રભાવક, પ્રેમે પ્રણમું પાયા. ભવિ. ૫

---

(૩૮)

શ્રીમદ્ દેવચન્દ્રની ગુંહલી.

વ્હાલા ગુરૂરાજ ઉપદેશ આપે. એ રાગ.

ગુરૂ દેવચંદ્રજી પદવંદો, ભવોભવનાં ફંદ નિકંદો. ગુરૂ.
રચ્યા ગ્રંથ ઘણા ગુણકારી, નયચક્ર આગમસાર ભારી;
બીજા ગ્રંથ ઘણા સુખકારી— ગુરૂ. ૧
જેહ અધ્યાતમ ઉપયોગી, જેહ આતમગુણમય ભોગી,
તત્ત્વજ્ઞાની સહજગુણ યોગી— ગુરૂ. ૨

(૩૫)

અષ્ટમીની ગુંહલી.

: ભવિ તમે સુણજો રે ભગવતી સૂત્રની વાણી.

આઠમે આઠે મદને વારો, માનવ ભવ નહીં હારો.
આઠ પ્રકારે આતમ સમજી, અષ્ટમી ગતિને ધારો.
ભવિ તમે સુણજોરે, સાચો ગુરૂનો ઉપદેશ. ભવિ. ૧
આઠ પ્રભાવકના ગુણ ધારો, પાળો ધર્માચારો,
દર્શન જ્ઞાન ચરણ ગુણ સેવો, સર્વ પ્રમાદો વારો. ભવિ. ૨
આઠમ સેવી અષ્ટ સિદ્ધિને, પામો નર ને નારી,
બુદ્ધિસાગર જૈનધર્મની, નિત્ય જાઉં બલિહારી. ભવિ. ૩

---

(૩૬)

જગદ્ગુરૂ હીરવિજયસૂરિની ગુંહલી.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજો રે. એ રાગ.

જગદ્ગુરૂ હીરલામુનિ રાયા રે, હીરવિજયસૂરિ ગુરૂરાયા, જગદ્.
જૈનધર્મ જગતમાં ફેલાયોરે, જૈનધર્મમાં રંગરેલાયોરે.
જ્ઞાન સંયમમાં લયલાયો. જગદ્. ૧
બાદશાહ અકબર પ્રતિબોધ્યોરે, જીવહિંસા કરતાં રોધ્યોરે,
દિલમાં પરમાતમ શોધ્યો. જગદ્. ૨
વૈરાગી ત્યાગી સવાયારે, તપસી પુણ્યવંત સુહાયારે,
ભાવે સેવે મુનિ સમુદાયા. જગદ્. ૩
દેવદેવી કરે જસ સહાયરે, જેને મળિયા પ્રભુ દિલમાંહ્યરે,
રૂડી કલ્પ વૃક્ષની છાંય. જગદ્. ૪
એવા જગદ્ગુરૂ ગુણ ગાવોરે, જેનો દેવપણે છે પ્રભાવોરે.
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ ધ્યાવો. જગદ્. ૫

નિજ શુદ્ધાતમ દિલ ધ્યાર્યો, મોહભાવને માન્યો ન્યારો;
જેના ઘટમાં જ્ઞાન અપારો— ગુરુ. ૩
જૈનશાસનની કરી સેવા, પામ્યા આતમસુખના મેવા,
પ્રભુ ભક્તિની સાચી હેવા— ગુરુ. ૪
જૈનકોમમાં જેહ પ્રસિદ્ધ, જેના ગ્રંથ દિયે શુભ બુદ્ધિ;
બુદ્ધિસાગર લ્હાવો લીધ— ગુરુ. ૫

(૫૯)

શ્રી હરિભદ્રસૂરિની ગુંહલી.

અરી તમે ગુરુજીએ ભગવતી સુણની વાણી રે એ રાગ.

ભવિ તમે વંદો રે, હરિભદ્રસૂરિરાયા,
સુજનનું ગુરુ રે, પ્રેમે પ્રણમો પાયા.
મહાવીર પ્રભુનું શાસન જેણે, ભારતમાં દીપાવ્યું;
ચઉદસો ગ્રંથ રચી નિજ શક્તે, જ્ઞાનયોગી પદ પામ્યું. ભવિ. ૧
પૂર્વધર જિનશાસન ધોરી, બહુ શ્રુત કાલમાં દેરી;
સત્ય નીતિનાં તેજ ધરતા, ભાવ મધ્યસ્થ સ્વીકારી. ભવિ. ૨
અધ્યાત્મી મુનિ તેજોમય, સર્વ સિદ્ધાન્તો દરિયો;
મહાવીર પટ્ટધર આતમભાનુ, અનન્ત ગુણ ગણ ભરિયો. ભવિ. ૩
સુગન્ધ સમ જેહની વાણી, મન પંકજ સમ જેનું;
આતમ તેજ અનું મહિમા, મનન કરીએ તેનું. ભવિ. ૪
ચારિત્રી જ્ઞાની પ્રભુ ધ્યાની, મુનિગણના શિરદાર;
બુદ્ધિસાગર પ્રેમ પ્રણમી, વંદુ વારંવાર. ભવિ. ૫

---

(૬૦)

શ્રી ભદ્રબાહુસ્વામીની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદો રે, ભદ્રબાહુ ગુરુરાયા,
સુગુરુ પૂજો રે, પ્રેમે પ્રણમો પાયા.

જૈનધર્મના ધોરી મુનિવર, ધ્યાન સમાધિ પાયા;
અપ્રમત્ત દશા શુભયોગી, જસ સુરનર ગુણગાયા. ભવિ. ૧
ચંદ્રમમા સમતાથી શોભે, આતમભાનુથી ઓપે;
આત્મસ્વરૂપમાં મગ્ન બનીને, અશુદ્ધિ પરિણતિ લોપે. ભવિ. ૨
જિનશાસન ધોરી થયા એવા, સદ્ગુણ તેમના લેવા;
બુદ્ધિસાગર આતમ ઉજાગર, જ્ઞાનિની કરવી સેવા. ભવિ. ૩

(૨૧)

બ્રહ્મચર્યની ગુંહલી.

ભવિ તમે વંદો રે સૂરીશ્વર ગચ્છરાયા. એ રાગ.

વીર ઉપદેશે રે, સાંભળજો નરનારી;
બ્રહ્મચર્યને પાળો રે, આતમ ગુણ હિતકારી.
બ્રહ્મચર્ય ગુરુકુળ આશ્રમથી, બાળકને કેળવીએ;
બ્રહ્મચર્યના ગુણ સમજાવી, શક્તિપોષ મેળવીએ. વીર. ૧
પચ્ચીશ વર્ષ લગે પુરૂષને, વીશ વરસ લગે નારી;
બ્રહ્મચર્ય ધારણ ગુણકારી, લગ્ન પછી જયકારી. વીર. ૨
બાલલગ્ન મૈથુનથી સંતતિ, નિર્બલ રોગ ભરેલી;
જગમાંહી જીવવા નહીં લાયક, શકત ન હોય સુધરેલી. વીર. ૩
હસ્તકર્મથી નિર્બલ રોગી, બાલક પુરૂષો થાવે,
લગ્નને લાયક નહીં તેવા જન, પડતી વ્હેલી પાવે. વીર. ૪
વ્યભિચાર કરનારા લોકો, આતમ શક્તિ વિનાસે;
ચોરી પરમો વિસ્ફોટક ક્ષય, ઝુતં મરણ હોય પાસે. વીર. ૫
વીર્ય વિના નહીં જીવન જગમાં, લોકો ગુલામો સરખા;
દેહ વીર્ય વણ આતમ વીર્ય ન, વાદળ વણ નહીં વર્ષા. વીર. ૬
પ્રતિનિધિ મૈથુનને કરનારાં, લોકો ગુલામ બિચારાં;
વંશ પરંપર પડતી પામે, દુશ્ચારિત્ર નઠારાં. વીર. ૭

વંશ રાખવા માટે ગૃહીજન, પાકી ઉમરે સુવેળા;
કામોદય નિવારણ માટે, વર્ષે લગ્ન કરે ગુણમેળા. વીર.

દેહવીર્ય બુંદ રક્ષણ કરતાં, પુણ્ય અનંતુ થાવે;
વીર્યના રક્ષણ સમ નહિ મત કો, સાગર સમ એ કહાવે. વીર.

બ્રહ્મચર્યની કિંમત નહીં જ્યાં, ત્યાં નહીં ધર્મનું નામ;
બાલ્યકાલથી બ્રહ્મચર્યથી, નિરોગી ગુણધામ. વીર.

ત્યાગી ઘરબારી સહુ સમજો, મન જીતો મોહમારી;
દેશોદય ધર્મોદય માટે, બ્રહ્મચર્ય જયકારી. વીર.

દ્રવ્યભાવથી બ્રહ્મચારી જે, તે જન મુક્તિ પાયા;
બુદ્ધિસાગર બ્રહ્મચારીના, પ્રણમું નિશદિન પાયા. વીર.

---

(૪૨)

સુધારાની ગુંહલી, શ્રી મહાવીર પ્રભુનો ઉપદેશ.

ભવિતમે વંદો રે. એ રાગ.

વીર ઉપદેશે રે, સાંભળજો નરનારી;
કરજો સુધારો રે, સમજીને સુખકારી.

મારૂં શાસન જગ ફેલાવો, આતમ આપ સુધારી;
પરમાતમ પદ વરવા પ્રેમે, દુર્ગુણ ઘો સંહારી. વીર.

માત પિતા ને વૃદ્ધજનોની, સેવા કરવી સારી;
બ્રહ્મચર્ય ધરવું અધિકારે, દેશ સેવા દિલ પ્યારી. વીર.

સાત્વિક ખાવું સાત્વિક પીવું, દારૂ માંસ નિવારો;
દયામય નિજચિત્ત કરીને, દુર્બુદ્ધિ દૂર ટાળો. વીર.

પ્રમાણિક રહેવું સહુ વાતે, જૂઠું ન વદીએ કયારે;
જૈનધર્મને પાળો પ્રીતે, આપ તરે તે તારે. વીર.

હાનિકારક દુષ્ટ રિવાજો, તનધનના ક્ષયકારી;
તજીએ તેને તત્ક્ષણ જ્ઞાને, પાપકર્મ તજી ભારી. વીર.

નિજ આતમવત્ સહુ જીવોને, માની સદા શુભ કરીએ;
કામ ક્રોધ માયા મદ વારી, લઘુતાએ સંચરીએ. વીર. ૬
સર્વ જીવોપર પ્રેમ ધરીને, પડતાં દુઃખ નિવારો;
સાતક્ષેત્રને પોષો પ્રેમે, તેથી ધર્મ અપારો. વીર. ૭
દેશકોમ નાતિજાતિમાં, સરખા સહુને માનો;
વિદ્યા સાચી જગ ફેલાવો, મોહ ન ધરવો કશાનો. વીર. ૮
દીધાં કર્મો ભોગવવામાં, સમભાવે નિત્ય રહીએ;
પરતંત્રતા સહુની હરીએ, સંકટ પડિયાં સહીએ. વીર. ૯
આતમના સદ્ગુણને પામો, પંચાચારને પાળી;
ગૃહીત્યાગીનાં મત આરાધો, સદ્બુદ્ધિ કરી ભાળી. વીર. ૧૦
મારી શિક્ષા આરાધે જે, ભવસાગર તે તરશે;
મારા ભક્તો દુર્ગતિ ત્યાગી, સદ્ગતિ સહેજે વરશે. વીર. ૧૧
મહાવીર પ્રભુની શિક્ષા એવી, વિશ્વજીવોના માટે;
બુદ્ધિસાગર સમજી ભવિજન, વળજો વીરની વાટે. વીર. ૧૨

---

(૪૩)

જેના હૃદયમાં મહાવીર વસ્યા, તેના ગુણોની ગુંહલી.

આવો આવો યશોદાના કંત. એ રાગ.

જેના દિલમાં મહાવીર વાસ, તસ એ નિશાનીરે.
થાય વિષયોમાં ન આસક્ત, નહિ અભિમાનીરે. જેના. ૧
પ્રભુ મહાવીર શ્વાસોશ્વાસ, અજપાજાપેરે;
અધ્યાત્મ જ્ઞાની મહાવીર, વિશ્વમાં વ્યાપેરે. જેના. ૨
સર્વ જીવોની સારે સેવ, દ્વેષ ન ધારેરે;
જડનો પૂજક નહીં થાય, ચિત્ત સુધારેરે. જેના. ૩
જૈનધર્મ તે આતમમાંહિ, ગુરૂ પૂજારીરે;
કરે ઉપકારનાં સહુ કર્મ, મમતા વારીરે. જેના. ૪

નામ રૂપનો નહિ અધ્યાસ, ભક્તિ રસીલોરે;
કર્મયોગી સદા શૂરવીર, નહિ જે ઢીલોરે. જેના. ૫
જૈનસંઘ ઉપર દઢ પ્રેમ, ધરે શિર સાટેરે,
સર્વ જીવોને કરૂણા પ્રેમની, વાળે વાટેરે. જેના. ૬
સાચા મહાવીર પ્રભુના ભક્ત, થયા ગુણ ભજિયારે;
બુદ્ધિસાગર ભક્તિ હજૂર, પ્રભુવીર મળીયારે. જેના. ૭

(૪૪)

પ્રભુ મહાવીર ભજવાથી પ્રગટતા ગુણો.

આવો આવો યશોદાના કંત અમ ઘેર આવોરે. એ રાગ.

મહાવીર ભજવાથી મોક્ષ, વિશ્વનો થાવેરે;
ભજો મહાવીર અજપાજાપ, દ્રવ્યને ભાવેરે. મહાવીર. ૧
આપ અસંખ્યપ્રદેશી સ્વરૂપ, પિંડમાં વ્યાપ્યારે;
વૈરાટે સહુ બ્રહ્માંડ, સમષ્ટિએ છાપ્યારે. મહાવીર. ૨
મહને [illegible] નમે ભગવાન, સહુ પર્યાયીરે;
[illegible] આપ હજુર, [illegible]. મહાવીર. ૩
[illegible] તમારો જાપ, પાપને ટાળે રે,
[illegible], તુમ પદ [illegible]. મહાવીર. ૪
આપ સ્વરૂપ [illegible] દેવ, છો પ્રતિપાળરે;
[illegible] વાસ, [illegible] મહાવીર. ૫
વીર [illegible] અનન્ત, [illegible];
[illegible] અન્ય ન ભાવે રે. મહાવીર. ૬
[illegible], દેવ ને દેવી રે;
[illegible]. મહાવીર. ૭
[illegible] મહાવીર [illegible];
[illegible]. મહાવીર. ૮

જ્યાં ત્યાં ધ્યાવું ત્યાંહિ તુંહિ તુંહિ, સ્વામી સુહાયોરે;
ફરી દર્શન ત્હારાં દેવ, સુખ બહુ પાવેરે. મહાવીર. ૯

વીર નામ સમો નહીં જાપ, જગમાં દીઠોરે;
મ્હને લાગે છે દિલમાંહી, સર્વથી મીઠોરે. મહાવીર.૧૦

અરિહંત પ્રભુ મહાવીર, હવ તવ લાગીરે;
મ્હારી કાયામાં રહેનાર, થયો હું રાગીરે. મહાવીર.૧૧

જ્યોત રૂપે મળી ભગવાન, તુજમાં સમાયોરે;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર દેવ, આતમ સુહાયોરે. મહાવીર.૧૨

સેવાની ગુંહલી.

ભવિ તમે સુણજોરે ભગવતી સુત્રની વાણી. એ રાગ.

ભવિ તમે કરજોરે, વીર પ્રભુની સેવ.
વીર સુખ વાહીરે. [illegible]

[illegible]
[illegible] ભવી. ૧

[illegible]
[illegible] ભવી. ૨

[illegible]
[illegible] ભવી. ૩

[illegible]
[illegible] ભવી. ૪

[illegible]
[illegible] ભવી. ૫

[illegible]
[illegible] ભવી. ૬

સાર્વજનિક કામો શુભ કરતાં, કરો ન પાછી પાની;
સદ્ગુરૂ સેવા કરીને વીરની, સુણજો આગમ વાણી. ભવી. ૭
ફર્જ ન ચૂકો ધર્મ ન મૂકો, આતમ ગુણ પ્રકટાવો;
કાયા મન ઉપયોગી સાધન, પરોપકારે લાવો. ભવી. ૮
દેવ ગુરૂનાં પ્રતિદિન દર્શન, કરીએ મત શુભ ધરીએ;
સદ્ગુરૂની સેવા શુભ ભાવે, સર્વ સમર્પી કરીએ. ભવી. ૯
બની પ્રમાણિક ધંધો કરવો, પરનો પ્રાણ ન હણવો;
કહેણી કરતાં રહેણી નિર્મલ, ધરવી નિશ્ચય ભણવો. ભવી. ૧૧
કુટુંબ જ્ઞાતિ દેશ કોમની, દેશ રાજ્ય શુભ માટે,
બુદ્ધિસાગર સેવા કરજો, જૈનધર્મ શિર સાટે. ભવી. ૧૨

---

(૪૧)

મહાવીર પ્રભુનાં વચનામૃતોની ગુંહલી.

આવોઆવો યશોદાના કંત અમ ઘેર આવોરે. એ રાગ.

મહાવીર કહે સુણો લોક, શિખામણ મારીરે,
વર્તે સુખ પામે તેહ, નર અને નારીરે. મહાવીર. ૧
મ્હારા ભક્તો ન પામે નાશ, હૃદય મુજ ધારીરે;
બુદ્ધિકરતાં શ્રદ્ધા શ્રેષ્ઠ, દિલ અવધારીરે. મહાવીર. ૨
કરે દુનિયાપર સામ્રાજ્ય, શક્તિ વધારી રે;
જીતે શક્તિએ જગ સર્વ, ગર્વ નિવારીરે. મહાવીર. ૩
મ્હારૂં ધ્યાન ધરીને જેહ, કર્મ કરંતા રે;
જીતે તેવા જૈનો વિશ્વ, માયી ન મરતારે. મહાવીર. ૪
ખરા ભાવથી મારી ભક્તિમાં, જે ભજિયા રે;
તેવા જૈનો મ્હારી પેઠ, થાવે ભજિયા રે. મહાવીર. ૫
જેહ સંપદમાં નહીં હર્ષ, ધરતા ક્યારે રે;
દીન થાય ન દુઃખ પડંત, મ્હને ન વિસારે રે. મહાવીર. ૬

દુઃખ સુખને ગુરૂસમ જેહ, શિક્ષાએ જાણે રે;
નિજ કર્મ ન ચૂકે કોઇ, હૃદય મુજ આણે રે. મહાવીર. ૭
જૈન ધર્મને પાળે પૂર્ણ, જ્યાં લગી ટેકે રે;
ત્યાંસુધી કળાએ પૂર્ણ, વધતા વિવેકે રે. મહાવીર. ૮
ગણો માનવ જાતિ ન તુચ્છ, માંહો માંહે રે;
એકાત્મા બની રહો સર્વ, કર્તવ્ય છાંહે રે. મહાવીર. ૯
ધરે દેહ ઉપર નહીં મોહ, નિર્ભય થાવો રે;
જીવવતા રહો સહુ શક્તિ, મૈત્રી ભાવો રે. મહાવીર. ૧૦
આતમમાં રહી સહુ શક્તિ, પડદા નિવારો રે;
પોતે કર્તા છો સુખ દુઃખના, મન ધારો રે. મહાવીર. ૧૧
સત્તાએ સહુ જીવ વીર, કોઇ ન દીન રે;
મન જીતીને સહુ લોક, બનશો જૈન રે. મહાવીર. ૧૨
મન જીતે તે છે વીર, એહવી વાણી રે;
બુદ્ધિસાગર ધરીને ચિત્ત, કરશો કમાણી રે. મહાવીર. ૧૩

---

(૪૧)

યશોદાની વીરપ્રભુને વિનંતિ.

આવો આવો યશોદાના કંત અમ ઘેર આવો રે. એ રાગ.

કહે પત્ની યશોદા, વીરને એમ વચનો રે.
સાંભળતાં પ્રગટે પ્રેમ, સુણજો સુજનો રે. કહે. ૧
મારા પ્રાણેશ્વર મહાવીર, સ્વામી કૃપાળુ રે;
મ્હને શિખવ્યો સાત્વિક પ્રેમ, કામ ધુતારા રે. કહે. ૨
પ્રદેશપ્રદેશે અસંખ્ય પ્રદેશ, તમથી રંગાઇ રે;
મ્હને ઉપશમ ક્ષાયિક ભાવની, છે વધાઇ રે. કહે. ૩
શુદ્ધ પ્રેમ જગાડ્યો સ્વામી, થાક્યો ન ન્યારા રે;
મ્હને મળિયા મોટા પુણ્ય, ગુણ અપારા રે. કહે. ૪

પ્રાણ પડતાં ન જૂદી થાઉં, ઇચ્છું ન બીજું રે;
સુખ દુઃખ પ્રસંગે દેવ, દેખી રીઝું રે. કહે. ૫

સ્વામી સાથે આતમભાવથી, રહે ભાવે રે;
તેહ પત્ની કહાવે સત્ય, પ્રેમને દાવે રે. કહે. ૬

બાંધ્યો કમલે રવિથી પ્રેમ, પ્રગટે વિકસે રે;
પોયણી ચન્દ્રોદય દેખીને; તન ઉલ્લસે રે. કહે. ૭

તમે ચન્દ્ર બનો તો મ, ચકોરી સુહાવું રે;
તમે સાગર તો હું તરંગ, સાથ રહાવું રે. કહે. ૮

તમો પુષ્પ બનો તો સુગંધ, દુગ્ધ ચીકાશ રે;
તમે આતમ તો હું ચેતના, ગુણવાસ રે. કહે. ૯

તમે પરમેશ્વર હું શક્તિ, શુદ્ધ સ્વભાવે રે;
ત્રણ કાલમાં ભિન્ન ન થાઉં, અનુભવ દાવે રે. કહે. ૧૦

પરબ્રહ્મ ને આનન્દ રૂપ, બેની જોડી રે;
આધાર આધેય સ્વરૂપ, કરે કો ન હોડી રે. કહે. ૧૧

તવસીલા અપરંપાર, સ્વામી સદ્ગુરુ રે;
અનુભવ્યા મહેશો મહેશ, રહ્યા નહીં ઉણા રે. કહે. ૧૨

શુદ્ધ પ્રેમથી સ્વામીની સાથ, રંગે રંગાતી રે;
તેહ દેવી કહાવે પત્ની, નિર્મળ છાની રે. કહો. ૧૩

જેહ શુદ્ધ પ્રેમથી પત્નીને, હિતધારે રે;
તેહ સ્વામી કહાવો દેવ, ગુણ સંભારે રે. કહો. ૧૪

શુદ્ધપ્રેમથી દંપતી જોડ, આનન્દ ભોગી રે;
જ્યાં પુદ્ગલનો નહીં પ્રેમ, અન્તર યોગી રે. કહો. ૧૫

જડસુખની સ્વાર્થે, દંપતીનું જોડું રે;
સત્ય સુખ મળે નહીં લેશ, થાય કજોડું રે. કહે. ૧૬

જડસુખનાં ભૂખ્યાં જેહ, દંપતી ક્યાંથી રે;
દેહરૂપને ભોગ વિનાશ, પશ્ચાત્તાપી રે. કહે. ૧૭

મ્હારા આત્મ સકુણા વીર, આતમ ભાવે રે;
હું તો રહી છું તમારી સાથ, દંપતી દાવે રે. કહે. ૧૮

શુદ્ધ પ્રેમ રસીલા વીર, વીર હું જપતી રે;
થયો દ્રવ્ય ભાવથી મેળ, પ્રેમમાં રમતી રે. કહે. ૧૯

મ્હારા સત્યપતિ મહાવીર, અનન્તા રાજા રે;
ત્રણ્ય ભુવનના રખવાળ, ધરો નિજ માજા રે. કહે. ૨૦

સત્તાએ અનાદિ અનંત, સંબંધ છાજે રે;
મળે આતમને નિજ આત્મ, ગુણગણુ રાજે રે. કહે. ૨૧

દેહને વળી દેહાતીત, સર્વ પ્રસંગે રે;
પ્રભો !!! રહીશું તમારી સાથ, અનુસર રંગે રે. કહો. ૨૨

મારો તુમથી નિત્ય સંબંધ, કોઇથી ન છૂટે રે;
કોટિ કોટિ કરે ઉપાય, તાર્યો ન તૂટે રે. કહો. ૨૩

દેહ કામના જેહ સંબંધ, ક્ષણમાં વિનાશી રે;
આત્મ આત્મના જેહ સંબંધ, તે અવિનાશી રે. કહે. ૨૪

અધ્યાત્મ પ્રભુ મહાવીર, ગાઢ ક્રમાળા રે;
જ્ઞેય જ્ઞાન સંબંધે આત્મની, કરો લીલા રે. કહે. ૨૫

લીલા રૂપી પ્રભો !!! તુમ નૂર, કુદ્રત માયા રે;
ખાટા જડ દુનિયાની માંહી, પરે નહીં છાયા રે. કહે. ૨૬

એવી રત્ન ત્રયીની લક્ષ્મી, હું કહેવાઇ રે;
પ્રભુ પત્નીની આતમ શુદ્ધ, સત્વ સગાઇ રે. કહે. ૨૭

પ્રભુ સાકારી નિરાકાર, રૂપ તમારૂં રે;
ત્યાં પ્રેમથી થઇ તલ્લીન, તમને ભાળું રે. કહે. ૨૮

તવ જ્ઞાનમાં વિશ્વ અનન્ત, સ્વયં સમાયાં રે;
જ્ઞાન સૂર્યમાં સૌ સર્વ, સમયે સુહાયાં રે. કહે. ૨૯

મ્હારા દેહ દેવળની માંહિ, મ્હારા બિરાજે રે;
જ્ઞાન તેજ અનંત અપાર, જ્યોતે છાજે રે. કહે. ૩૦

મળે ભક્તિ પ્રતાપે દેવ, ત્રિશલા જાયો રે;
જેનો મહિમા સહુ જગમાંહિ, શક્તિએ છાયોરે. કહે
કરૂં અનુભવ મંગલ દીપ, આરતી રંગે રે;
પ્રદેશો પ્રદેશ અનન્ત, ગુણની સંગે રે. કહે
ત્રિભુવન નહીં બીજો કોઇ, અદ્વૈત જોવું રે;
થયું ભક્તિ જ્ઞાન પ્રતાપ, લેવા જેવું રે. કહે
સ્વામી એકજ મહાવીર, બીજા ન દીઠા રે;
રોમ રોમે પ્રદેશો પ્રદેશ, લાગ્યા મીઠા રે. કહે.
કર્તા હર્તા મહાવીર, [illegible] રૂપી રે;
પરમેશ્વર જગદાધાર, નહીં અરૂપીરે. કહે
મને વીર પ્રભુનો જાપ, અન્તર કરશો રે,
[illegible], અન્તર વરશો રે. કહે.
[illegible] પિંડ, ધ્યાનના યોગે રે;
પ્રગટે અન્તર મહાવીર, સ્વાર્પણ ભોગે રે. કહે.
ભક્તિ આધીન ભગવાન, ત્રિશલા જાયા રે,
નહીં અનુભવ દર્શન તેને, જિનના માયારે. કહે.
અધ્યાત્મ પ્રભુ મહાવીર, મને મળીયારે,
બુદ્ધિસાગર [illegible], ઇચ્છિત ફળીયા રે. કહે.

---

(૯)

ગુરૂ વિહાર ગુહલી.

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ઉપકારો અમપર બહુ કીધા, પોતાના ગણી ઉપદેશ દીધા.
કાજ અમારાં સિદ્ધયાં..................................પરમ. ૩

મહિમાવંત અતિશય ધારી, વ્રતધારી ગુરૂ સત્ય આચારી;
જિન શાસન જયકારી..................................પરમ. ૪

બ્રહ્મચર્ય સત્ય ગુણગણ દરિયા, ઉપશમ સંવેગ શમદમ ભરિયા;
આતમ અનુભવ વરિયા..................................પરમ. ૫

પત્થર જેવાં નર અને નારી, પ્રતિબોધ્યાં ઉપદેશે ભારી;
તવ વાણીની બલિહારી..................................પરમ. ૬

તવ ગુણ ગણતાં પાર ન આવે, સુરગુરૂ જેવા થાકી જાવે;
વિરહે ન ભોજન ભાવે..................................પરમ. ૭

વાયુ પેઠે વિચરંતા સુહાવો, મનમાં પ્રતિબંધ લેશ ન લાવો;
અમપર કરૂણા લાવો..................................પરમ. ૮

અમને તુમવણ લેશ ન ગમતું, મનડું અમારૂં તુમમાંહિ લમતું;
તુમ ગુણ રહે મન રમતું..................................પરમ. ૯

ચોરી લીધું મનડું અમારૂં, મુજ આતમના સત્ય છો તારૂં;
ક્ષણ ક્ષણ મનમાં સંભારૂં..................................પરમ. ૧૦

આવજો પાછા પ્રેમ ધરીને, ભક્તોની પ્રભુ ભક્તિ સ્મરીને;
કરૂણા ખૂબ કરીને..................................પરમ. ૧૧

તુમ વિરહે અમ ચિત્ત ચિરાતું, ગુરૂ જાણો અમ મન જે થાતું;
દુ:ખ હવે ન સહાતું..................................પરમ. ૧૨

નયણે વહે છે આંસુની ધાર, વિનતિ કરે છે નર ને નાર;
દર્શન દેશો કૃપાળ..................................પરમ. ૧૩

તુમ ભક્તિ સાચી ગુરૂરાયા, એક તમારી સાચી માયા;
ધન્ય પિતા તવ જાયા..................................પરમ. ૧૪

શ્રી ગુરૂ ભગવન્ આશિષ દેજો, બુદ્ધિસાગર ગુરૂ શાતામાં રહેજો;
સંદેશા શુભ કહેજો..................................પરમ. ૧૫

---

(૪૯)

શ્રીમોહનલાલજી મહારાજની ગુંહલી.

અલીસાહેલી જંગમતીર્થ જોવા ઉભી રહેને.

મહાવ્રતધારી મોહનલાલજી મુનિવર જગ જયકારી.
સમતા સાગર ગંભીર ત્યાગી વૈરાગી ગુણકારી.

વાણી સાકર સમ બહુ મીઠી, કરી સંગત અનુભવથી દીઠી;
શીતલ અમૃત ગુણની વૃષ્ટિ.........................મહાવ્રત.

જેહની વાણીમાં રહી સિદ્ધિ, સેવા આપે બહુલી ઋદ્ધિ;
જેણે અલખ ફકીરાઇ લીધી.........................મહાવ્રત.

ભારતમાં કીર્તિ ફેલાઇ, મુંબાઇમાં ખ્યાતિ પાઇ;
મરૂધર ગુર્જર શોભા છાઇ.........................મહાવ્રત.

જિનશાસનની સેવા સારી, પ્રતિબોધ્યાં ભારત નરનારી;
નિઃસ્વાર્થી થયા બહુ ઉપકારી.........................મહાવ્રત.

નહીં ગચ્છ કદાગ્રહને મમતા, દુર્જન શત્રુ પર બહુ સમતા;
લયલીન બની આતમ રમતા.........................મહાવ્રત.

થયા મુનિ [illegible] કેશરીયા, સમતાભાવે સંયમ ધરિયા;
જે બહુલા જન તારી તરિયા.........................મહાવ્રત.

એવા મુનિ વંદો બહુ ભાવે, મુનિગુણ સ્મરતાં સંયમ આવે;
બુદ્ધિસાગરસૂરિ ગુણ ગાવે.........................મહાવ્રત.

(૫૦)

શ્રી વિજયલક્ષ્મી સુરિની ગુંહલી.

ભવી તમે વંદોરે ભગવતી. એ રાગ.

ભવિજન ભાવેરે વિજયલક્ષ્મી સૂરિવંદો,
ભાવે વંદીરે, કર્મ અનંત નિકંદો.
ઉપદેશપ્રાસાદિક રચી ગ્રન્થો, નામ અમર નિજ કીધું;
વીશસ્થાનકની પૂજા રચીને, અનુભવ અમૃત પીધું. ભવિ. ૧
જૈનાગમજ્ઞાતા ગુણ દરિયા, ઓગણીશ શતકે થઇયા;
ગુર્જર દેશમાં ગિરૂવા ગંભીર, ગુણ ગર્જતા રહિયા. ભવિ. ૨
દીપચંદ કવિ જેના રાગી, જીન શાસન સોહાયા;
બુદ્ધિસાગર સૂરિપદ વંદો, પ્રેમે પ્રણમો પાયા. ભવિ. ૩

---

(૫૧)

શ્રી અભયદેવસૂરિની ગુંહલી.

ભવિ તમે વંદોરે. એ રાગ.

ભવિજન ભાવેરે, અભયદેવસુરિ વંદો.
આગમ જ્ઞાનીરે, મુનિ વાચકસુરિ ઇંદો,
નવ અંગોની વૃત્તિ કરીને, જગ આગમ પ્રસરાવ્યાં;
જેની ટીકાઓ વાંચીને, મુનિગણ મન હરખાવ્યાં. ભવિ. ૧
ચૈત્યવાસી શ્રીદ્રોણાચાર્ય, શોધી ટીકાઓ ભાવે;
મહાવીર પાટે મોટા ભક્તો, ભક્તિરાગના દાવે. ભવિ. ૨
વર્તમાનમાં અભયદેવસુરિ, ટીકાની શુભ સ્થાપ;
બુદ્ધિસાગર સકલ સંઘને, ઉપકારી સુરિરાય. ભવિ. ૩

---

(૫૨)

શ્રીમદ્ આનંદઘનજીની ગુંહલી.

અસીસાહેલી જંગમ તીરથ જોવા ઉભી રહેને. એ ર

આતમજ્ઞાની આનન્દઘન જોગી, વંદો નરનારી,
પ્રખ્યાત થયા, સહુ દર્શનમાં, ખાખી અતિશયધારી.
જેના મન નહીં મ્હારૂં ત્હારૂં, સાચું તે માન્યું મન સારૂં,
આતમ સંયમમાં મન ધાર્યું........................ આતમ

નદી કાંઠે જંગલમાં વસિયા, શુદ્ધાતમના થઇયા રસિયા,
જે ધ્યાન સમાધિ ઉલ્લસિયા................ આતમ

સિદ્ધિયો પ્રગટી રહી સામી, પણ સિદ્ધિના નહીં જે કામી;
નિશદિન રહેતા આતમરામી........................... આતમ

પહાડો ગુફામાં બહુ રહીઆ, શુદ્ધાતમ દર્શન જે લહીયા;
અધ્યાત્મમાર્ગવિષે વહિયા........................ આતમ

વાચકજીએ સ્તવના કીધી, પામ્યા સંગત સમતા સિદ્ધિ;
ચોવીશી પદ આતમઋદ્ધિ.................................. આતમ

અવધૂત અલખ મુનિ અવતારી, ફકીરાઇ જેની સુખકારી;
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ જયકારી................................. આતમ

---

(૫૩)

શ્રીજિનદત્ત સૂરિની ગુંહલી.

અલી સાહેલી એ રાગ.

જિનદત્તસૂરિ, જૈનધર્મ વૃદ્ધિ, કરનારા થઇ ગયા,
શાસન શોભાકારક જૈનો, નવા કરી શોભા લહ્યા;
જિનદત્તસૂરિ જગમાં થયા, દહેરાવાસ ગુણમનુષિ સાથ,
ધન્યધન્ય પિતાજી ને માતા........................... જિનદત્ત

જગમાં જિનશાસન અજવાળ્યું, ધર્મોદ્યોતન સઘળું ભાળ્યું,
ઘટમાં પરમાતમ પદ ભાળ્યું........................ જિનદત્ત. ૨

ભાવદયાએ બહુ પંકાયા, દાદા ભારત સઘળે છાયા;
બુદ્ધિસાગરગુણી ગુણ ગાયા........................ જિનદત્ત. ૩

---

(૫૪)

મંગલીક ગુંહલી.

ચાલો સહિયર મંગલ ગાઈએ. એ રાગ.

વીર પ્રભુજી મંગલકારી, વંછિતના દેનારા રે;
ગુંહલી તેહની કરીએ ભાવે, દુઃખ દોષ હરનારા રે. મહાવીર. ૧
વીરપ્રભુના શિષ્ય અનુપમ, લબ્ધિતણા ભંડાર રે,
ગૌતમ નામે મંગલ પ્રગટે, નિર્મલ ગુણ સુખકાર રે. મહાવીર. ૨
સુધર્માસ્વામી સુખકારી, જેની સંતતિ ચાલે રે,
વિદ્યમાન શાસન દીપાવે, આતમમાંહિ મહાલે રે. મહાવીર. ૩
ભદ્રબાહુ વજ્રસ્વામી, મુનિવર ઉપકારી રે;
સ્થૂલભદ્ર હરિભદ્રજી, નિર્મલ જેની કરણી રે. મહાવીર. ૪
અરિહંત ને સિદ્ધચક્ર, સદ્ગુરુ મુનિ ઉપકારી રે;
બુદ્ધિસાગર મંગલ ગાવે, સૌને જાવે તારી રે. મહાવીર. ૫

---

(૫૫)

શ્રીમદ્ મુક્તિવિજયજીની ગુંહલી

ચાલો સહિયરો મંગલ ગાઈએ એ રાગ.

મુક્તિવિજયજી [illegible],
[illegible] રે. મુક્તિ. ૧

દેહ છતાં પણ જેહ વિદેહી, મણિચંદ્રજી જેવા રે;
બુટેરાવજી જેની પાટે, સેવા સારે દેવા રે. મણિ.
પરિવાર જેનો ભારતમાં, જૈનધર્મ દીપાવે રે;
વંદો ગાવો ભાવો ધ્યાવે, કર્મ કર્યાં દૂર જાવે રે. મણિ.
સરલસ્વભાવી નિસ્પૃહ પ્રગટ્યા, તપાગચ્છમાં ધોરી રે;
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ કરમાં છે, જિનશાસનની દોરી રે. મણિ.

---

(૫૧)

શ્રી વીરદેશના ગુંહલી.

જ્ઞાનદર્શનને ચારિત્રમાં, સર્વયોગ સમાવેશ થાય. સુણો વીરદેશ
જ્ઞાનયોગને ભક્તિ ઉપાસના, એક ક્ષણવાળાં સમજાય. સુણો.
ભૂત વર્તમાન ભાવિ ધર્મ સહુ, એક આતમના પર્યાય. સુણો.
જિનદર્શન સાગરમાં સહુ, અન્યદર્શન સરિતા સમાય. સુણો.
જૈનધર્મ સમો નહીં ધર્મ છે, સર્વ વેદાન્તનું વેદાન્ત. સુણો.
અનેકાન્તનયે જે જાણતો, તેહ થાતો હૃદયમાં શાન્ત. સુણો. વ
જૈનધર્મમાં વેદો સહુ રહ્યા, સર્વજ્ઞ કથ્યા સિદ્ધાન્ત. સુણો.
જૈનધર્મ પરમ સત્ય આતમા, જાણો આવે કર્મનો અંત. સુણો.
મનથી પર પરમેશ્વર પ્રભુ, શુદ્ધાતમ સાધો ભવ્ય. સુણો.
બુદ્ધિસાગર આત્મસ્વભાવમાં, જતાં સર્વ સમાઇ કર્તવ્ય. સુણો.

---

(૫૨)

મહાવીર પ્રભુનો ઉપદેશ.

થુલીભદ્ર મુનિવરમાંહિ શિરદાર જો, એ રાગ.

મહાવીર પ્રભુનો સુણજો જન ઉપદેશ જો,
જેથી ટાળે જન્મ મરણનાં ક્લેશ જો;
મન મારો વણ મુક્તિ કોઇની નહીં થતી જો.

આત્મજ્ઞાન સમ કોઇ ન મોટું જ્ઞાન જો,
આત્મજ્ઞાનના દાન સમું નહીં દાન જો;
આત્મજ્ઞાનથી જગમાં શાંતિ સાંપજે રે. ૨

આત્મજ્ઞાન છે નિત્ય જીવન સુખકાર જો,
અજ્ઞાનાગ્નિ મૃત્યુ દુઃખકાર જો;
સમ તે મૃત્યુ નિબંધ જીવન આપવું જો. ૩

વીર્યહીન નહિ આત્મતત્ત્વને પામે જો,
આત્માર્પણ વણ કરે ન કોઇ કામે જો;
ભક્તિજ્ઞાનને યોગથી શિવ સાંપજે જો. ૪

એક એ યોગે આતમ અનન્ત જો,
અનન્ત રૂપથી પામ્યા તે ભગવંત જો;
દેશકાલ મર્યાદા છે નહીં ધર્મને જો. ૫

આતમ ધર્મવિષે સહુ ધર્મ સમાય જો,
આતમધર્મે અનંતરમ પ્રગટાય જો;
આતમધર્મીને વિશ્વાસ નહીં ભમે જો. ૬

આતમ સાથે મન રમતુ છે સ્વર્ગ જો,
જે દુની સાથે મન રમતું તે નર્ક જો;
[illegible] ૭

[illegible]
[illegible]
[illegible] ૮

[illegible]
[illegible]
[illegible] ૯

[illegible]
[illegible]
[illegible] ૧૦

વિશ્વોન્નતિનું કારણ આતમ જ્ઞાન જો,
દુનિયાની પડતીનું કારણ માન જો;
રામ દેવના સદાની શુદ્ધિ સાધજે જો. ૫

માટે મોં કરજો જગમાં નર નાર જો,
આત્મજ્ઞાન પ્રગટે તેથી નિર્વાણ જો;
નિરૂધમીને નિર્મુક્તિ સુખ નહીં મળે જો. ૬

નિશ્ચય જેનો કર્યો હશે સત્યાર્થ જો,
તેને છોડ્યાનો નહીં જગ અધિકાર જો,
મ્હારી [illegible] કર્યો શુભ કરો જો. ૭

શુભકાર્ય હોય છતે જે નર નાર જો,
મુકાને મન લેખી વર્તે સંસાર જો;
તેવા કાર્યનો, તેથી નિશ્ચય ધરો જો. ૮

મુક્તાને ન [illegible] જો,
[illegible] જો;
[illegible] જો. ૯

[illegible] જો,
[illegible] નહીં [illegible] જો;
[illegible] જો. ૧૦

[illegible] જો,
[illegible] જો
[illegible] જો. ૧૧

[illegible] નહીં [illegible] જો,
[illegible] જો
[illegible] જો. ૧૨

[illegible] જો,
[illegible] જો,
[illegible] જો. ૧૩

(૫૯)

સત્યપ્રેમ.

બેની રવિસાગર ગુરૂ વંદીએ.

જ્ઞાની ભકત ગુરૂ કહે પ્રેમનું, સત્યરૂપ સુણો નરનાર,
દેશકાલ વિષય બંધન નહીં, નહીં સ્વાર્થનો છાંટો લગાર,
સત્ય પ્રેમનું લક્ષણ સાંભળો.

દેહ રૂપની ભોગેચ્છા નહીં, નામ કીર્તિની વાંચ્છા ન લેશ;
સ્થૂલ સૂક્ષ્મ પ્રકૃતિ સામ્યમાં, રાગવિષમતાએ કલેશ. સત્યપ્રેમ.

મન વાણીને કાય યોગમાં, નરનારીનો સામ્ય સંબન્ધ;
શુદ્ધ પ્રેમ નહીં ત્યાં જાણીએ, માને પ્રેમ ત્યાં મૂઢને અન્ધ. સત્ય.

પરસ્પર ઘડાયેલ કાયદા, વધુવરના વિચારાચાર;
તેહ નષ્ટ થતાં વિણશે અહો, એ તો ક્ષણિકપ્રેમ પ્રકાર. સત્ય.

યુવાવસ્થામાં નરનારીને, કામાસકિતનું બહુ જોર;
એહ કામનો ઉભરો જાણવો, જલપરપોટા સમ તોર. સત્ય.

જડ ઇન્દ્રિયોના ગુલામમાં, સત્યપ્રેમ નહીં પ્રગટાય;
મનની પેલી પારે પ્રેમ જે, આત્મપ્રેમ તે સત્ય ગણાય. સત્ય.

સત્યપ્રેમમાં પ્રતિબદલો નહીં, લીધો દીધો એ પ્રેમ ન હોય;
કર્યો બાંધ્યો એ પ્રેમ ન જાણવો, મન અનુસારે જે જોય. સત્ય.

સાટે સાટાની જ્યાં વાંછના, મનમોજનું સાધન માત્ર;
જ્યાં સહેજે ન કર્તવ્યો થતાં, ત્યાં પ્રેમનું કો નહીં પાત્ર. સત્ય.

બાહ્યધર્મ ભેદ એક કલેશથી, દુઃખી વર્તે નર ને નાર;
શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપ ન ઓળખે, સત્ય પ્રેમ ન ત્યાં નિર્ધાર. સત્ય.

જ્યાં આતમ આતમ ઓળખે, સહેજે આતમ આતમ ન્હાય;
ઉચ્ચ નીચનો ભેદ ન સ્વપ્નમાં, સહેજે થાતી પરસ્પર સ્હાય. સત્ય

જડપૂજકમાં નહીં પ્રેમ છે, પ્રેમી ચૈતન્યપૂજક થાય;
જડ વસ્તુ ભીખારીઓ બાપડા, પ્રેમનું સત્યરૂપ ન પાય. સત્ય. ૧૧
જડરાજ્યતણા ચક્રવર્તિઓ, સત્ય પ્રેમ વિના દુઃખ પાય;
આત્મરાજ્યના ભોગી જ્ઞાનીઓ, સત્યપ્રેમી બની સુખી થાય. સત્ય. ૧૨
પરમાર્થ કર્મોમાં પ્રેમ છે, દેવગુરૂની ભક્તિમાં પ્રેમ;
આત્મવત્ સહુ જીવો જાણીને, પ્રેમ કરવામાં છે રહેમ. સત્ય. ૧૩
પિંડ બ્રહ્માંડ ઐક્ય અનુભવે, આત્મવર્તનમાં છે પ્રેમ;
સત્ય વર્તનમાં મોહનાશથી, પ્રગટે છે પ્રેમનો નેમ. સત્ય. ૧૪
સત્ય પ્રેમને આતમ જ્ઞાનીઓ, પામે અંતર શુદ્ધિથી બેશ;
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરૂ પ્રેમીઓ, પામે નિત્યાનંદ હમેશ. સત્ય. ૧૫

---

(૬૦)

ઘરમાં સ્વર્ગ.

આવો આવો જશોદાના કંત એ રાગ.

કહે સદ્ગુરૂ ઉત્તમ રીત, હિત મનધરો રે;
નિજ ઘેર કુટુંબને પ્રેમ, નિશ્ચય આદરો રે. કહે. ૧
પતિ પત્નીનું શુભ ઐક્ય, ધર્મ ન સર્વ રે,
સ્વારથ સર્પને દ્વેષ, ઘર તે સ્વર્ગ રે. કહે. ૨
માત પિતાને વૃદ્ધનું માન, વિનયથી સેવા રે;
જેના ઘરમાં વિવેક ને પ્રેમ, વસે તિહાં દેવ રે. કહે. ૩
ન્હાનાં મોટાં વૃદ્ધ ને બાળ, ધર્મની વાટે રે,
કહે સહુ જન નિજનિજ કર્મ, સ્વારને વાટે રે. કહે. ૪
એક ઘરમાં હાર્દિક સંપ, ભક્તિનો વાસ રે;
જ્યાં જ્ઞાન પરસ્પર કૂડ, નહીં દૈત્ય રે. કહે. ૫

ઘર કુટુંબના પ્રતિપાલની, શીખ માને રે;
નહીં વ્યસન અને વ્યભિચાર, તે સુખ માણે રે. કહે.

હાનિકારક રીત રીવાજ, જ્યાં નહીં એકે રે,
તેવા ઘરની ચડતી થાય, વર્તે ટેકે રે. કહે.

કદિ ઘરમાં નહીં કંકાસ, સંતોષ સાચો રે;
શિક્ષણ નીતિ ને શુભ રીતિ, સ્નેહ ન કાચો રે, કહે.

ઘરમાં સ્ત્રી વર્ગનું માન, બાળ સંભાળ રે;
આય અનુસારે હોય ખર્ચ, સુખી નર નાર રે. કહે.

કુટફાટ ન ઘરમાં થાય, પ્રમાણિક સર્વે રે;
સત્તા લક્ષ્મીથી જન કોઇ, રહે નહીં ગર્વે રે. કહે.

મહાવીર પ્રભુની ભક્તિ, ઘરમાં સહાય રે;
થાય સાધુ સંતની સેવ, મન નિર્માય રે. કહે.

દેશ કુટુંબ રાજ્ય સમાજ, સર્વ સુધારા રે;
જાણે ઘરમાં સર્વે ઐક્ય, શુદ્ધ આચારા રે. કહે.

નહીં ચોરીનું ઘર નામ, વચનો મીઠાં રે;
તેવાં ઘર છે સ્વર્ગ સમાન, વિરલા દીઠાં રે. કહે.

અતિથિને આદરમાન, ગુરૂને માન રે;
નહીં સ્વાર્થની તાણતાણ, ઘર છે વિમાન રે. કહે.

શુદ્ધપ્રેમ ભરેલાં લોક, રહે ત્યાં શાન્તિ રે;
બુદ્ધિસાગર લક્ષ્મી લ્હેર, આનંદ કાન્તિ રે. કહે.

---

(૬૧)

શ્રી મહાવીર પ્રભુના સંક્ષેપમાં પાંચ વધાવા.

પહેલો વધાવો—શ્રાવણ વરસે રે સુજની. એ રાગ.

મહાવીર પ્રભુનો રે વધાવો, પહેલો સંઘ સકળ મળી ગાવો;
વીશે ભરેરે અર્હિંત, કર્મ નિકાચ્યું નામ સુખકંત મ૦

દશમા સ્વર્ગથી રે ચવિયા, ત્રિશલાના ઉદરે અવતરિયા;
ભારત દેશે રે સોહે, ક્ષત્રિકુંડ સહુનાં મન મોહે. મ૦ ૨
ચઉદ સ્વપ્નો રે દેખે, ત્રિશલા માતા હર્ષ વિશેષે;
સ્વપ્નાં પતિને રે સુણાવે, પુત્ર હોશે એમ પતિ સમજાવે. મ૦ ૩
જોશી સ્વપ્નોનાં ફલ ભાખે, તીર્થંકર વા ચક્રી થાશે;
ત્રિશલા આનન્દે ઉભરાણી, બુદ્ધિસાગર હર્ષ ભરાણી. મ૦ ૪

---

(૧૨)

બીજો વધાવો મહાવીર જન્મ.

આવળ વરસે રે મુજની. એ રાગ.

ભારત દેશે રે સ્વામી, મહાવીર જન્મ્યા ગુણ વિશ્રામી;
ત્રણ ભુવનના રે દેવા, ચઉસઠ ઇન્દ્રો સુર કરે સેવા. ભારત. ૧
અનુપમ લીલાએ ગાત્રે, ચૈત્ર સુદિ તેરસની રાત્રે;
સુરપતિ ઉત્સવ રે કરતા, મેરૂપર જિનવરને ધરતા. ભારત. ૨
સ્નાન કરાવે રે પ્રેમે, ભક્તિએ નિજ કલ્પને નેમે;
પગ અંગુઠે રે દબાવી, કંપાવી મેરૂ સમજાવી. ભારત. ૩
ઇન્દ્ર સંશયને ભાગ્યો, અનંત શક્તિ મહિમા જાગ્યો;
માતા પાસે રે લાવે, પ્રભુ ખમાવી સ્વર્ગે જાવે. ભારત. ૪
ઉત્સવ મહોત્સવ રે થાવે, વર્ધમાન પ્રભુ નામને દાવે;
અનુક્રમ મોટા રે થાવે, યૌવનવય યશોદા પરણાવે. ભારત. ૫
ભોગો ભોગવતાં અભોગી, જલ પંકજવત્ નિર્મલ યોગી;
બુદ્ધિસાગર રે દીક્ષા, લેવાની મનમાં થઇ ઇચ્છા. ભારત. ૬

સંઘ ચતુર્વિધ તીર્થને સ્થાપ્યું, ભારત દેશ ઉદ્ધરિયો;
ચોવીશમા તીર્થંકર દેવા, અનંત ગુણનો દરિયો. ભવિ. ૪
એકાદશ ગણધર નિજપટે, ગૌતમ આદિ થાપ્યા;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર પ્રભુજી, ત્રણ ભુવનમાં વ્યાપ્યા. ભવિ. ૫

---

(૧૫)

પાંચમો, નિર્વાણ કલ્યાણક વધાવો.

ભવિ તમે વંદો રે ભગવની સૂત્રની વાણી. એ રાગ.

આસો અમાવાસ્યા રાત્રે, પ્રભુજી મુક્તિ સધાયા,
દીપાળીનું પર્વ ત્યારથી, સુરપતિ કરે નર રાયા;
પ્રભુ વીર દેવ રે, વિરહથી હો નહીં ન્યારા,
આતમરામી રે, નિશ્ચય હો મન પ્યારા. ૧
વીર વીર ચિંતવતાં ગૌતમ, કેવલ જ્ઞાનને પાયા.
વીર પ્રભુનો સંવત પ્રગટ્યો, ઉત્સવ મહોત્સવ થાયા. પ્રભુ. ૨
જૈનધર્મ જગમાં દેવી, મહાવીર મુક્તિ સધાવ્યા;
ધન્ય ધન્ય વીર પ્રભુનું જીવન, ભક્તોના મન ભાવ્યા. પ્રભુ. ૩
ભક્તિ સહિતે પાંચ વધાવા, મહાવીર પ્રભુના ગાયા;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર ધ્યાતાં, જન્મ સફલ સમજાયા. પ્રભુ. ૪

---

(૧૬)

હિતશિક્ષાની ગુંહલી

એની પ્યારીને પ્યારી એ રાગ.

એવો સુણજો રે પ્રેમે, જૂઠી ટેવ વિચારજો નેમે;
ખોટી વાતો રે કરીએ, કોને કદી વેર ન કરીએ. એવો. ૧
વસ્તુ કોઈ રે લીએ, અરિહંત અંતરમાં ધરીએ.
કપટ કોઈ ન કરીએ, [illegible] કરીએ. એવો. ૨

કરીએ ગુરૂજનનું માન, સત્પાત્રે દઇએ નિત્યદાન;
પાપવિચારોને ત્યજીએ, પતિવ્રતાના ગુણને સજીએ. બેનો.

દેવગુરૂને રે યજીએ, મનવાણીથી મહાવીર ભજીએ.
ધરીએ ધર્મની નીતિ, આચરીએ મહાજનની રીતિ. બેનો.

ત્યજીએ કુલટાની યારી, તજીએ ફેશનની ફિશિયારી;
સંગત સારાની કરવી, દુર્જનની સંગત પરિહરવી. બેનો.

મનમા લઘુતા રે રાખો, પ્રાણ પડે પણ સાચું ભાખો;
રૂપે રંગીરે ન મ્હોશો, વ્યભિચારથી અંતે રોશો. બેનો.

દુઃખ પડંતારે સહીએ, અંતે માન સકલનું લહીએ;
સહુના સારામા ભાગ, ધરીએ મનમાંહિ ગુણરાગ. બેનો.

ગુસ્સો પ્રકટ્યોરે સમાવો, દુષ્ટ વિચારો દૂર હઠાવો;
વદીએ મધુરી રે વાણી, વીરપ્રભુને મનમા આણી. બેનો.

કાચરકુચરરે ન ખાવું, કારણવણ પરઘેર ન જાવું;
કીજે ગુરૂનીરે ભક્તિ, મન ધરીએ જેવી મનશક્તિ. બેનો.

કરણી પુણ્યની કીજે, વ્રતોની શુભ આરી લીજે;
લેશો તેવું રે પાળો, કરો ન નિજ આતમને કાળો. બેનો.

રોગી દુઃખીની સહાય, કરીએ એવા ધર્મ સદાય;
બાળક કેળવણીએ ભાવે, નિજ વર્તન બાળકમાં આવે. બેનો.

વાણી વદીએ રે ન ખારી, કદિ ન કરીએ ગાળાગાળી;
ખર્ચ નકામાંરે ન કરવાં, દુઃખદાયી વ્યસનો પરિહરવાં. બેનો.

મનની ઉપર રે કાબુ, મૂકો [illegible] થઇ [illegible] આગુ;
નિર્મલ સંતના જેવાં, થઇએ આતમ સદ્ગુણ લેવા. બેનો.

શાન્તિક સ્નેહીરે બનીએ, જૈનતત્વને પ્રેમે ભણીએ;
બુદ્ધિસાગરરે ધર્મ, ધરીએ કરીએ સારાં કર્મ. બેનો.

---

(૭)

જૈનોને ઉપદેશ.

ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને.

પરમેશ્વર મહાવીર પ્રભુ જિનરાજજી,
જૈનોને ઉપદેશે સાચો ધર્મ જો;
અજ્ઞ પ્રમાદો સર્વ વિષયમાં ભાવથી,
મન વચ કાયાથી કરજો શુભ કર્મ જો. પરમેશ્વર. ૧

વિદ્યા બળ સત્તાની શક્તિયોવડે,
જગમાં જૈનો જય કરનારા થાય જો;
નિર્બળ જૈનો જગમાં જીવી નહીં શકે,
જેથી તે જગમાંહી જૈન ગણાય જો. પરમેશ્વર. ૨

મોજ મઝા વિષયોના દાસો જે બને,
જૈનોને આપે નહીં જગની સહાય જો;
તેવા જૈનો જગમાં જીવતા નહીં,
પાછા જૈનોની પડતી જગ થાય જો. પરમેશ્વર. ૩

આળસમાંથી જૈનોની પડતી થતી,
વૃદ્ધ લગ્નથી જગમાં થાય અધર્મ જો;
દ્રવ્ય લઈને કન્યા નહીં પરણાવવી,
પરણાવ્યાથી અનન્ત પાપનાં કર્મ જો. પરમેશ્વર. ૪

જૈન ધર્મ વણ ઉન્નતિ કરવાં નહીં,
સમકિત દીધા વણ નહીં જૈન ગણાય જો,
ગુરુ ઉપદેશ અનુસારે વર્તવાથી,
જૈનો અધિકા નિશ્ચય જગમાં થાય જો. પરમેશ્વર. ૫

પ્રભુ પૂજે પણ જૈન ધર્મ જાણે નહીં,
અન્ય દેવની કરે નહીં મન આશ જો.

મારી શ્રદ્ધા પૂરણ જેના મન વસી,
તેવા જૈનો બને ન ક્યારે દાસ જો. પરમેશ્વ

સર્વ જાતનું જ્ઞાન કરે બહુ ભાવથી,
બાળક બાળિકાને આપે જ્ઞાન જો;
મુજ ભક્તોમાં મુજને દેખે ભાવથી,
તેવા જૈનો પામે જગમાં માન જો. પરમેશ્વ

આચાર્યો સાધુને મુજ સરખા ગણે,
દેશકાલ પ્રગતિનો જેહ ઉપાય જો;
આદરનારા જૈનોની ચડતી થતી,
જૈનો માટે જીવે કરતા સ્હાય જો. પરમેશ્વ

જૈનો માટે જૈનો જીવે જયકરા,
સર્વ સમર્પણ કરનારા મુજ પ્યાર જો;
સંઘની સેવા મ્હારી સેવા જાણવી,
જાણે તે મુજ જૈનો છે નિર્ધાર જો. પરમેશ્વ

મુજ પ્રતાપે જૈનો શિવપદ પામતા,
મુજ ભક્તો જગમાં સુખિયા કરનાર જો;
શ્રદ્ધા શક્તિ ધરતા હારે નહીં કદિ,
કલિકાલ શક્તિને આદરનાર જો. પરમેશ્વર.

મુજને ભજનારાઓ મુજ રૂપે થયા,
સંઘે પણ મુજ પદને વરનાર જો;
બુદ્ધિસાગર વીર પ્રભુની વાણીએ,
જૈનો તારે ને નિશ્ચય તરનાર જો. પરમેશ્વર.

(૧૮)

સદ્‌ગુરૂનો શિષ્યને ઉપદેશ.

ઓધવજી સંદેશો. એ રાગ.

શ્રી સદ્‌ગુરૂજી શિષ્યોને સમજાવતા,
ગુણ કર્મો શિષ્યોનાં ભાખે બેશજો.
ગુરૂની આજ્ઞા માને તે શિષ્યો ખરા,
પ્રેમે ગુરૂની સેવા કરે હમેશ જો. શ્રી. ૧

ગુરૂની ઇચ્છા જાણી તેને અનુસરે,
ગુરૂના કર્તવ્યોમાં લેતા ભાગ જો;
તનધન લક્ષ્મી પ્રાણ સમર્પણને કરી,
ગુરૂ પર ધારે દિન દિન અધિકો રાગ જો. શ્રી. ૨

વિનય કરે મત્સરે રાખે નહીં મણુ,
ગુરૂ માટે ઇચ્છાનો આપે ભોગજો
ગુરૂથી છાનું રાખે નહીં મનમાં જરા,
ગુરૂ આજ્ઞાએ કાપે સર્વે રોગ જો. શ્રી. ૩

ગુરૂનું હિતડું ઇચ્છા થઇ ધારે રહે,
મન ભ્રમ નહીં ગુરૂથી ઇચ્છે ચિત્તજો,
સદ્‌ગુરૂમાં નિજ નામ રૂપના ભ્રમને,
પૂર્ણ સમર્પી થતો ગુરૂમાં લીન જો. શ્રી. ૪

ઉપકાર વદી સ્વચ્છંદી થઇ નહીં ફરે,
ઇચ્છે નહીં ગુરૂપ્રેમ રૂપ વણ અન્ય જો.
ગુરૂની કડવી શિક્ષાઓ અમૃત સમી,
માની નિત્યે ગુરૂથી રહે અનન્ય જો. શ્રી. ૫

[illegible] ગુરૂની [illegible] કઠિન દુઃખ સહે.
ગુરૂનો કરજ કરીને મન વશ [illegible] જો;
[illegible] સેવા [illegible] કરે,
ગુરૂનો મહિમા [illegible] જગમાં [illegible] જો. શ્રી. ૬

૬

પાખંડીના ભરમાવ્યાથી નહીં ભમે,
ગુરૂની આગળ બોલે દિલનું સર્વ જો;
ગુરૂની છાની વાતો બીજે ના કહે,
ગૌરવ પામી કરે ન કયારે ગર્વ જો. શ્રી. ૭

ગુરૂ કહે તે સારા માટે માનતો,
બુદ્ધિ કરતાં શ્રદ્ધા બહુ ધરનાર જો;
ગુરૂને આનંદ આપે વિનયે વર્તીને,
ધન્ય ધન્ય એવા શિષ્યો નરનાર જો. શ્રી. ૮

નિષ્કામી થૈ ગુરૂકુળમાં વાસો વસે,
ગુર્વાધીન મનડું તેને છે ધન્ય જો;
એવા શિષ્યોને સિદ્ધિયો સાંપડે,
અમર બને મરજીવા થઇ કૃતપુણ્ય જો. શ્રી. ૯

દુઃખ કરોડો સહીને ગુરૂ પાસે રહે,
સદ્ગુરૂવરને કરે નહીં નારાજ જો;
ઘટની પેઠે દુઃખો સહી ઉત્તમ બને,
રાખે આતમ કુલવટ કીર્તિ લાજજો. શ્રી. ૧૦

ગુરૂસલાહો લઇને સહુ કાર્યો કરે,
ગુરૂદ્રોહીનો કરે નહીં વિશ્વાસ જો;
ગુરૂને ગમે નહીં તેમાં તે નહીં પડે,
વીરપ્રભુ પદ પૂજ્યાની મન આશજો. શ્રી. ૧૧

ગુરૂ કૃપાએ સર્વ શકિતયો પામીને,
કર્મ યોગીઓ જ્ઞાની શિષ્યો થાય જો;
શિષ્યપણું કીધા વણ ગુરૂ કો નહીં બને,
કુદરતનો જગમાં છે સાચો ન્યાય જો. શ્રી. ૧૨

શિષ્ય થવું કરવીએ એ નહીં રહેલ છે,
પાત્ર બનો પહેલા જગમાં નરનાર જો;
બુદ્ધિસાગર સંસ્કારી સમજે ખરૂં,
ગુણકર્મીને પ્રેમથકી ધરનાર જો. શ્રી. ૧૩

(૧૯)

સદ્‌ગુરૂનો પુત્રોને ઉપદેશ.

ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને. એ રાગ.

માત પિતાના પુત્રો સારા પાકજો,
કરજો કુટુંબ ઘરનો ઝટ ઉદ્ધાર જો;
માત પિતા ગુરૂજનને પાયે લાગજો,
મન વાણી કાયા કેળવજો સાર જો, માત. ૧

બ્રહ્મચર્યને પાળો ગુરૂકુળમાં વસી,
પચ્ચીસ વા વીશવર્ષની અવધિ ખાસ જો;
દેહવીર્યની રક્ષા વણ નિર્બળ અને
શક્તિહીન રોગી બનશો જગદાસ જો. માત. ૨

વિદ્યાકાલે બાલલગ્નને નહિ કરો,
સર્વ જાતના રોગોનું જે ધામ જો;
ધાર્મિક વ્યવહારિક કેળવણી ખંતથી,
સારી પેરે લહી બનો ગુણધામ જો. માત. ૩

સ્વચ્છંદી ઉદ્ધત બનશો નહીં વ્યસની,
જન્મભૂમિનો ધરજો સાચો રાગ જો;
વિદ્યા લક્ષ્મી સત્તા મેળવજો સદા,
કરજો દુર્ગુણ કુટેવોનો ત્યાગ જો. માત. ૪

વિદ્યા ગુરૂના વિનયે વિદ્યા શીખજો,
કસરતની કેળવણી લેજો ભવ્ય જો;
મનપર કાબુ મૂકી સંયમ સેવજો,
કરજો કર્મો જગમાં શુભ કર્તવ્ય જો. માત. ૫

ફેશનની ફિશિયારીમાં ફરજો નહીં,
લેશ ઘમંડ તજજો નહીં અહંકાર જો;
માતપિતાની આજ્ઞાને લોપો નહીં,
જિનને હાથે ઘટે અવસરે. માત. ૬

(૭૦)

જૈન લક્ષણ.

ચાલો સહિયરો મંગળ ગાઈએ એ રાગ.

જૈન જગતમાં જાહેર તેને, દુષ્ટોને જે જીતે રે;
જૈનોમાં જિનદેવ ગુરૂને, ચાહે રૂડી રીતે રે. જૈન. ૧
મન વાણી કાયાને વશમાં, કેળવણીથી કરતો રે;
દુષ્ટ વાસનાઓને ત્યજે, કરી જગત સંચરતો રે. જૈન. ૨
દેશ કાલને જાણી વર્તે, જૈનધર્મ દેખાવે રે;
વિદ્યા સત્તા લક્ષ્મી વૃદ્ધિ, કરતો નીતિ દાવે રે. જૈન. ૩
જૈન વિચારો ને આચારો, પાળે સદા પ્રેમે રે;
શિરને સાટે ધર્મ ન છોડે, હિમ્મત મ્હોટી રહેમે રે. જૈન. ૪
સર્વ કષાયો કુટિલ પ્રકૃતિ, જાણી નહીં વશ થાતો રે;
શુભ કર્મોને કરવા માટે, કદાપિ નહીં પસ્તાતો રે. જૈન. ૫
મહાવીર પ્રભુને પૂર્ણ પ્રેમે, મન [illegible] હિત ધારે રે,
જૈનોમાંહિ ભેદ ન પાડે, આનંદે દુઃખ નિવારે રે. જૈન. ૬
સંઘ સાધુની સેવ કરે, [illegible] દેવે રે;
કુસંપ [illegible] વૃદ્ધિ કરે, જેને ન પાછી દેવે રે. જૈન. ૭
દેરાસર સાધર્મિક હિતમાં, અર્પે આતમ ભોગરે;
આલસ્યને દૂર નિવારે, [illegible] રે. જૈન. ૮
જૈનધર્મનાં તત્ત્વો જાણે, [illegible] ગુણ [illegible] રે,
સદ્વિચારે કર્મો કરતો, [illegible] ન [illegible] રે. જૈન. ૯
સદાચાર [illegible] મન ધારી, [illegible] નિત [illegible] રે,
જૈનોને શુભ સહાય કરીને, [illegible] રે. જૈન. ૧૦
સંઘ સમાજે જૈનોમાંહિ, [illegible] રે;
[illegible] નહિ કરે, [illegible] નહીં [illegible] રે. જૈન. ૧૧

[illegible],
[illegible] ૧૩

[illegible],
[illegible] ૧૪

[illegible],
[illegible] ૧૫

[illegible],
[illegible] ૧૬

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible],
[illegible],
[illegible] ૧

[illegible],
[illegible] ૨

[illegible],
[illegible] ૩

[illegible],
[illegible] ૪

[illegible],
[illegible] ૫

[illegible],
[illegible] ૬

સત્ય સમ્યકત્વની ધરી ચોળી, પીતી અનુભવ રસને ઘોળી;
મોહે મુંઝે નહીં બની ભોળી... .... પતિ. ૭

શુદ્ધ ચારિત્ર ચાંદલો ભાળે, ચેતી વિવેકની શિર વાળે;
એક પતિવ્રત ચૂડો ધારે.... .... પતિ. ૮

સત્ય શ્રવણનાં કુંડલ કાને, જૂઠું સમજી પડે ન કોકાને,
સત્ય સમજે સદા જે સાને.... .... પતિ. ૯

વીર જાપનાં તંબોલ ચાવે, ન્યાયવૃત્તિનાં ભોજન ખાવે;
સમજાવે પરને ચલાવે .... પતિ. ૧૦

રૂપરંગપટી ન મુંઝાતી, બ્રહ્મચર્યથી શોભે છાતી;
ધારે દિલમાં ન કપટની કાતી ... ... પતિ. ૧૧

પેટમાં સહુ સાગર માય, આંખમાં શશિ સૂર્ય સુહાય;
તેના પેટે પ્રભુ જન્માય .... પતિ. ૧૨

મહીપેરે ક્ષમા ગુણ ધારે, જ્ઞાન અગ્નિ હૃદયે પ્રગટાવે,
સમતા જલ ચિત્ત પખાળે.... .. .... પતિ. ૧૩

જંબુ પેરે સદા છે પવિત્ર, મેરૂ આકાર પેરે નિત્ય;
જેને ચાંદની પેરે રત્ન ... ... પતિ. ૧૪

નિષ્કામપણે સંચરતી, સહુ કર્તવ્ય કર્મ કરતી;
સહુ વિશ્વને તારી તરતી પતિ. ૧૫

એવો જૈન ધર્મ છે પ્રભુ, અન્ય મહાવીર ભગવાન,
એવું મન આત્મ પ્રધાન.. ... પતિ. ૧૬

એવી સતિ સદ્ગુરૂ પાસે, આવે અજિતપદ શોધને;
કરી વંદન આત્મ પ્રકાશે— — — પતિ. ૧૭

આત્મપતિ મળે ત્રિભુવન [illegible],
એવા એવા મળે શુદ્ધ રીતે — — પતિ. ૧૮

એવી આત્માની ટેક [illegible]
બુદ્ધિસાગર જગ હિતકારી— — — પતિ. ૧૯

---

(૭૨)

પ્રભુ મહાવીરનો ગર્ભવાસમાં યશોદાને ઉપદેશ.

શ્રી સ્થૂલિભદ્ર મુનિવરમાં શિરદાર જો. એ રાગ.

પત્ની ગુણવંતી દેવી યશોદા નારજો,
જિનશિક્ષા સાંભળજો ધરી મન પ્યાર જો;
જલપંકજવત્ ભોગોમાં રહેવું ઘટે જો. ૧
કાયાના લગ્નો છે કર્માધીન જો,
આત્માનાં લગ્નો છે ધર્માધીન જો;
આત્મિક લગ્ન વણ દેહ લગ્ન સુખ નહિ હિયે જો. ૨
આતમ આતમને ચ્હાવો બહુ માન જો,
દેહરૂપમાં મોહ ન સાચું જ્ઞાન જો;
આત્મસ્વરૂપે પતિ પત્ની દર્શન ભલાં જો. ૩
સાકર મધુતા સાકરથી નહીં ભિન્નજો,
પતિપત્ની સાત્વિક ઐક્યે લયલીન જો;
અલૌકિક નેત્ર જાતિ મેળા ભલા જો. ૪
આતમ આતમનો થાય પરસ્પર મેળજો,
સ્વાર્થવૃત્તિનો સ્વપ્નામાં નહીં ભેળજો;
કાયા છાયા પેઠે સાથી સર્વદા જો. ૫
જરા ન જૂદું જલથી મીન રુડાય જો,
આત્મરંગમાં જડનો મોહ વિદાય જો;
આત્મિકભાવે નિશ્ચે ઐક્ય અનુભવો સદા જો. ૬
કર્મયોગિની નારીનો અવતાર જો,
મહાસતી ઉપકારિણી જયકાર જો;
આત્મદૃષ્ટિથી વહેશો ઘરનાં સૂત્રને જો. ૭
દેહ ચિત્તથી ન્યારો આતમરામ જો,
અનુભવી રહેજો તેમાં સુખ ધામ જો;
સર્વે તમારા અધિકારોને આદરો જો. ૮

જૈનધર્મનો કરશે વિદ્ધોદ્ધાર જો,
જેથી વિશ્વોદ્ધાર અને સુખવાસ જો;
તીર્થંકર અવતારી પ્રભુ સાચી રહે જો. ૯

પત્નીના ગુણ કહી પાળ્યાં સર્વ જો,
કદિ ન કરતાં બાહ્ય વસ્તુનો ગર્વ જો;
ધન્ય તમારા સાગ્યયોગને મહાસતી જો. ૧૦

મારી પાછળ આવો મુક્તિ પંથ જો,
રાગદ્વેષની છેદી નાખી ગ્રંથિ જો;
બુદ્ધિસાગર વીરવચનને ધન્ય છે જો. ૧૧

(૩૩)

શ્રી નંદિવર્ધન બંધુનો દીક્ષા વખતનો વીરપ્રભુને સંબોધ.

સનેહીસંત એ ગિરી સેવો. એ રાગ

પ્રભુ મહાવીર બંધુ કૃપાલ, મારા જન્મથી પણ પ્યારા;
શ્રી સંયમ રહે સુખકાર. પ્રભુ. ૧

શ્રી [illegible] આતમ [illegible], શુદ્ધ ભાવે કેવલ પ્રગટાવી;
પ્રભુ હેલે મુક્તિ [illegible]. પ્રભુ. ૨

પ્રભુ [illegible] ન [illegible], [illegible] [illegible];
[illegible] આતમ [illegible]. પ્રભુ. ૩

[illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible]. પ્રભુ. ૪

[illegible], [illegible] ન [illegible];
અને [illegible] ન [illegible]. પ્રભુ. ૫

[illegible] પ્રભુ [illegible], [illegible];
અને [illegible]. પ્રભુ. ૬

તુમ સંગત વણ સહુ ખારૂં, જડમાં કોઇ લાગે ન પ્યારૂં;
આવ્યું ઉદયમાં કર્મ નઠારૂં. પ્રભુ. ૭

તુમ વચનામૃત ખૂબ પીધું, તેથી કાર્ય ખરે મુજ સિધ્યું;
હવે દૂરપણું કેમ કીધું. પ્રભુ. ૮

વિશ્વોદ્ધારને માટે ત્યાગી, થયા અંતરથી વૈરાગી;
તમને આતમમાં લય લાગી. પ્રભુ. ૯

વીર !!! વીર !!! એ વ્હાલા બંધુ, જગ પાલક કરૂણાસિંધુ.
આવું કાજ અરે કેમ કીધું. પ્રભુ. ૧૦

નંદિવર્ધન તમારો ભાઇ, સાચવશો પ્રેમે સગાઇ;
સંભારશો યાદી લાઇ. પ્રભુ ૧૧

થઇ કેવલી અહીં સંચરશો, ઉપકૃત તવ બંધુને કરશો;
તમને કોઇ વિઘ્ન ન નડશો. પ્રભુ. ૧૨

મહાવીર પ્રભુ વર્ધમાન, હું તો ગાઇશ તવ ગુણ ગાન;
મહાવીર પ્રભુ ભગવાન્ પ્રભુ. ૧૩

ઉદ્ધરશો જીવ કર મહાવીર, સર્વ દેવાતણા પતિ ધીર;
ગુણસાગર છો ગંભીર. પ્રભુ. ૧૪

બની સર્વજ્ઞ આવશો ઘેરે, પરમાનન્દ પદની લ્હેરે;
પૂર્ણાનન્દ સુખના ન્હેરે પ્રભુ. ૧૫

વીરવાણીના વનની વાટે, નંદિવર્ધન ઘરની વાટે;
જ્ઞાન મળતું જ્ઞાનિના હાટે પ્રભુ. ૧૬

વીરકાઉસગ્ગ ધ્યાને રહેતા, નંદિવર્ધન યાદ કરંતા;
બુદ્ધિસાગર વીર મગંતા. પ્રભુ. ૧૭

---

(૭૮)

પત્ની યશોદાની પ્રભુ મહાવીર પ્રતિ વિજ્ઞપ્તિ.

ઓધવજી સંદેશો કહેજો શ્યામને, એ રાગ.

ધન્ય ધન્ય મહાવીર પ્રભુ પરમેશ્વરા,
વિશ્વવ્યાપી મહિમા તવ અપરંપાર જો;
આત્મસ્વરૂપી જૈનધર્મ શિખવ્યો અહો,
શુદ્ધ પ્રેમના ઉપદેશક વ્યવહાર જો. ધન્ય. ૧

પરમાતમ તીર્થંકર જગ ઉદ્ધારવા,
નિશ્ચય છેલ્લો ચોવીશમો અવતાર જો;
મારા મનમાં શુદ્ધાતમ તું એક છે,
જગજીવન અન્તર્યામી આધાર જો. ધન્ય. ૨

ગૃહાશ્રમમાં પરમાર્થે પ્રભુ સદા,
કીધો મારા આતમનો ઉદ્ધાર જો;
મનવાણી કાયાથી તુજ પ્રેમી બની,
ઉપાસ્યમાંહિ પતિ પ્રભુ નિર્ધાર જો. ધન્ય. ૩

અનેક હિંસાવાદો થતા વારવા,
ઉત્તમ ચારિત્રી કીધાં નર નાર જો;
દયા તત્ત્વને ભારતમાં રેલાવવા,
ઉપદેશો દીધો જે જગમાં સાર જો. ધન્ય. ૪

દીક્ષા લેઈને આતમ શુદ્ધ કરાવવા,
દેહાધ્યાસ તજ્યો અંતર અભિમાન જો;
કેવળજ્ઞાની થઈને જગમાં વિચર્યા,
ગુણના ભેદ કરે અતિશય મન જો. ધન્ય. ૫

મારી વિજ્ઞપ્તિ પરમાતમ સાંભળો,
કૃપા કરીને તારો મુજને નાથ જો;
બ્રહ્મભાવથી પતિ પ્રભુ છે આપણા,
દેજે તારો ઝાલીને મુજ હાથ જો. ધન્ય. ૬

પત્નીને પ [illegible] અ[illegible]રો,
પ્રભુ [illegible]
વીર [illegible] તુજ [illegible]
શુદ્ધ [illegible] ધન્ય. ૭

હેડ પતિનો અન[illegible]
આત્મપતિ આ [illegible]
મારા રોમે રોમે તુ [illegible]
તુજને ભજવા જપવાની [illegible] ધન્ય. ૮

દુનિયામાહી તુજસમ કોઇ પ્રભુ નહી,
કોટિ માનવ તાર્યો દઇ ઉપદેશ જો,
સ્વર્ગસમુ આ ભારતને ગુણથી કર્યું,
મનવાણી કાયાના ટાળ્યા કલેશ જો. ધન્ય. ૯

અવ મુકિતમાં સમભાવે મનડું થયું,
પ્રેમે પરિણામી તુજમાં ગુણધામ જો,
તુમવણ પ્રેમ ન કોઇ વાને ઉપજે,
સ્થાપેશુ તુજને કરી બની સુખ કામ જો. ધન્ય. ૧૦

મુજ સ્વરૂપી ધાર્યો તું શુદ્ધાતમા,
તું તું કરતાં થઇ તમારા રૂપ જો;
બુદ્ધિસાગર સતી યશોદા વીનતિ,
કરતાં ભક્તિથી થઇ એક સ્વરૂપ જો. ધન્ય. ૧૧

(૫૧)

પ્રભુ મહાવીરનો ચંડકોશિક સર્પને ઉપદેશ.

વૈરાગી વનમાં વસ્યો. એ રાગ.

બુઝ !!! બુઝ ! ચંડકોશિયા, વીરપ્રભુ દે બોધ;
ક્રોધે થયો ચંડકોશિયો, હવે ત્યાગી દે ક્રોધ. બુઝ. ૧

કોટિ વર્ષ તપ જે કર્યું, પલ ક્રોધે તે છેક;
મુજને ડસે શું કારણે, ક્રોધ પ્રગટ્યો રે છેક. બુઝ. ૨

ક્રોધ સમું વિષ કો નહીં, ક્રોધે કર્મનાં બન્ધ;
[illegible] ક્રોધી દેખે ન અન્ધ. બુઝ. ૩

[illegible]
[illegible] બુઝ. ૪

[illegible]
[illegible] બુઝ. ૫

[illegible]
[illegible] બુઝ. ૬

[illegible]
[illegible] બુઝ. ૭

[illegible]
[illegible] બુઝ. ૮

[illegible]
[illegible] બુઝ ૯

[illegible]
[illegible] બુઝ ૧૦

[illegible]
[illegible] બુઝ ૧૧

પત્નીને પતિવણ નહીં બીજો આશરો,
પ્રભુ તમારી સેવા ભક્તિ ધ્યાન જો;
વીર વીરમય તુજ પ્રેમે સહુ જગ બન્યું,
શુદ્ધ પ્રેમમાં ભાસે તું ભગવાન જો. ધન્ય. ૭

કૈક પતિ તો અનંત ભવમાં થઇ ગયા,
આત્મપતિ શ્રી વીર વિણ જગ એક જો;
મારા રોમે રોમે તું વ્યાપક બન્યો,
તુજને ભજવા જપવાની છે ટેક જો. ધન્ય. ૮

દુનિયામાંહી તુજસમ કોઇ પ્રભુ નહીં,
કોટિ માનવ તાર્યો દઇ ઉપદેશ જો;
સ્વર્ગસમ આ ભારતને ગુણથી કર્યું,
મનવાણી કાયાના ટાળ્યા કલેશ જો. ધન્ય. ૯

ભવ મુક્તિના સમભાવે બનતું થયું,
પ્રેમ ભક્તિની તુજમાં ગુણધામ જો,
તુમવણ પ્રેમ ન કોઇ ચાને ઉપજે,
સ્વાર્પણ તુજને કરી મળી પુજ કામ જો. ધન્ય. ૧૦

તુજ સ્વરૂપી માહરો તું શુદ્ધાત્મા,
તું તું કરતાં થાઉં તન્મય રૂપ જો,
બુદ્ધિસાગર નમી વર્ધમાન વીનતિ,
કરતાં ભક્તિથી થઇ એક સ્વરૂપ જો ધન્ય. ૧૧

(૭૪)

પ્રભુ મહાવીરનો ચંડકોશિક સર્પને ઉપદેશ.

વૈરાગી વનમાં વાજવો. એ રાગ.

બુઝ !!! બુઝ ! ચંડ કોશિયા, વીરપ્રભુજી કહે બોધ;
ક્રોધે થયો ચંડકોશિયો, હવે ત્યાગી દે ક્રોધ. બુઝ. ૧

કોટિ વર્ષ તપ જે કર્યું, પલપ કોપે તે ફોક;
કુજને હસે શા કારણે, ક્રોધ પ્રગટયો રે ચોક. બુઝ. ૨

ક્રોધ સમું વિષ કો નહીં, ક્રોધે કર્મના બન્ધ;
ક્રૂરતર ક્રોધીના ચાપટે, કાંપે દેખને અન્ધ. બુઝ. ૩

મન વાણી કાયામાં પ્રેરતી, ક્રોધે પ્રકટે રે જ્વાલ;
મિત્રને શત્રુ કરે, કર !!! કોશિયા ખ્યાલ. બુઝ. ૪

પૂર્વભવે તું મુનિ હતો, સાધુ નવુ શિરદાર,
કોપ કરી મરી દુર્ગતિ, પામ્યો અહિ અવતાર. બુઝ. ૫

વેર અસર કરે નહીં મને, લેને પ્રબલ રેહ.
શ્રદ્ધ. આવે દુધ ઉપરે, પર સમાનાને સ્નેહ. બુઝ. ૬

દુષ્ટ શરીર કર્મે થયું, તું તો દેહથી ભિન્ન;
દેહાધ્યાસને ત્યાગીને, થા તું આતમ લીન બુઝ. ૭

કર્મવશે સહુ જીવડા, લાખ ચોરાશીમાંહિ;
ભટકે દુઃખમાં પામતા, સુખ પામે ન કયાંહિ. બુઝ. ૮

કર્મ વધાર ન કોશિયા, ભવ ભમવા ભાર;
ક્ષમાએ કર્મ ટળે ઘણાં, રાખ હૃદયમાં દયા. બુઝ ૯

જેમ સમ આતમ તાહરો, કેરુ કર્મે બે ભેદ;
આત્મોપયોગી થયા થકી, રહે જરાય ન ભેદ બુઝ ૧૦

મન વાણી કાયાથકી, ત્યાગ કર્મને રોધ;
શરીર વિવેકે દેખ તું, નિજ આતમ બોધ બુઝ ૧૧

(૫૮)

પ્રભુ મહાવીરનો ગૃહવાસ.

આવો આવો યશોદાના કંત. એ રાગ.

મહાવીર ગૃહસ્થાવાસ, ગુણથી ભરેલો રે;
ત્રણજ્ઞાની આતમરામ, સમતા દરેલો રે. મહાવીર. ૧

દયા દાન સહનના શીલ, વૈરાગ્ય પૂરો રે;
જેનો નિશ્ચય પૂરણ ત્યાગ, તપ ગુણ શૂરો રે. મહાવીર. ૨

માત પિતાનો વિનય અપાર, હર્ષ અપાર રે;
ભાઈ સાથે જ્ઞાનની ગોષ્ઠી, શુભ આચાર રે. મહાવીર. ૩

દુઃખી યાચકજનને દાન, નિત્ય અપાતું રે;
જેની શુભ વાતોમાં સ્વર્ગ, રૂડું સુહાતું રે. મહાવીર. ૪

કુટુંબમાં સર્વને સુખ, મૈત્રી ભાવ રે,
દાન શીયલ તપને ભાવ, સમતા દાવ રે. મહાવીર. ૫

જાણ્યું કુટુંબ સ્વર્ગ સમાન, દુઃખ ન ક્લેશ રે;
વિદ્યા સત્તાને ધનમાન, રૂપ વેષ રે. મહાવીર. ૬

સેવે ભરત રાય પુત્ર, વીર પ્રભુને રે;
નહીં કુટુંબ કુટ કપાવ, વીર વિભુને રે. મહાવીર. ૭

ઉત્તમ વૈરાગ્યને પ્રેમ, શક્તિ અનંતી રે;
શચી સુરેશ કરતા આરતી, સુણવંતી રે. મહાવીર. ૮

કરે માત પિતાની સેવ, નિષ્કામ રેહી રે,
[illegible] પણ નહીં જેવી રે. મહાવીર. ૯

[illegible] રે;
ઈન્દ્રાદિ મહાવીર દેવ— ગુણ ગાતા રે. મહાવીર. ૧૦

[illegible] રે;
[illegible] રે. મહાવીર. ૧૧

કરે મિત્રોને ગુણધામ, પૂરા ન્યાયી રે;
નિજ ભકતોના ભગવાન્, પૂર્ણ સહાયી રે. મહાવીર. ૧૨
જૈનધર્મનો પૂર્ણ પ્રકાશ, વિશ્વમાં કરવા રે;
અજ્ઞાનને મોહવિકાર, દુઃખડાં હરવા રે. મહાવીર. ૧૩
પ્રગટ્યો પૂરણ અવતાર, વીરનો સાચો રે;
ગૃહાવાસ બન્યો ગુણકાર, પ્રભુ ગુણ રાચો રે. મહાવીર. ૧૪
જલપંકજ પેઠે ભોગ-માં, વીર યોગી રે;
બુદ્ધિસાગર શ્રી મહાવીર, ભાવ સંયોગી રે. મહાવીર. ૧૫

---

(७૯)

સાધુ દીક્ષાની ગુંહલી.

અલી સાહેલી. એ રાગ.

ઓ મુનિવરજી સંજમ દીક્ષા લઇને શિવપુર મ્હાલ જો,
સિંહ કેશરીયા થઈને મોહ વિદારી આતમ તાર જો;
ગુરૂઆણામાં રહી સંચરશો, ચંચળ મનડું વશમાં કર જો,
સમતા રાખી દુઃખડાં હરજો. ઓ મુનિવરજી. ૧
વિષયો સહુ ઝેરસમા ગણજો, પ્રકટંતો કામ અરિ હણજો;
ગુરૂ વિનયે આગમ સૌ ભણજો. ઓ મુનિવરજી. ૨
સંજમ છે જગમાં સુખકારી, ધરી પંચમહાવ્રત ગુણકારી;
તજી દુઃખકારી દુનિયાદારી. ઓ મુનિવરજી. ૩
ઉપસર્ગ પરિષહ સહુ સહેજો, આતમ ગુણમાં રમતા રહેજો;
જ્ઞાની થઇ સિદ્ધાંતો કહેજો. ઓ મુનિવરજી. ૪
ઉપકારી થૈ કૃત્ય અજવાળી, આતમ ગુણમાં મનડું વાળી.
પ્રખ્યાત થજો જગ ગુણશાળી. ઓ મુનિવરજી. ૫
ગુરૂધર્મ દીપાવો વૈરાગી, મહાવીર પ્રભુ પેઠે ત્યાગી;
બનો ગૌતમ પેઠે સૌભાગી. ઓ મુનિવરજી. ૬

તમે દેશ નગરપુર ગજવાવ્યું, ગ્રહીને સંજમ મનમાં વહાલું;
તમે બનશો ભવસાગર તારૂ. ઓ મુનિવરજી. ૭

જીનશાસનની સેવા કરશો, બહુ ભવ્ય જીવોને ઉદ્ધરશો;
ભવસાગરને વેગે તરશો. ઓ મુનિવરજી. ૮

સહુ સંઘ કહે ઉત્તમ થાશો, પગલે પગલે મંગલ પાશો;
ગંભીર થઇ ધરશો ગુણ માઝો. ઓ મુનિવરજી. ૯

ગુરૂ આશીર્વાદો શુભ ફળશે, દિન દિન સારી વેળા વળશે;
સત્સંગી મેળા બહુ મળશે. ઓ મુનિવરજી. ૧૦

ગુરૂકુળવાસી થઇ શુભ આશી, ગુરૂની સેવા થઇ વિશ્વાસી,
બુદ્ધિસાગર ગુરૂપદવાસી. ઓ મુનિવરજી. ૧૧

---

(૮૦)

મહાવીર પ્રભુનો આશ્રય.

મન મંદિરે આવોરે, કહું એક વાતલડી. એ રાગ.

મન મંદિર વસિયારે, મહાવીર જયકારી.
વર્ધમાન જિનેશ્વરરે, સદા મુજ ઉપકારી. મન. ૧

સર્વદર્શન શોધ્યાંરે, ભમ્યો જગ બહુ ઠામે;
મહાવીર મળતાંરે, ઠરી બેઠો હામે. મન. ૨

દેવદેવીઓ દીઠાંરે, નહીં કોઇ વીર તોલે;
મનમસ્ત બન્યો હુંરે, પ્રભુઅમૃત બોલે. મન. ૩

દુનિયાની ન પરવારે, નથી વપુની મમતા;
મહાવીરના શરણેરે, હૃદય પ્રગટી સમતા. મન. ૪

મ્હારા મનમાં તનમાંરે, મહાવીર જિનદરિયા;
બાહ્ય અન્તર જ્યોતેરે, મહાવીર છો દરિયા. મન. ૫

અગ્નાન ત્યાગીરે, મળ્યા સંત વિરાગી;
મુક્યું મોત્યું ન ભીન્યુ રે, આનન્દ ભાગી. મન. ૬

કામ ક્રોધ ગયારે, મન તે વિરાગી;
નરવર્ણ સ્વીકારીને, નિજ આપ નિહાળી. મન. ૭

અભિમાન ત્યાગીરે, મહા દીન ગુણવંતી;
દેહરૂપ ન કહેવું રે, કહ્યો એક ગુરુ સંતી. મન. ૮

[illegible]
[illegible] મન. ૯

[illegible]
[illegible] મન. ૧૦

[illegible]
[illegible] મન. ૧૧

[illegible]
[illegible] મન. ૧૨

[illegible]
[illegible] મન. ૧૩

[illegible]
[illegible] મન. ૧૪

[illegible]
[illegible] મન. ૧૫

(૮૧)

પ્રભુ મહાવીર ભક્ત લક્ષણ.

ચોપાઈ.

મહાવીર જિનેશ્વર ભક્ત, હોય ન સંસારે આસક્ત;
મનજીતીને બનતો જૈન, દુઃખ પડંતાં ધરે ન દૈન્ય. ૧
શ્વાસોચ્છ્વાસે વીરનું નામ, જપતો કરતો સર્વે કામ;
મનમાં વીરપ્રભુ વિશ્વાસ, બીજી મનમાં ધરે ન આશ. ૨
પરબ્રહ્મ પરમાતમ દેવ, વીર પ્રભુની નિત્યે સેવ;
જગમાં વીર પ્રભુ મહિમાય, દેખીને ભાવે ગુણગાય. ૩
જીસે વીર પ્રભુને હેત, પ્રાપ્તિ વીરપ્રભુ સંકેત;
મન વાણી કાયામાં વીર, ધારી રાખે દુઃખે ધીર. ૪
મરણમાં નહીં ભીતિ થાય, જીવનમાં નહીં હર્ષ જણાય;
આતમ ભાવે જીવન બેશ, ધરતો ટાળે મનના ક્લેશ. ૫
સર્વ જીવોને આત્મસમાન, દેખી જાણી કરે ન હાન;
વીરપ્રભુના ભક્તો જેહ, દેહ છતાં છે તે નિર્દેહ. ૬
વીર જપંતા કરતા કામ, અન્તરૂમાં રહેતા નિષ્કામ;
જૈનોની કરતા બહુ વ્હાર, શિરધન સહુ દેવા તૈયાર. ૭
વીરપ્રભુના ભક્તોતણી, સેવા સ્વાર્પણ ભાવે ઘણી;
એવી રહેણીના ધરનાર, જૈનો તે જાણો નરનાર. ૮
વીરભક્તો માટે જે મરે, સ્વર્ગ સંપદા નિશ્ચય વરે;
વીરભક્તો પર જેનો રાગ, અન્તરૂમાં તેને છે ત્યાગ. ૯
વીરભક્તો માટે જે ભક્ત, સર્વ કરે પણ નહિ આસક્ત;
જેનો માટે સઘળાં કર્મ, કરતાં વીરજનોને ધર્મ. ૧૦
વીર જાપ જે પ્રેમી કરે, તેની સેવાએ શિર ધરે;
વીર ભક્તોનાં દર્શન કરે; ગોહત્યાદિક પાપો હરે. ૧૧

નામ રૂપનો નહીં અભ્યાસ, વીરતણો તે સાચો દાસ;
માયામાંહી નહિ મુંઝાય, વીર ભકત સાચો તે થાય. ૧૨
વીર પ્રભુના ભકતો વીર, ધાતા નિશ્ચય રાખી ધીર;
બુદ્ધિસાગર મહાવીર ભકત, વીર વીરજાપે છે રકત. ૧૩

---

(૮૨)

મહાવીર પ્રભુનું સગપણ.

ચાલો સખી સિદ્ધાચળ જઇએ. એ રાગ.

સગપણ મહાવીરનું સાચું, બાકી જગતમાં સહુ કાચું. સગપણ.
પ્રભુ મહાવીર ધણી મારા, મનવાણી કાયાથી નિર્ધાર્યા. સગપણ. ૧
જૈનધર્મ મહાગંગ પ્રગટાવી, દુનિયાને જ્ઞાને સમજાવી. સગપણ.
દુનિયામાં વીર પ્રભુ દીઠા, મ્હને લાગ્યા હૃદયમાં બહુ મીઠા.
સગપણ. ૨
પ્રભુ મહાવીર છો મારી આંખો, ત્રિશલાનંદન મારી પાંખો.
સગપણ.
મારા આત્મતણા છો વનમાલી, પ્રીત બાંધી ન છૂટે ગુણશાલી.
સગપણ. ૩
તન ધન મન સહુ તુજપર વાર્યું, ત્હારૂં તેજ હૃદયમાં મ્હેં ભાળ્યું.
સગપણ.
સહુ વાતે સહાયક છો દેવા, મ્હને વ્હાલી તમારી ગુણ સેવા.
સગપણ. ૪
મ્હારી વ્હાર કરોછો અણુધારી, જાઉ પૂર્ણ તમારી બલિહારી.
સગપણ.
હું તો માગું ન માગણની પેઠે, હું તો રીઝું ન પુદ્ગલની એઠે.
સગપણ. ૫

માગે તે આતમ ન કહેવાતો, માગે માગણ બેહપણું પાતો.
સગપણ.
જ્યોતમાં પ્રેમથકી મળીયો, હું તો હેતે જ્યોતે ઝગઝળિયો.
સગપણ. ૬
વીર જપંતાં જગ તરતું, મન ચિંતવ્યું કારજ સહુ સરતું.
સગપણ.
વિના નહીં જગમાં કોઇ, એવું આતમ અનુભવથી જોઇ.
સગપણ. ૭
માં નહીં વીર વિના બીજું, મહાવીર જપવી બહુ રીઝું.
સગપણ.
જ પ્રવૃત્તિ તવ પૂજા થાઓ, મુજ ચિંતન સેવા સોહાઓ.
સગપણ. ૮
ું ચિંતવું ને જે જે જોઉં, વીર સેવા આતમથી તોળું.
સગપણ.
વું થાય છે ને જે જે થાશે, હિતમાટે સમજું ને સમજાશે.
સગપણ. ૯
વો વીર પ્રભુ સાથ મ્હાલે, જેહ ભિન્ન પના નહીં કો ટાળે.
દિલમાં ઝગઝગ જ્યોતિ ને મ્હાલે. જ્યોતિ જ્યોતે મળી જય મંગલ થાશે. ૧૦
ગ જન મ્હેં તુજ માટે ત્યાગી, થયો સ્વાર્પણ કરી ત્હારો રાગી.
સગપણ.
બુદ્ધિસાગર ઘટ આતમદર્શી, પરમેશ્વર વિભુ અન્તર્યામી.
સગપણ. ૧૧

(૮૩)

શ્રી મહાવીર પ્રભુની ભક્તિભાવના.

સગપણ હરિવરનું સાચું એ રાગ.

મળ્યા વીરપ્રભુજી વૈરાગી, મારી ચેતના અંતરમાં જાગી;
રોમરોમે થયો વીરનો રાગી. મળ્યા. ૧
કીધું સર્વજ્ઞ મહાવીરનું શરણું, શોકભીતિ નહીં આવે મરણું;
દિલમાં પ્રગટ્યું અમૃત ઝરણું. મળ્યા. ૨
જૈનધર્મ પ્રકાશ્યો મન ભાવ્યો, મોહમાયાનો જોરો નહિ ફાવ્યો;
વીર જાપથી આનન્દ ઉલ્લસાયો. મળ્યા. ૩
વંચાઉં નહીં મિથ્યા વ્હેમે, ધણી પરમેશ્વર કીધા નેમે;
વીર કૃપાએ રહીશું ક્ષેમે. મળ્યા. ૪
દેહ નાત જાતની નહીં પરવા, વ્હાલા વીરપ્રભુ ક્ષણ ક્ષણ સ્મરવા;
મળી નૌકા ભવસાગર તરવા. મળ્યા. ૫
વીર !!! તુજ રાગે હું વેચાયો, તુજ સ્હામો ભક્તિથી ખેંચાયો;
પામ્યો વીરપ્રભુ સત્ય ઠરમાયો. મળ્યા. ૬
અધમાધમ પાપીને તાર્યા, જગજીવોને ત્હેં ઉદ્ધાર્યા;
ત્હેં કાજ ઘણા જનનાં સાર્યાં. મળ્યા. ૭
તુજ પ્રેમથી સહુ યોગો પ્રકટે, કામ ક્રોધાદિક દોષો વિઘટે.
મળ્યો છોડું ન સાહિબ શીર સટે. મળ્યા. ૮
વ્હાલા આતમવીરનો ઉપયોગી, સહુ યોગથકી થઇયો યોગી;
ચિદાનન્દામૃત ભોજન ભોગી. મળ્યા. ૯
વીર પ્રેમથકી વીરજન મગના, વીરભક્તો નહીં પાછા પડતા,
સહુ ભક્તિનવાં મંગલ વરતા. મળ્યા. ૧૦
પળપળ યાદી વીર !!! તુજ થાતી, વીરભાવે ભરાણી છે છાતી;
પ્રભુવણ નહીં ઇચ્છું ધન ખ્યાતિ. મળ્યા. ૧૧

...ન નિશ્ચય આતમ [illegible], [illegible] દુઃખ [illegible]; [illegible] ૧૨
[illegible]
[illegible]; [illegible] ૧૩
[illegible]

---

(૯)

[illegible] મહાસુખી ગોઆસુર અનેક નાદિવર્ધન વગેરેને
શ્રી મહાવીર પ્રભુએ આપેલ ઉપદેશ.

સતી નંદે વગેરે [illegible]. એ રાગ.

[illegible], [illegible];
નંદિવર્ધન [illegible] ન [illegible];
અમર છે આતમ [illegible] ૧

[illegible];
[illegible] અમર. ૨

[illegible] આતમ નિત્ય [illegible]; અમર. ૩
આતમ [illegible]

[illegible];
આતમ [illegible], [illegible] અમર. ૪

નંદિવર્ધન [illegible];
[illegible] અમર. ૫

[illegible] આતમમાં [illegible];
[illegible], આતમમાં [illegible] અમર. ૬

[illegible] આતમ [illegible]
[illegible] અમર. ૭

[illegible];
આતમનું આતમનું [illegible] અમર. ૮

મનને વશ સહુ દુનિયા દુખી, આતમવશ સહુ સુખી;
આત્મ દ્રષ્ટિથી સહુને શાંતિ, જડમમતાથી દુઃખી. અમર. ૯

માટે બંધુ શોક ત્યજી દો, રહેશો આનમભાવે;
દેહને જડભાવે સમજી લ્યો, આતમ આત્મ સ્વભાવે. અમર ૧૦

વીરપ્રભુ વચને પ્રતિબુધ્યા, નંદિવર્ધન ભાઇ;
કુટુંબમાંહી શોક રહ્યો નહીં, જ્ઞાનતણી એ વડાઇ. અમર. ૧૧

વીરપ્રભુ જેના છે ભાઇ, તેને જાણી સગાઇ;
બુદ્ધિસાગર સત્ય જ્ઞાનથી, મોહ ટળે દુઃખદાઇ. અમર. ૧૨

---

(૫)

મહાવીર પ્રભુને માત પિતાના મરણ પછી બે વર્ષ સુધી ઘરમાં રહેવા નંદિવર્ધનનો આગ્રહ-સંવાદ.

શ્રી સ્થૂલિભદ્ર મુનિવર ગણમાં શિરદાર જો. એ રાગ.

નંદિવર્ધન કહેતા સાંભળ વીર જો,
મુજઆતમ છે તુજ સહાયે ધીરજો;
માતા પિતા મરણનું દુઃખ ન સહ્યું જતું જો. ૧

માત પિતાનો કર્મે થયો વિયોગ જો,
તો પણ સુખિયો તુજ પામી સંયોગ જો;
હાલ ન દીક્ષા લેવી માનો મુજ કહ્યું જો. ૨

વીર પ્રભુજી બોલે સાંભળ ભાઇ જો,
દુનિયામાં મનમાની જૂઠ સગાઇ જો;
દેહ વિનાશી સહુનાં અંતે જાણજો જો. ૩

આયુ ખૂટે લેવો પરભવ સાથ જો,
કાલ ચંચલ રહે ન કોને હાથ જો;
માટે દીક્ષા લેવા અનુમતિ આપશો જો. ૪

નંદિવર્ધન બોલે સાંભળ વીર જો,
માતા પિતા મરણે નહિ રહેની ધીર જો;
દાઝ્યા ઉપર ડામ સમું શાને દેવું જો. ૫

તુજ વણ ઘરમાં મુજથી નહીં રહેવાય જો,
મોટાનું બોલ્યું માનો લઘુ રાય જો;
એક પલક પણ તુજવણ ચેન નહીં પડે જો. ૬

વીર કહે જગ જીવોનો ઉદ્ધાર જો,
કરવા મારો તીર્થંકર અવતાર જો;
માટે ત્યાગી થાવું મુજને ઝટ ઘટે જો. ૭

પ્રથમ કરો મારો પ્રભુજી ઉદ્ધાર જો,
તુમ સંગાત વણ સૂના છે ઘરબાર જો;
મારા આગ્રહથીજ વર્ષ બે ઘરે રહો જો. ૮

ઘેર રહું પણ ત્યાગી પેઠે રહેશું જો,
અચિત્ત ભોજનપાન પ્રસંગે લેશું જો;
તમ દાક્ષિણ્યે ઘરમાં રહું છું જાણજો જો. ૯

આત્મજ્ઞાનથી દુનિયાનો ઉદ્ધાર જો,
કરવાને તીર્થંકરનો અધિકાર જો;
જૈનધર્મ ફેલાવો કરવા અવતર્યો જો. ૧૦

અર્હન્ તીર્થંકર જગનો ઉદ્ધાર જો
કરતા બીજાનો નહિ ત્યાં અધિકાર જો;
કેવલજ્ઞાની થઈને જગને બોધવું જો. ૧૧

નંદિવર્ધન સુણી પ્રભુનાં વચન જો,
અંતર આતમમાંહી થયા પ્રસન્ન જો;
ધન્ય ધન્ય મહાવીર પ્રભુ તુજને સદા જો. ૧૨

વિશ્વ બંધુ મહાવીર પ્રભુને નમ જો,
પામી નંદિવર્ધન થયા આનંદ જો;
બુદ્ધિસાગર વીર પ્રભુ બંધુ મહાજો. ૧૩

---

(૮૧)

શ્રી વીરપ્રભુની ગૃહસ્થદશા.

સનેહીસંત એ ગિરિ સેવો એ રાગ.

પ્રભુ મહાવીર જિન ઘરબારી, થયા કર્મે પરમ ઉપકારી;
નિર્લેપપણે અવતારી, મહાવીર દેવની ગતિ ન્યારી. ૧
રાગ દ્વેષ ન વિષયોમાંહી, પ્રતિબદ્ધપણું નહીં કયાંહી;
રહ્યા આતમમાં લય લાઇ. મહાવીર. ૨
લોકને જ્ઞાનયોગ શિખાવે, ભક્તિભાવનો બોધ સુણાવે;
મોહમાયાના દુઃખ હઠાવે. મહાવીર. ૩
આપે કુટુંબને સત્યજ્ઞાન, જેથી નાસે મિથ્યા અભિમાન;
આપે અતિથિને સત્યદાન. મહાવીર. ૪
સ્વાધિકારે કર્મ કરંતા, દુઃખી લોકનાં દુઃખ હરંતા;
ભક્ત લોકોમાં ભક્તિ ભરંતા. મહાવીર. ૫
દયા દાનનો દે ઉપદેશ, ટાળે લોકોના રાગને દ્વેષ;
ટાળે મિત્રોના સહુ ક્લેશ. · મહાવીર. ૬
લોકને શિખવે સત્ય ત્યાગ, શિખવે ધર્મપર રાગ;
શિખવે ઉત્તમ વૈરાગ્ય. મહાવીર. ૭
ટાળે રોગી જનોના રોગ, ટાળે દુર્બુદ્ધિ દુઃખ ભોગ;
સમજાવે ઉત્તમ યોગ. મહાવીર. ૮
ાજા રંકમાં આતમ સરખા, સમજાવે અનુભવે પરખ્યા;
ામજી લોકો બહુ હરખ્યા. મહાવીર. ૯
ેવા ધર્મ કરે ને કરાવે, જગને આદર્શ શિખાવે;
ાપ્ત જ્ઞાનના યોગ ભણાવે. મહાવીર. ૧૦
ીર વાણીમાં વેદ સમાયા, સર્વ વેદોએ વીરને ગાયા;
ન્ય વીરપ્રભુ મન કાયા. મહાવીર. ૧૧

*

[illegible]

 બીકાનેર. (રાજપુતાના.)

કરે ધર્મ્ય પ્રવૃત્તિ સુહાવે, સત્ય તત્ત્વને પ્રેમે સુણાવે;
દયા લાવીને જગ સમજાવે. મહાવીર. ૧૨

દયા સંયમને ઉપકાર, સત્યજ્ઞાન જણાવે સાર;
ધન્ય વીરપ્રભુ અવતાર. મહાવીર. ૧૩

જગ્યાં ભારતનાં મહાભાગ્ય, વીર સમજાવે છે ત્યાગ;
બુદ્ધિસાગર ધન્ય વૈરાગ્ય. મહાવીર. ૧૪

---

(૮૭)

પ્રભુ વીર પત્ની યશોદા દેવીની ગૃહસ્થદશા.

સનેહી સંત એ ગિરિ સેવો. એ રાગ.

પ્રભુપત્ની યશોદા રૂપાળી, સતીયોમાં શિરોમણી સારી;
કર્મયોગિની બહુ પ્રેમવાળી, યશોદા દેવીની બલીહારી. ૧

સાસુ સસરાની આજ્ઞાકારી, કરે ભક્તિએ વિનય અપારી;
સહુ કુટુંબની રખવાળી. યશોદા. ૨

વૃદ્ધ ગુરૂજન પાયે પડંતી, કામ કરતાં ન થાકે રડંતી;
નિશદિન ગુણ સેણી ચડંતી. યશોદા. ૩

સત્ય બોલે દયાગુણ પાળે, દોષ છંડીને જન ગુણ ભાળે;
સત્ય આનંદ જીવન ગાળે. યશોદા. ૪

પ્રભુ મહાવીર બોધ ગ્રહંતી, નિરાસક્તિએ કર્મ કરંતી;
અધ્યાતમ દૃષ્ટિ વહંતી. યશોદા. ૫

નિજ સખીયોને શિક્ષણ આપે, નિજ સરખા ગુણોએ વ્યાપે;
દુઃખી જીવનાં દુઃખડાં કાપે. યશોદા. ૬

પશુ પંખી ને બાળ સંભાળે, કરી પોષણ પ્રેમથી પાળે;
સર્વ ગુણથી ભારત અજવાળે. યશોદા. ૭

મહાવીરની આજ્ઞાએ રહેતી, સમભાવે શુભાશુભ સહેતી;
સારી શિક્ષાઓ લોકને કહેતી. યશોદા. ૮

શ્રાવિકાવ્રત શક્તિએ પાળે, જૈનધર્મમાં વિશ્વને વાળે;
મોહનું જોર પ્રગટયું ખાળે. યશોદા. ૯
ગુણ કર્મથી શોભે સારી, ટાપટીપ ન બાહ્ય લગારી;
ગાવે ઇન્દ્રાણીઓ ગુણભારી. યશોદા. ૧૦
ઋદ્ધિ ગારવે ગર્વ ન કરતી, આત્મપેઠે જીવો અનુસરતી,
જગ તારે ને પોતે તરતી. યશોદા. ૧૧
વીર જાપને જપની પ્રેમે, ન્હેતી સર્વ જીવોપર રહેમે;
શોભે પતિવ્રતા ગુણ નેમે. યશોદા. ૧૨
સર્વ ભારતમાં વખણાઇ, વીર ભક્તિથી શોભા પાઇ;
લોકો પ્રેમે રહ્યા ગુણ ગાઇ. યશોદા. ૧૩
સાધુ સંતને આપે દાન, પ્રભુ વીરની સમજે સાન;
દિલમાં વીર છે ભગવાન. યશોદા. ૧૪
ખાળ પોપે રહે નહીં રોપે, કામ ક્રોધાદિ દોષો શોષે;
રહી વીરપ્રભુના ભરોસે. યશોદા. ૧૫
અતિથિનો કરે સત્કાર, દાન દેવામાં બહુ દાતાર;
આત્મ જ્યોતથી શોભે અપાર. યશોદા. ૧૬
મીઠી વાણી વિચારો સારા, રહ્યા દુર્ગુણ દૂર નઠારા;
પ્રભુસંગ સફલ અવતારા. યશોદા. ૧૭
પ્રભુમાં નિજ આત્મને જ્યોતિ, નામ દેહાધ્યાસને ખોતી;
જેની ઝળકે ઝળહળ જ્યોતિ. યશોદા. ૧૮
વીર પત્નીને પ્રેમે ગાતાં, ભક્ત લોકનાં પાતિક જાતાં;
ઇચ્છયાં કામો વેગે થાતાં. યશોદા. ૧૯
ક્ષત્રિયાણી બની ગુણશાલી, અંતરાતમ ગુણ રઢિયાલી;
પરમાતમ દૃષ્ટિવાળી. યશોદા. ૨૦
યશોદા જેવી જગમાં ન નારી, મહાવીર હૃદયમાં પ્યારી;
બુદ્ધિસાગર જગ જયકારી. યશોદા. ૨૧

---

(૮૮)

દીક્ષા લેતી વખતે મહાવીર પ્રભુની મોટાભાઇ નંદિવર્ધનને શિખામણ.

સનેહીસંત એ ગિરિ સેવો. એ રાગ.

સુણો નંદિવર્ધન બન્ધુ. કરૂણા આદિ ગુણગણ સિન્ધુ,
મારો છૂટ્યો દુનિયા સંબંધ, શિખામણ ચિત્તમાં તમે ધરશો.
શિખામણ. ૧
સ્વાધિકારે રાજ્યને કરશો.

વર્ષીદાન યથા કલ્પ દીધાં, દાનથી ત્યાગ સંયમ સિદ્ધયાં.
શિખામણ. ૨
ઉપકારે દીધાંને લીધાં.

ઉપકારનાં કામો કરજો, ધર્મમાર્ગમાં નિત્ય સંચરશો;
શિખામણ. ૩
પાપ માર્ગમાં પગલું ન ભરશો.

ક્ષાત્રધર્મ ન ચૂકશો ક્યારે, સાધુ દુઃખીની ચઢશો વ્હારે;
શિખામણ. ૪
સત્ય ચૂકે તે જગમાં હારે.

ન્યાય આપશો સર્વને સાચો, પક્ષપાતને દેઇ તમાચો;
શિખામણ. ૫
દેહ ઇન્દ્રિય સુખમાં ન રાચો.

આતમ સમ જગને ગણશો, દુષ્ટ ક્રોધાદિકને હણશો;
શિખામણ. ૬
રૂડા અનુભવ પાઠો ભણશો..

શુભાચારથી દેશ સુધારો, સત્ય નીતિથી ધર્મ વધારો;
શિખામણ. ૭
જૈનધર્મને જગમાં પ્રચારો.

ધર્મયુદ્ધથી પાછા ન ફરવું, સત્ય કાર્યમાં ક્યારે ન ડરવું;
શિખામણ. ૮
ન્યાય સત્યમાં પગલું ભરવું.

ઉચ્ચ નીચનો રાખો ન ભેદ, મુંઝી કોને આપો ન ખેદ;
શિખામણ. ૯
રાખો સિદ્ધ થવાની ઉમેદ.

બનશો નહીં મોહે પ્રમાદી, કરશો શુદ્ધાતમ યાદી;
શિખામણ. ૧૦
કદિ થાશો ન ખોટા વિવાદી.

આર્યવંશની કીર્તિ વધારો, સર્વ વિદ્યાઓ વિધ પ્રચારો;
હિંસા યજ્ઞો અનેક નિવારો. શિખામણ. ૧૧

રાજ્ય દેશમાં કરશો સુધારા, દેહાધ્યાસથી થાશો ન્યારા;
તેથી સફલ થશે અવતારા. શિખામણ. ૧૨

સર્વ સંઘની કરજો સેવા, અરિહંતને માનો દેવા;
જ્ઞાન દેવાની રાખો હેવા. શિખામણ. ૧૩

થાશો શુદ્ધાતમ ગુણરાગી, જ્ઞાન ગર્ભિત થાશો વૈરાગી;
થાશો મન મમતાના ત્યાગી. શિખામણ. ૧૪

વ્યવહારે કરી પુણ્ય કર્મ, જ્ઞાની દર્શન ચારિત્ર ધર્મ;
સાધી પામો શિવપુર શર્મ. શિખામણ. ૧૫

આત્મવત્ સહુ જીવોને નિરખી, કરો વિધ દયા મન હરખી;
હેજે આપ્યું અનુભવ પરખી. શિખામણ. ૧૬

જૈનધર્મને પ્રેમે પાળો, મિથ્યા મોહ પરિણતિ ટાળો;
આતમ શક્તિઓને સંભાળો. શિખામણ. ૧૭

નંદિવર્ધનને શીખ દીધી, વીરે સંયમની વાટ લીધી;
બુદ્ધિસાગર સંયમ સિદ્ધિ. શિખામણ. ૧૮

---

(૮૯)

શ્રીવીરપ્રભુની દીક્ષા પ્રસંગે યશોદાએ ગાયેલી ગુંહલી.

હેતાં વહેતાં દર્શન દેજો રે, સ્વામી શાતામાં રહેજો. એ રાગ.
પ્યારા વીર પતિ વૈરાગી, સંયમ લેઈ થયા તમે ત્યાગી.

નિશદિન તમારી સંગેરે, પ્રભુ જાય ઉમંગે,
કર કેવલજ્ઞાનને વરજોરે. પ્રભુ. ૧

તમને શુદ્ધાતમની ધુન, તુમ સંતસંગ અધરું દુખ,
મારું ગયું હવે કેમ રે. પ્રભુ. ૨

વનમાં કેમ કરે આરામ, છોડી તમે પ્રભુ દેહ ધામ,
મહેલો સૂના ને ધામ રે. પ્રભુ. ૩

જે જે કરો તે યોગ્ય માનું, પતિભક્તિથી એમ પ્રમાણું,
હિતું ચોકે છવાનું રે. પ્રભુ. ૪

દશ વિરોગ સહ્યો નવ જાતો, નેત્રે અશ્રુસાગર ઉભરાતો,
કહો દોક ન અંગે માતો રે. પ્રભુ. ૫

મુજને એકલી મૂકી ચાલ્યા, તમને ઘટે નહીં સ્વામી વ્હાલા,
માનજો કાલાવાલા રે. પ્રભુ. ૬

વિસારો નહીં કેવલ પામી, દર્શન દેજો મુજ વિરામી,
વિનતિ કરૂં શિર નમી રે. પ્રભુ. ૭

એક તમારો છે આધાર, વિનતી દિલમાં અવધાર,
કરજો મુજ ઉદ્ધાર રે. પ્રભુ. ૮

મૂકશો નહિ મુજને કો કાળે, ચાલ્યા સ્વામી પત્નીની વ્હારે,
સૌને વીર સંભારે રે. પ્રભુ. ૯

કેવલજ્ઞાન ધરી ઘર આવે, વળી પૂછીને હર્ષ્યું વ્હાલે,
પુરમેં મ્હાલે એ આવે રે. પ્રભુ. ૧૦

સમતાએ ઉપસર્ગને સહેશે, આતમસ્વરૂપમાં તન્મય રહેશે,
આઠ ગુણો કરી વહેશે રે. પ્રભુ. ૧૧

શુક્લધ્યાનને ધ્યાઈ સ્વામી, પૂર્ણસ્વરૂપે થઈ નિષ્કામી,
અંતર [illegible] રે. પ્રભુ. ૧૨

[illegible] દૂર [illegible], કેવલજ્ઞાન [illegible],
[illegible] રે. પ્રભુ. ૧૩

[illegible]
[illegible] રે. પ્રભુ. ૧૪

[illegible]
[illegible] રે. પ્રભુ. ૧૫

[illegible]
[illegible] પ્રભુ. ૧૬

(૯૦)

શ્રી મહાવીર પ્રભુના કાનોમાં ગોવાળે ખીલા ઠોકયા તે સમયની વીરપ્રભુની શુદ્ધાત્મદશા.

સનેહીસંત એ ગિરિ સેવો. એ રાગ.

મન ! ! ! આત્મમાં થા લયલીન, દેહ દુઃખે ન થાવું દીન;
દુઃખ સહી લે સમતાએ પીન, નિજાતમ થાવ નિજ ઉપયોગી,
તું તો ચિદાનન્દ ગુણ ભોગી. નિજાતમ. ૧

કર્મ ઉદયમાં આવે ને જાય, તેહ રૂપ ન ત્હારૂં કદાય;
કર્મ નિર્જરે છૂટકો થાય. નિજાતમ. ૨

કર્મને કર્મરૂપે નિહાળ, શુદ્ધ ચેતન નિશ્ચય ભાળ,
શુદ્ધાતમમાં દૃષ્ટિ વાળ. નિજાતમ. ૩

કર્મોદયમાં નિમિત્ત ગોવાળ, તેને આતમરૂપે ભાળ;
સમભાવે વિશ્વ નિહાળ. નિજાતમ. ૪

આપ કનોને આપહિ હતોં, સ્વયં જ્ઞાનાદિ ગુણધર્તો;
આત્મભાવે છે આત્મવિમળતા. નિજાતમ. ૫

મનભાવે શાતા અશાતા, દેહાધ્યાસે સ્વયં દુઃખ દાતા;
દુઃખ લેશ ન આત્મરંગાનાં. નિજાતમ. ૬

આત્મભાવે કર્મ ન રહેતાં, કર્મબંધ ન સમતાએ સહેતાં;
મન આત્મામાં લીન કરતાં. નિજાતમ. ૭

દેવાદારનું દેવું ચૂકાવ, આવ્યો ઉત્સવ દિવસ ભાવ;
શુદ્ધ બ્રહ્મમાં લીનના લાવ. નિજાતમ. ૮

શુદ્ધાતમમાં મનડું ઠારી, શુભાશુભ વિકલ્પો વારી;
થયા ધ્યાનમાં સ્થિર ગુણધારી. નિજાતમ. ૯

ધન્ય વીરની ધ્યાન સમાધિ, જેમાં ભાસે ન દુઃખ ઉપાધિ;
જેણે સાધના અન્તર્ સાધી. નિજાતમ. ૧૦

સેવા મહાવીરને મન ધારો, શુદ્ધ આતમરૂપ સંભારો;
બુદ્ધિસાગર વીર આધારો. નિજાતમ. ૧૧

---

(૯૧)

યશોદાની મહાવીર પ્રભુને ઘેર પધારવાની વિજ્ઞપ્તિ.

આવજો આવજો આવજો રે, મહાવીર પ્રભુ ઘેર આવજો,
વીનતિ દિલમાં લાવજો રે. મહાવીર.
ભક્તિ આધીન ભગવાન્ અમારા, સત્યોપદેશ સુણાવજો રે. મ૦ ૧
જગજીવન પ્રાણેશ્વર પ્યારા, શુભ સંદેશ જણાવશો રે. મ૦
પરમાતમ પરમેશ્વર પરગટ, શુદ્ધ સ્વરૂપ પ્રગટાવશો રે. મ૦ ૨
ધન્ય ધન્ય ત્રિશલાના જાયા, ધર્મ સ્વરૂપ સમજાવશો રે. મ૦
બુદ્ધિસાગર વીરજિન વ્હાલા, પલક ન દૂરે થાવશો રે. મ૦ ૩

---

(૯૨)

દેવી યશોદાની શ્રી વીરપ્રભુને વિજ્ઞપ્તિ.

તારશો તારશો તારશો રે, પ્રભુ વ્હાલા મને ઝટ તારશો,
સાચી એક તમારી સગાઈ, કૃપા કરીને ઉદ્ધારશો રે. પ્રભુ. ૧
સત્યોપદેશો દઈને પ્રીતમ, સંસાર પાર ઉતારશો રે. પ્રભુ.
અધમાધમ શત્રુ ઉદ્ધાર્યો, ભક્તિ હૃદયમાં સ્વીકારશો રે. પ્રભુ. ૨
કાયા ધણી મુજ માથે ગાજો, મોહ માયાને મારશો રે. પ્રભુ.
પાછળ પડીયા દુષ્ટ કષાયો, વ્હાર કરીને સંહારજો રે. પ્રભુ. ૩
ત્રણ્ય ભુવનના સ્વામી સદ્ગુણ, શુદ્ધ સ્વભાવને સુધારજો રે. પ્રભુ.
જ્યોતિએ જ્યોત મિલાવી પ્રિયંકર, શક્તિ અનંતી વધારજો રે. પ્રભુ. ૪
આતમરંગ વધારી વિભુ જિન, નિશ્ચલ ઠામે ઠારજો રે. પ્રભુ.

મારા મનનું સઘળું જાણો, જ્યાં ત્યાં મને સંભારશો રે. પ્રભુ.
બુદ્ધિસાગર ગુરૂ વીર વ્હાલમ, વિનતડી અવધારશોરે. પ્રભુ. ૬

---

(૯૩)

પ્રભુ મહાવીર સ્વામીનું નિશાળમાં ગમન.

રઘુપતિ રામ હૃદયમાંહિ રહેજો રે. એ રાગ.

વીર આઠ વર્ષ થયા જાણી રે, માત ત્રિશલા હર્ષ ભરાણી રે;
હર્ખ્યો સિદ્ધારથ ગુણખાણી, પ્રભુ મહાવીરની બલિહારી રે, ૧
વરઘોડો ચઢાવ્યો ભારી રે, હાથી ઘોડા રથ શણગારી રે;
નવ નવલાં આભૂષણ ધારી. પ્રભુ. ૨
નવરાવી પ્રભુ શણગાર્યા રે, હાથી ઉપર પ્રેમે બેસાડયા રે;
રૂપે દેવકુમાર અવતાર્યા. પ્રભુ. ૩
વિદ્યા ગુરૂની પાસે આવે રે, બ્રાહ્મણ મન ગર્વને લાવે રે;
ઈન્દ્રાસન કંપે પ્રભાવે. પ્રભુ. ૪
મહાવીર પ્રભુ ત્રણ જ્ઞાની રે, જવું શાળામાં ઉચિત ન જાણી રે
આવ્યા ઈન્દ્ર, ભક્તિ મન આણી. પ્રભુ. ૫
બ્રાહ્મણરૂપે ઈન્દ્રે પધારી રે, વાંદ્યા વીર પ્રભુ જયકારી રે;
પુચ્છે આસનપર બેસાડી. પ્રભુ. ૬
ઈન્દ્રે પુચ્છયા પ્રશ્ન હજાર રે, શબ્દશાસ્ત્રતણા ધરી પ્યારરે;
આપ્યા ઉત્તર સહુ નિર્ધાર. પ્રભુ. ૭
વિદ્યાગુરૂના સંશય ટાળ્યારે, સહુ પ્રશ્નના ઉત્તર વાળ્યા રે;
લોકે અચરિજથી વીર ભાળ્યા. પ્રભુ. ૮
સર્વ શાસ્ત્રમાં પારંગામી રે, જાણ્યા લોકે પ્રભુ વીર સ્વામી રે;
ઈન્દ્ર બોલે પ્રભુ શિરનામી. પ્રભુ. ૯

વીર તીર્થંકર અવતારી રે, ત્રણ્યજ્ઞાન સહિત ગુણભારી રે;
સ્વયં બુદ્ધ જગત્ ઉપકારી. પ્રભુ. ૧૦

જાણી બ્રાહ્મણ ગુરૂ ખમાવે રે, પડ્યો પાયે પ્રભુને ભાવે રે;
સભા વંદે હર્ષના દાવે. પ્રભુ. ૧૧

ઐન્દ્ર શાબ્દિક શાસ્ત્ર રચાયું રે, દેશ ભારતમાંહિ સુહાવ્યું રે;
માત પિતાએ સુખ બહુ પાયું. પ્રભુ. ૧૨

ઇન્દ્ર વંદી ગયા નિજ ઠામ રે, મહાવીર રમે નિજધામ રે;
કર્મયોગી પ્રભુ નિષ્કામ. પ્રભુ. ૧૩

ત્રણ્ય જ્ઞાની નહીં અભિમાની રે, સાગરવત્ ગંભીર જાણી રે;
ધર્યો બ્રાહ્મણ નિરભિમાની. પ્રભુ. ૧૪

પ્રભુ બોલે ન ગર્વના બોલ રે, થાય હીરાનાં લાખો મોલ રે;
બુદ્ધિસાગર ગુણો અમોલ. પ્રભુ. ૧૫

---

(૯૪)

શ્રીવીર પ્રભુની દીક્ષા વખતે તેમની પુત્રીએ પિતા પ્રતિ કાઢેલા ઉદ્ગાર.

સ્વામી શાતામાં રહેજો. એ રાગ.

ધન્ય પ્રભુ મહાવીર અમારા, પિતા તીર્થંકર અવતારા,
સર્વ જીવોના તારણહારા, કરૂણા ગુણના ભંડારા રે;
મુજને ન વિસારશો, મારો સ્નેહ ન ઓછો કરશો રે. મુજને ૧

પ્રેમે તારી શિક્ષણ આપ્યું. ધર્મરત્ન મુજ હૃદયમાં આપ્યું,
તત્ત્વ અહિંસા આપ્યું રે. મુજને ૨

સર્વ ત્યાગી ભિક્ષુ થઈ, પરમેશ્વર પૂર્ણ અવતારી.
મુજ જીવનની અધિકારી રે. મુજને ૩

તવ મુખ દર્શને મન મારી, વાત નમતી ઠરે આરી.
બુદ્ધિસાગર શરણે રે. મુજને ૪

જડ વિષયોના ભોગે ન શાન્તિ, મોહથકી રહે તેહમાં ભ્રાન્તિ,
આતમભાવથી કાન્તિ રે. સુજને

શુદ્ધાતમ રસ પૂરણ લાગી, શુદ્ધ પરિણતિ અંતર જાગી,
પરમાતમ સોભાગીરે. સુજને

તવ વાણી ગંગામાં ન્હાશું, શરણ ગ્રહી શિવપુરમાં જાશું,
મુક્તિ કમાણી કમાશું રે. સુજને

લાડકવાઇ બાલિકા ત્હારી, તવ ઉત્સંગે રમી ગુણશાલી,
સ્નેહ ન દેશો ઉતારી રે. સુજને

ધ્યાન ધરીને જે તમે સેવો, અત્ર પધારીને મ્હને દેવો,
પાડવજો સદેવો રે. સુજને

કાળજું મ્હારૂં ચરર ચિરાય, દુઃખ ઘનું વચને ન કથાયં,
આજે સઘળું શૂન્ય જણાય રે. સુજને ૧

યોગી થઇને જંગલ જાશો, શુદ્ધાતમમાં લયલીન થાશો,
કેવલજ્ઞાનને પાશો રે. સુજને ૧

કાલાવાલા કર્યાં તવ આગે, વિના રંગાઇ ગુણ રાગે,
અનુસરશું વૈરાગે રે. સુજને ૧

પ્રિયદર્શના એમ કથંતી, વીર નામનો જાપ જપંતી,
વીરને ભાવે નમંતી રે, નિજ ઘેર વળંતી. ૧

પ્રિયદર્શના ભક્તિ ભરેલી, સત્યાચાર વિચાર કરેલી,
બુદ્ધિસાગર ગુરૂથી ભરેલી, જેના જનક વીર બેલી રે. સુજને ૧

---

(૬૧)

શ્રી વીરકુમારનું હાલરડું.

માતા ત્રિશલા ઝુલાવે પુત્ર પારણે.

વારી જાઉં વ્હાલા વીરકુમારને વારણે,
ગાઉં વીર પ્રભુનું હાલરડું હરખાઈ;
મારી આંખો પાંખો વ્હાલો હૈયું હેતનું,
મારી સઘળી આશા ફળવંતી જગ થાઈ. વારી. ૧

ઝૂલો પારણિયામાં વર્ધમાન જિન બાળુડા,
ગાઉં ગીત તમારાં મીઠાં રસ ભરપૂર;
હાલો હાલો હાલો હાલો નંદન વીરને,
હુંતો જાઉં ત્રણ ભુવનમાં સઘળે નૂર. વારી. ૨
કોટિ ચરીને આવ્યા દેવ કરે તુજ આરતી,
કરતા મંગલ દીવા દેવીઓ નરનાર;
દર્શન કરવા આવે સુરપતિ નરપતિ વ્હાલથી,
વંદે આંગળીએ મણિકંચનના અંદર. વારી. ૩
ધન ધન વેરી જગજીવન રાજકુમારને,
જાણે આવ્યો આજે પરબ્રહ્મનું તેજ;
ત્હારી લીલા સઘળી પરમેશ્વર શક્તિ ભરી,
મેં તો આપ્યાં તીર્થંકરના લક્ષણ સહેજ. વારી. ૪

મારી કૂખે જન્મ્યો જગજીવન જગનો ધણી,
તેથી ત્રણ ભુવનમાં બની રહી પ્રખ્યાત;
મારા હૈયામાં ઉછરંગ સુખના સાગરો,
હું તો કહેવાણી તીર્થંકરની માત. વારી. ૫
કોટિ રવિ શશી તારા તુજ આંખોમાં દીપતા,
[illegible] પૂજે સર્વ સમર્થ;

એવો જૈનધર્મ જગમાં સહુ જીવોમાં રહ્યોરે,
સત્તાએ તે પ્રગટપણે કરવા નિર્ધાર.
મહાવીર પ્રભુએ સર્વને જગમાં સાચો કહ્યો રે. મ્હાલી. ૩

સાખી.

જૈનધર્મમાં જીવતા, સર્વે ધર્મ સમાય;
સદસત્ વ્યક્તાવ્યક્ત સહુ, અસ્તિનાસ્તિરૂપ પાય.

મહાવીર શરણે રહેતા સર્વધર્મ પ્રગટે ખરા રે.
નાસે કર્મ મોહાદિ સહુ અનાદિ કીધ.
માટે મહાવીર પ્રભુને દિલડામાંહી ગ્રહો ધરી રે. મ્હાલી. ૪

સાખી.

અનન્ત વિશ્વ સમાય છે, મહાવીર જ્ઞાનનીમાંહિ,
આત્માઓ સહુ વીર સમ, સત્તા વ્યક્તિની છાંઈ;

મહાવીર જગ રૂપેને જગ સહુ મહાવીર જાણીએ રે,
સત્તા સાપેક્ષાએ જીવો વીર નિર્ધાર,
એવા મહાવીર પ્રભુને અન્તરમાંહી આણીએ રે.
બુદ્ધિસાગર ધ્યાવે મહાવીર આપો આપ. મ્હાલી. ૫

---

(૯૭)

જૈન ધર્મની ગુંહલી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા એ રાગ.

જિનેશ્વર ધર્મની બલિહારી, ચડતી લહે નર ને નારી, જિનેશ્વર.
જૈનધર્મ જગ જયકારી, અહિંસા સંયમ તપધારી;
દાન શીયલભાવ અનુસારી. જિને૦ ૧

મન વાણી કાયા શક્તિ, વિદ્યાદિક શક્તિ વ્યક્તિ; જિને૦ ૨
દુઃખહરણી છે ભક્તિ.

નિર્બલતા દૂરે કરવી, આત્મદશા ચડતી વરવી; જિને૦ ૩
દુષ્ટ ટેવોને સંહરવી.

આત્મસમું જગને ગણવું, શક્તિતણું ભણતર ભણવું; જિને૦ ૪
નિશદિન મન કબજે કરવું.

કર્મો વીરાર્પણ કરવાં, શ્રમ ન કરવાં જે વરવાં; જિને૦ ૫
દિલડાં સદ્ગુણથી ભરવાં.

સત્યને માટે જે મરતા, સ્વર્ગવિષે તે અવતરતા, જિને૦ ૬
કાયર જન પાછા ફરતા.

જૈનોની છે એ રીતિ, ગણે નહીં મૃત્યુતણી ભીતિ; જિને૦ ૭
છડે નહીં મરતાં નીતિ.

ધર્મયુદ્ધમાં જે મરતા, દેવલોકને તે વરતા; જિને૦ ૮
વીરાર્પણ જે સહુ કરતા.

ભ્રમ રૂપ મમતા ત્યાગી, મહાવીરમાં મનને વાળી; જિને૦ ૯
જૈનો મુક્તિ લહે સારી.

શક્તિ વધારે ને ઉદ્ધારે, ધર્મ કહ્યો તે વ્યવહારે; જિને૦ ૧૦
સત્ય વિચારે ને આચારે.

દેશ રાજ્ય વિદ્યા પ્રગતિ, આપે ધર્મ તે સત્ય મતિ; જિને૦ ૧૧
ધર્મ તે શક્તિયો સર્વ છતી.

જૈનધર્મ સમજો સાચો, આદરી સર્વ જીવો સાચો; જિને૦ ૧૨
બુદ્ધિસાગર મન રાચો.

(૪૮)

શ્રી મહાવીર પ્રભુની ગુંહલી-ગરબી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા.

પ્રભુ મહાવીર ભજો ભાવે, કુમતિ ટળે સુમતિ આવે;
આતમ નિર્લેપ ઝટ થાવે. પ્રભુ. ૧

કર્યું જેણે મહાવીરનું શરણું, પછીથી નહીં તેહને મરણું.
પ્રગટે હૃદય અમૃત ઝરણું. પ્રભુ. ૨

વીર ભજે નાસે પાપો, શરણુ કરે નહીં સંતાપો;
પૂર્ણ પ્રેમે જપતાં જાપો. પ્રભુ. ૩

ખાતાં પીતાં હરતાં ફરતાં, વીર વીર મુખ ઉચ્ચરતાં;
નર નારી શિવપુર વરતાં. પ્રભુ. ૪

તર્ક વિવાદો સહુ છંડો, મહાવીરથી રહને મંડો;
યાદ કરી વીરને વંદો. પ્રભુ. ૫

પરમાતમ વીરના જેવો, ત્રણ્ય ભુવનમાં નહીં દેવો;
પૂર્ણ સ્નેહે ઘટમાં સેવો. પ્રભુ. ૬

વીર વીર જે ઉચ્ચરશે, તેહનાં પાપો સહુ ટળશે;
આતમને તેહ ઉદ્ધરશે. પ્રભુ. ૭

અરિહંત વીર જપો જાપે, આતમ વિશ્વવિષે વ્યાપે;
મુક્તિ સ્વયં નિજને આપે. પ્રભુ. ૮

કલિકાલે મહાવીર ભજો, વિકથા ખટપટ દૂર તજો;
વીર પ્રભુરૂપ ઓળખજો. પ્રભુ. ૯

વીર વીર મુખ જે બોલે, મુક્તિ દ્વાર ઝટ તે ખોલે;
આતમ શક્તિયો તોલે. પ્રભુ. ૧૦

મહાવીરનું સમર્પણ દીધું, અનુભવ અમૃતને પીધું;
બુદ્ધિસાગર મન સિદ્ધયું. પ્રભુ. ૧૧

---

(૯૯)

પતિવ્રતા સ્ત્રીનાં લક્ષણ. ગરબી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા એ રાગ.

પતિવ્રતા નારી જગસારી, દેવી સતીની બલિહારી, પતિવ્રતા
જ્યારે પતિ કર્મે પામી, સંતોષે રહે ગુણરામી;
રૂપ ન પરનરની કામી. પતિવ્રતા ૧

ફરતી નહીં લટકાતી, પતિને પ્રવરાવી ખાતી;
દંગા થતે ત્યાં નહિ જાતી. પતિવ્રતા ૨

લજ્જા મર્યાદા નહિ મૂકે, શીયલ મનને નહીં ચૂકે;
કામની ચેષ્ટા નહીં [illegible]. પતિવ્રતા ૩

જાદુ ટોણાંની ન પૂજારી, કર્મ કરે શુભ સંભારી,
[illegible] ગુણ રસિયારી. પતિવ્રતા ૪

સાસુ સસરાને નમતી, [illegible]
[illegible] પતિવ્રતા ૫

[illegible]
[illegible] પતિવ્રતા ૬

[illegible]
[illegible] પતિવ્રતા ૭

[illegible]
[illegible] પતિવ્રતા ૮

જેવો તેવો પતિ નિજ સારો, કર્મે મળ્યો માને પ્યારો;
ઇચ્છે ન બીજો રૂપાળો. પતિવ્રતા. ૯

મન મારી ઘરમાં રહેલી, કાર્ય કરે ધરીને નીતિ;
પાળે કુલવટની રીતિ. પતિવ્રતા. ૧૦

અરિહંત વીર પ્રભુ જપતી, રાખે ન મન કાયા તપતી;
સંતોષે રાખે તૃપતિ. પતિવ્રતા. ૧૧

નિંદા વિકથા સહુ વારી, ગુણથી થાતી જગ પ્યારી;
બુદ્ધિસાગર ગુણ ધારી. પતિવ્રતા. ૧૨

---

(૧૦૩)

પ્રભુમહાવીરની ગુંહલી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા એ રાગ.

હૃદયમાં વીર પ્રભુ વસજો, પાપ કર્મ સઘળાં ખસજો, હૃદયમાં.
સુખ દુઃખમાં વીરની યદી, મનમાં ન બનશો ઉન્માદી;
માગું પ્રભુ એહ પરસાદી, હૃદયમાં. ૧

વીર વીરમય સહુ દેખું, બીજું સઘળું ઉવેખું;
સહુ નિજ આતમ વીર લેખું, હૃદયમાં. ૨

વીર વીર નહીં ભૂલાશો, પૂર્ણ થશો ઉલ્લાસો;
કાયમ રહો વીર વિશ્વાસો, હૃદયમાં. ૩

તન આવો ઈચ્છા જપશો, મનડું તત્ તપને તપશો;
આતમ વીર વિન ખપ શો ? હૃદયમાં. ૪

વીરપ્રભુ સઘળું દેજો, વીરપ્રભુ સન્મુખ જોજો;
પ્રભુ પ્રભુ દૂર નહીં રહેજો, હૃદયમાં. ૫

(૧૦૩)

મ્હને પ્રભુ તુજ લાગી માયા, તુજને સોંપી મુજ કાયા, હૃદયમાં. ૬
જ્યાં ત્યાં વીર હો મુજ છાયા,

અંધકાર દૂરે ટાળો, પ્રકાશમાં મુજ આતમવાળો; હૃદયમાં. ૭
સદા પ્રિયતમ તું મુજ વ્હાલો,

તુજ શક્તિ અપરંપારા, પરમબ્રહ્મ તું છે મ્હારા; હૃદયમાં. ૮
અન્તર બાહ્યથી આધારા,

તુજમાં લયલીન થઇ જાવું, એક પ્રેમે તું મન લાવું; હૃદયમાં. ૯
ક્ષણ ક્ષણ ગુણ ત્હારા ગાવું,

ભીડસમે વ્હારે આવો, શક્તિ અનંતી પ્રગટાવો; હૃદયમાં. ૧૦
વીરપ્રભુ પ્રીતિ લાવો,

પ્રદેશે પ્રદેશે વસનારા, શુદ્ધાતમ ગુણ આધારા. હૃદયમાં. ૧૧
બુદ્ધિસાગર ઘટ પ્યારા,

---

(૧૦૪)

પતિગુણની ગરબી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા. એ રાગ.

ગુણવંત પતિની બલિહારી, દુર્વ્યસની નહીં વ્યભિચારી, ગુણવંત.
ઇચ્છે નહીં કદિ પરનારી, શુદ્ધ પ્રેમનો અવતારી; ગુણવંત. ૧
વાણી મધુરી ઉપકારી.

કામ કરે સર્વે સારાં, દુષ્ટ કર્મ કરતો ન્યારાં; ગુણવંત. ૨
સ્વજન સહુ મનમાં પ્યારાં.

પત્નીથી નહીં ક્રોધ કરે, કુટુંબ દુઃખો સર્વ હરે; ગુણવંત. ૩
નવરો નકટ થઇ નહીં ફરે.

આચારો સાચા પાળે, પત્નીવ્રતે મનડું વાળે;
ચડતો નહીં મોહના ચાળે. ગુણવંત. ૪

મુંઝે ન પરનારી રંગે, રહેતો નહીં દુર્જન સંગે;
કર્તવ્ય કરતો ઉમંગે. ગુણવંત. ૫

આત્મસમી પત્ની દેખે, એક સ્વરૂપે મન પેખે;
અશુદ્ધપ્રેમને ઉવેખે. ગુણવંત. ૬

પત્નીવ્રતે વર્તે ભોગી, શુદ્ધ પ્રેમ ગુણ સંયોગી;
દેશકાલ ગુણ ઉપયોગી. ગુણવંત. ૭

નીતિ રીતિ મતને પાળે, દુર્ગુણ પ્રગટ્યા સહુ ટાળે;
વંશ કુળ નિજ અજવાળે. ગુણવંત ૮

પ્રામાણિક પૂરો થાવે, અવળા પન્થે નહીં જાવે;
સહુને ખવરાવી ખાવે. ગુણવંત ૯

સાધુ સંત સેવા સારે, અતિથિને આદર ભારે;
નિર્લેપ વર્તે સંસારે. ગુણવંત. ૧૦

પત્નીથી નહીં કલેશ કરે, ગુસ્સો અને નહીં ગર્વ ધરે;
ધર્મ માર્ગમાંહિ સંચારે. ગુણવંત. ૧૧

વીરપ્રભુ હૃદયે ધારે, વીર જાપ જપતો ભારે;
કામ કરે સહુ અધિકારે. ગુણવંત. ૧૨

વીર પ્રભુ ગુરૂનો રાગી; આત્માર્પણભાવે ત્યાગી;
બુદ્ધિસાગર ગુણરાગી. ગુણવંત. ૧૩

(૧૦૨)

મહાવીર પ્રભુપર પ્રેમ.

મુનિવર સંયમમાં રમતા. એ રાગ.

પ્રભુ મહાવીર ભજુ ભાવે, નિજાતમ વીર પ્રભુ થાવે, પ્રભુ.
મહાવીર આંખે દેખાયો; મહાવીર દિલ મારૂં થાયો;
નિજાતમ મહાવીર સમજાયો. પ્રભુ. ૧

વીરહાથે મુજ હાથ થશો, વીર વિના નહીં પ્રેમ કરશો ?
નિજ હૈડામાં મહાવીર વસો. પ્રભુ. ૨

મારા કાનો વીરને સાંભળજો, મહાવીર પ્રભુ વચનો સુણજો;
મારી જીવ્હા વીર પ્રભુ ભણજો. પ્રભુ. ૩

મારી આંખો વીર પ્રભુ દેખો, મારૂં દિલડું વીર પ્રભુ પેખો;
મોહ માયાને ઝટ ઉવેખો. પ્રભુ. ૪

મારા પગ મહાવીરસમા થાજો, વિશ્વહિતાર્થે પગ વપરાજો;
મહાવીરનો હોજો વિશ્વાસો. પ્રભુ. ૫

ષટ્ ચક્રોમાં મહાવીર વસ્યા, શુદ્ધપ્રેમે અદ્વૈત થઇ ઉલ્લસ્યા;
એવી મહાવીર પ્રેમે જાગી દશા. પ્રભુ. ૬

વાગ્યા ગગન ગઢે વીરના ડંકા, સુણ્યે અનહદ મહાવીરના બંકા;
પૂર્ણ આનન્દી વીર અવટંકા. પ્રભુ. ૭

ચઢી ગગનગઢે વીરને દીઠા, ઉનમુની મુદ્રાએ મીઠા;
બુદ્ધિસાગર આનન્દ ઉત્કૃષ્ટા. પ્રભુ. ૮

(૧૦૩)

મહાવીર પ્રભુની ગરબી.

પ્રભુ મહાવીર વિભુજી સર્વાંગે શોભી રહ્યા જો,
જેનો મહિમા જગમાં સઘળે અપરંપાર;
શક્તિ જેની છાજે સર્વ વિશ્વ આધાર,
એવા વીરપ્રભુ તો વચને નહીં જાવે કહ્યા જો;

સાખી.

આતમ તે પરમાતમા, પરમાતમ તે વીર,
પર બ્રહ્મ હરિહર વિભુ, અરિહંત જગધીર;

કેવલજ્ઞાન અને દર્શન–ગુણથી જગમાં વિભુ રે,
વિશ્વોદ્ધારક તેથી, જગમાંહી સાચા પ્રભુ જો;
પિંડે બ્રહ્માંડે ઝળહળતી–ઝગમગ જ્યોત,
તેથી ત્રણ્ય ભુવનમાં–વીરતણો ઉદ્યોત;
સાપેક્ષાએ કર્તા હર્તા, પાલક જગ ધણી જો.
સત્તાએ વ્યાપકને કેવલજ્ઞાને જગમણિ જો. પ્રભુ. ૧

સાખી.

અનંત જ્ઞાનાદિક ગુણી, ઝળકે અનંત નૂર,
ચિદાનન્દ અનંતરસ–સાગરના છો પૂર;

પિંડે બ્રહ્માંડે ષટ્કારક મય શોભા લહ્યા જો,
અનંત ગુણપર્યાયી, દ્રવ્યપણે નિત્ય જ વહ્યા જો;
જેના ગુણ પર્યાયો અનંતદેવ સ્વરૂપ,
સદસત્ પર્યાયોએ વર્તો રૂપારૂપ;
ઘટ ઘટ આત્મવીર સત્તાએ પરમાતમ સદા જો,
આવિર્ભાવે વ્યક્ત જિનેશ્વરકેવલી છો સુદા જો. પ્રભુ. ૨

સાખી.

ઘટઘટોમાં નૂર તુજ, ભાસે અનંત અપાર,
સત્તાએ જીવો સહુ, એકાત્મા નિર્ધાર;

નય વ્યવહારે આતમ-અનંત વ્યક્તિએ છતા જો,
સમજ્યા વણ નયોને, મૂઢજનો ખાવે ખતા રે;
માટે નયના જ્ઞાને સમજે વીરસ્વરૂપ,
જેથી નાસે મિથ્યા ભ્રાંતિ દુઃખડાં ધૂપ;
બુદ્ધિસાગર આતમ મહાવીર ઘટમાં દેખશો જો;
શુદ્ધપ્રેમાદ્વૈતે આત્મ સમું જગ પેખશો જો. પ્રભુ. ૩

---

(૧૦૪)

જૈનોના ગુણોની ગુંહલી.

મુનિવર સંયમમાં રમતા. એ રાગ.

જૈનો તે જાણવા સાચા, મીઠી સત્ય વદે વાચા. જૈનો.
વીરાર્પણ કર્મો કરતા, કેશરિયાં કરી સંચરતા;
વીર વીર મુખ ઉચ્ચરતા. જૈનો. ૧

મહાવીર દિલડું નિજ કરતા, મૃત્યુ કાલથી નહીં ડરતા;
મોહના માર્યા નહીં મરતા. જૈનો. ૨

મહાવીર દેવને દિલ ધારે, ચડતા ધર્મિજન ભ્હારે;
આપ તરે પરને તારે. જૈનો. ૩

વીરસમા દાની થાતા, ધૂર્તોથી નહીં વંચાતા;
અજવાળે ગાતા માતા. જૈનો. ૪

સર્વ શક્તિયો પ્રગટાવે, સત્ય પ્રેમ દિલમાં લાવે;
જૈનને ખબરાવી ખાવે. જૈનો. ૫

વીરજનોને સંતોષે; સેવા ભક્તિ કરી હોંશે;
રહેતા ન અન્યાયે રોષે. જૈનો. ૬

જીવે વીરપ્રભુ માટે, ધર્મ ન છંડે શિર સાટે;
જાય ન પાપતણી વાટે. જૈનો. ૭

અરિહંત મહાવીર મનપ્યારા, શરણ કરી જગદાધારા;
સફલ કરે નિજ અવતારા. જૈનો. ૮

જૈનધર્મ માટે મરતા, સ્વર્ગવિષે તે અવતરતા;
દુઃખી જનોને ઉદ્ધરતા. જૈનો. ૯

ધીરા વીરા રણશૂરા, દીન જનોપર નહીં ક્રૂરા;
જીવન સૂત્રોથી પૂરા. જૈનો. ૧૦

સાધુસંત સુજસમ દેખે, નિન્દા દોષને ઉવેખે;
આત્મા સમી દુનિયા પેખે. જૈનો. ૧૧

જૈનોને મહાવીર સમા-ગજુના રાખે ન સ્વાર્થતમા;
સમજે સદ્ગુરૂ જ્ઞાન ગમા. જૈનો. ૧૨

જૈનો વીરજનો એવા, કરતા વિશ્વતણી સેવા;
બુદ્ધિસાગર ગુરૂદેવા. જૈનો. ૧૩

---

(૧૦૫)

અરિહંતપદની ગુંહલી

ભવિ તમે વંદોને સૂરીશ્વર ગચ્છરાયા. એ રાગ.

વીર ઉપદેશેરે અરિહંત પ્રભુ જયકેરા,
અરિહંત પદની રે કરજો ભાવે સેવા;
ચોત્રીશ અતિશય મહિમા ધારક; વાણી ગુણ પાંત્રીશ;
સમવસરણમાં બેસી જિનવર, ઉપદેશે જગદીશ. વીર. ૧

ઘાતિકર્મનો નાશ કરીને, કેવલ જ્ઞાને શોભે;
શુદ્ધાતમ તીર્થંકર અરિહંત, અનંત ગુણથી ઓપે. વીર. ૨

અરિહંત તે નિજ આતમ જાણો, સત્તા વ્યક્તિ પિછાનો;
આતમના ઉપયોગે પોતે, પરગટ ઇશ પિછાનો. વીર. ૩

અરિહંત પરમાતમ પોતે, પ્રગટે આતમ જ્યોતે;
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ અંતરમાં, શોભે શુદ્ધ ઉદ્યોતે. વીર. ૪

---

(૧૦૬)

સિદ્ધપદની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદોરે સિદ્ધ પ્રભુ જયકારી,
શુદ્ધ ઉપયોગી રે કર્મ રહિત ગુણ ધારી;
સિદ્ધ પ્રભુ નિજાતમ જાણો, શ્રદ્ધા નિશ્ચય આણો;
નિરાકાર નિર્મલ શુદ્ધાતમ, અનંત સિદ્ધો માનો ભવિ તમે. ૧

સત્તાએ નિજ આતમ સિદ્ધ જ, વ્યક્તપણે પ્રગટાવો;
અનંત વીર્ય સ્વયં નિજ આતમ, ધ્યાનવિષે લય લાવો. ભવિ.૨

અનંત જ્ઞાનાદિક ગુણ આગર, શુદ્ધાતમ દિલભાવે;
બુદ્ધિસાગર આતમ ઉજાગર, શુદ્ધ સમાધિ સુહાવે. ભવિ. ૩

વીરજનોને સંતોષે; સેવા ભક્તિ કરી હોંશે;
રહેતા ન અન્યાયે રોષે. જૈનો. ૬

જીવે વીરપ્રભુ માટે, ધર્મ ન છંડે શિર સાટે;
જાય ન પાપતણી વાટે. જૈનો. ૭

અરિહંત મહાવીર મનપ્યારા, શરણુ કરી જગહાંધારા;
સફલ કરે નિજ અવતારા. જૈનો. ૮

જૈનધર્મ માટે મરતા, સ્વર્ગવિષે તે અવતરતા;
દુઃખી જનોને ઉદ્ધરતા. જૈનો. ૯

ધીરા વીરા રણશૂરા, દીન જનોપર નહીં ક્રૂરા;
જીવન સૂત્રોથી પૂરા. જૈનો. ૧૦

સાધુસંત સુજસમ દેખે, નિન્દા દોષને ઉવેખે;
આત્મા સમી દુનિયા પેખે. જૈનો. ૧૧

જૈનોને મહાવીર સમા-ગણના રાખે ન સ્વાર્થતમા;
સમજે સદ્ગુરૂ જ્ઞાન ગમા. જૈનો. ૧૨

જૈનો વીરજનો એવા, કરતા વિધિનથી સેવા;
બુદ્ધિસાગર ગુરૂદેવા. જૈનો. ૧૩

---

(૧૦૫)

અરિહંતપદની ગુંહલી.

ભવિ તમે વંદોરે સૂરીશ્વર ગચ્છરાયા. એ રાગ.

વીર ઉપદેશેરે અરિહંત પ્રભુ જયકારા,
અરિહંત પદની રે કરજો ભાવે સેવા;
ચોત્રીશ અતિશય મહિમા ધરતા; વાણી ગુણ પાંત્રીશ;
અષ્ટપ્રાતિહાર્યે શોભે જિનવર, ઉપદેશે જગદીશ. વીર. ૧

ઘનઘાતી કર્મનો નાશ કરીને, કેવળ જ્ઞાને શોભે;
શુદ્ધાતમ તીર્થંકર અરિહંત, અનંત ગુણથી જે રે. વીર. ૨

અરિહંત તે નિજ આતમ જાણું, ધ્યાન અરિહંત ધ્યાને;
આતમના ઉપયોગે પોતે, પરગટ પ્રભુ પિછાને. વીર ૩

અરિહંત પરમાતમ પોતે, પ્રગટે આતમ જ્યોતે;
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ અંતરમાં, દીઠો શુદ્ધ ઉદ્યોતે. વીર. ૪

---

(૧૦૭)

સિદ્ધપદની ગુહલી.

રાગ ઉપરનો.

[illegible] સિદ્ધ પ્રભુ [illegible]
[illegible]
સિદ્ધ પ્રભુ [illegible]
[illegible] ૧

[illegible]
[illegible] ૨

[illegible]
[illegible] ૩

(૧૦૭)

આચાર્યપદની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદો રે આચાર્ય ગુણખાણી,
અમૃત સરખી રે જેહની મીઠી વાણી;
દ્રવ્ય ભાવથી છત્રીશ છત્રીશ, ગુણ શ્રુત જ્ઞાનના દરિયા,
જૈનધર્મના રક્ષક અનુભવી, અતિશયી સુખ ભરિયા. ભવિ. ૧
અનેક ઉપમા જેહને શોભે, યુગ પ્રધાનાવતારી;
અન્તરાત્મપદધારક યોગી, જેહની સંગતિ સારી. ભવિ. ૨
સર્વાગમ દર્શન વડવીરા, ધીર વીર ગંભીરા;
નિશ્ચય તે વ્યવહારે પૂરા, સર્વ શક્તિથી શૂરા. ભવિ. ૩
નિશ્ચય સત્તાએ નિજ આતમ, સૂરિ ગુણોએ ભરિયો;
બુદ્ધિસાગર આતમજ્ઞાને, ભવસાગરને તરિયો. ભવિ. ૪

---

(૧૦૮)

ઉપાધ્યાયપદની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદોરે ઉપાધ્યાય ગુણધારી,
શશીરવિ સરખોરે નિર્મમ નિરહંકારી;
મુનિગણને આગમ વંચાવે, ભણે ભણાવે ભાવે;
પ્હાણને નવ પલ્લવ જે કરતા, પાઠક શક્તિ પ્રભાવે. ભવિ. ૧
શોભે જે યુવરાજ સમા નિત્ય, સદાચારમન ધારી,
તપી જપી અતિશયી પ્રભાવક, પંચવીશ ગુણ ભારી. ભવિ. ૨
ઉપાધ્યાય નિજ આતમ જાણો, વ્યક્ત કરો નરનારી;
બુદ્ધિસાગર આતમ વાચક, દ્રવ્યભાવ નિર્ધારી. ભવિ. ૩

---

(૧૦૯)

સાધુપદની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદોરે મુનિવર ભવદુઃખહારી,
ધરિ દુખ સંયમી રે સાધુ ત્યાગી ગુણધારી;
ષટરૂપ ગુણ દ્રવ્યભાવથી, પંચ નવથી મહંત,
અંતરંગ તપથી શુભધ્યાનથી, સત્યથી સુખી સંત. ભવિ તમે. ૧
ક્રિયા રૈયામાં આવતી નહીં જે, જ્ઞાનાદિક ગુણ અવિકાર
ભવની ઘાતકે પુણ્ય, [illegible] તવિયા. ભવિ. ૨
નિંદકો નહીં સુણે મુકે, આતમ સહુ સુહાવે,
બુદ્ધિસાગર સહુ આતમ, જ્ઞાને અનુભવ પાવે. ભવિ. ૩

---

(૧૧૦)

દર્શનપદની ગુંહલી

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદોરે દર્શન [illegible]
[illegible]
[illegible] ભવિ. ૧
[illegible]
[illegible] ભવિ. ૨
[illegible]
[illegible] ભવિ. ૩
[illegible]

નિજ આતમ ચારિત્ર વખાણ્યો, શુદ્ધ પરિણામ સ્વભાવે;
નિરાસક્તિ ચારિત્ર નિજાતમ, નિર્લેપી મન હાવે. ભવિ. ૪
જલપંકજવત્ આતમ નિજ તે, સત્યચારિત્ર વિવેકે;
બુદ્ધિસાગર આતમ રંગે, લીનપણાની ટેકે. ભવિ. ૫

---

(૧૧૩)

તપપદની ગુંહલી.

રાગ ઉપરનો.

ભવિ તમે વંદો રે, તપપદ અતિશય ધારી,
તપગુણ સેવો રે, ભાવે સહુ નર નારી. ભવિ.
બારભેદે તપ તપતાં નિર્મલ, કર્મ નિકાચિત નાસે;
બાહ્યેચ્છારોધક તે તપ છે, કર્મ તપે તે ઉલ્લાસે. ભવિ. ૧
પચ્ચાશ લબ્ધિ ઉપજે તપથી, અનંત શક્તિ પ્રગટતી;
રોગ શોક સહુ દૂરે નાસે. વાસનાવૃત્તિ વિઘટતી. ભવિ. ૨
પ્રવૃત્તિ નિવૃત્તિ યોગી, કર્મ કરે પણ તપિયા;
નિર્લેપભાવે રહેવું તપ છે, તપપદના ગુણ ખપિયા. ભવિ. ૩
નિજ આતમ તપરૂપી નિહાળી, દ્રવ્ય ભાવ તપ તપવું;
શુદ્ધોપયોગે રહેવું ઘટમાં, નામ પ્રભુનું જપવું. ભવિ. ૪
ગુંહલી ગરબી ભાગ બીજામાં, પંચોતરની સાલે;
નગર પાદરા ચોમાસામાં, રચી આતમગુણ ખ્યાલે. ભવિ. ૫
તપાગચ્છ રવિસાગર ગુરુજી, સુખસાગર ગુરુરાયા;
ધર્મ ધુરંધર વીરની પાટે, પ્રેમે પ્રણમો પાયા.
મંગલ પામોરે જગમાં નર અને નારી. ભવિ. ૬
નવપદ આતમમાંહિ જાણો, નય નિક્ષેપ પ્રમાણો.
બુદ્ધિસાગર શુદ્ધ ઉપયોગે, આપોઆપ પિછાણો. મંગલ. ભવિ. ૭

શ્રી મહાવીર જન્મ જયંતી ગીત.

માતા ત્રિશલા ઝુલાવે પુત્ર પારણે એ રાગ.

આજે મહાવીર જન્મ્યા જગમાં આનંદ આપવા,
કોટિ ચંદ્ર સૂરજની ઝળકી જગમાં જ્યોત;
પ્રગટ્યો ત્રણ ભુવનમાં આનંદમય ઉદ્યોત,
વિરમ્યા જડવાદી પાપી પ્રકૃતિ ખદ્યોત. આ. ૧

જગમાં સાત્વિક આનંદના વાયા શુભ વાયરા,
પામ્યા નારકીઓ પણ મનમાંહિ આનંદ;
ફરી આનંદના વરસ્યા બહુલા શુભ મેહુલા,
ભારત ઉલ્લસ્યું હરખે પાપ પલાયાં મંદ. આ. ૨

ફરી સર્વ દિશાઓ આનંદ ઓપે નીતરે,
હસે હસ દેવ દેવીથી ભરિયું બહુ આકાશ;
ઇંદ્રો ગાવે હરખે ને નાચે ઇંદ્રાણીઓ,
ચાંદા તેજે ભાસે રૂપાસમ આવાસ. આ. ૩

ગ્રહો ને લોકપાલ બહુ ગાવે વીરનાં ગીતડાં,
વિધો ક્ષાર્ક પ્રભુનો ઓળીને અહેવાલ;
પ્રભુને મેરૂપર ન્હવરાવે સુરપતિ ભાવથી,
ફરી ભારત ઘરઘર પ્રગટી મંગલમાલ. આ. ૪

ધન્ય ધન્ય માનિ હરખી ધન ધન્ય બીજ દ્વિજવરથી,
હરખ્યા ક્ષત્રિય બહુ ધરી પર આચાર;
ક્ષત્રીકુંડનગરમાં મંગળ વાજાં વાગીયાં,
જ્ઞાને દીઠાં સહુને આનંદનો નહિ પાર. આ. ૫

દિલે આનંદના ફેલા છે ભારત ભરમાં,
કીર્તિ મોહિનીના ઉમંગ છે નાનરૂ;

હરખ્યાં ત્રિશલામાતાને સિદ્ધારથ રાજવી,
હરખ્યા લોકો જાણી ભારત ઉદ્ધાર. ૬

રાજા વૈશાલી ચેટક મનમાં આનંદિયા;
ઘરઘર આનંદ ઉત્સવ વર્તે જયજયકાર;
આખા ભારત દેશે ઘરઘર પુત્ર વધામણું,
પ્રગટ્યો જગદ્‌ગુરૂ પ્રભુ મહાવીરનો અવતાર. ૭

ત્રેવીશ તીર્થંકર ભાષિત ચોવિશમા જીનપતિ,
આજે પ્રગટ્યા જાણી સૌને થયો નિર્ધાર;
માળે બેસી કરતાં કલ્લોલો સહુ પંખીઓ,
કરતાં આનંદના નાદો તેમ પશુઓ સાર. ૮

સુધુળે પ્રસિદ્ધ થઇ તેરસ મહાવીરના જન્મથી,
જગમાં મહાવીર તેરસ ઘેરેઘેર ગવાય;
સોનું રત્ન અને રૂપે હીરાના પારણે,
વીરને ઝુલાવે ત્રિશલા માતા સુખદાય. ૯

ત્રિશલા બોલે મારી કૂખે પ્રગટ્યા વીરજિન,
તેથી સતીઓમાંહી થઇ પ્રથમ શિરતાજ;
મ્હારી કૂખે આવ્યા ધર્મોદ્ધારક રાજવી,
રાખી ભારતજનની ધર્મ તણી શુભ લાજ. ૧૦

પ્રભુની જન્મથી જ઼ંગ લાઇન સિંહનું ચોમ્મિનું
પ્રભુજી સિંહની પેઠે કરો પરાક્રમ મિથ્યાં;
દયાના ઉપદેશે નિર્દયતા ટાળી વિશ્વથી,
ટાળો નરનારી પશુ પંખીના સહુ ક્લેશ. ૧૧

વીરજીન એક હજાર ને આઠ લક્ષણો ચોસઠમાં,
તેથી જણ્યા ચોવીસમાં સૌ કહે જીનરાજ;
કેશીકુમાર મુખથી ત્રિશલા બોલી સૌ વચી;
રૂડાં હાલરડાંનાં ગીતો ગુણ ગિરતાં ... ૧૨

જગમાં જોર પ્રકટતું જ્યારે હિંસા પાપનું,
કરતાં નરનારીઓ ત્રાહિ ત્રાહિ પોકાર;
જગમાં જુલ્મ ઘણા ને અંધકાર અજ્ઞાનનો,
ત્યારે તીર્થંકરનો જન્મ થાય નિર્ધાર. આ. ૧૩

ભારત આર્ય દેશમાં સોના સૂરજ ઊગીયો,
આજે જાગ્યું ભારત સર્વ દેશ શુરૂરાજ;
સાથે જન્મ્યા કેઇક ગણધર આદિ ઋષિયો,
જન્મ્યા દેવી જીવો કરવા સંઘે સાજ. આ. ૧૪

રૂડું ભારતનું તપ ફળ્યું જીનેશ્વર જન્મથી,
કરવા સર્વ વેદનો સાચો અર્થ પ્રકાશ,
જન્મ્યા જાણ્યા ઈંદ્રાદિકના વચને ભારતે,
પામ્યા ઋષિ તપસ્વી યોગીયો ઉલ્લાસ. આ. ૧૫

બંદીખાનેથી છોડયા સઘળા બંદિજનો,
ભારત દેશ નગરમાં ઉત્સવ બહુલા થાય;
નગરમાં નાટારંભો ઠેર ઠેર થાતા ઘણા,
અમરાપુર સમું ક્ષત્રીકુંડ સુખ ઉભરાય. આ. ૧૬

પ્રભુને જોવા આવે દેવદેવી નરનારીઓ,
જોષી જોગીઓ સહુ જોવા આવે દોડી;
વરસે સિદ્ધારથ ઘર કંચનની ખૂબ કોડીઓ,
પ્રભુની જગમાં જોતાં મળે ન બીજી જોડ,
વીરના તેજથકી કોઇ કરે ન જગમાં હોડ— આ. ૧૭

પ્રભુજી તીર્થ સ્થાપશે સમવસરણમાં બેસીને,
કરશે કેવલજ્ઞાને સત્ય ધર્મ ઉપદેશ;
ગણધર દ્વાદશાંગી ગુંથીને ધર્મ વધારશે,
જેથી ટળશે આધિ વ્યાધિના સહુ કલેશ. આ. ૧૯

મહાવીર ભારત ઘર ઘર જ્ઞાનાગ્નિ પ્રગટાવશે,
કરશે દુર્ગુણોનો બોધથકી સંહાર;

સર્વે આર્યો એક સ્વરૂપી થઇને ચાલશે,
રાજા રંક સકલને સરખા હક નિર્ધાર. આ. ૧૯

સર્વે આર્યો દુઃખ બંધનને છેદી નાખશે,
ઊંચા નીચાનો રહેશે નહીં મન અહંકાર;
સહુનો ન્યાય થશે સમભાવપણે જગ સારીખો,
ટળશે હિંસા યજ્ઞો તથા મનુજ સંહાર. આ. ૨૦

થાશે પ્રજાસંઘનાં રાજ્ય અને સુનીતિઓ,
રક્તથી ખરડાશે નહીં સર્વ પ્રજાનો સંઘ;
રાજ્ય દૈવત સર્વે આત્મરૂપથી એક થઇ,
કરશે અરસપરસ સાહાય્ય ધરી મન રંગ. આ. ૨૧

પ્રભુજી આત્મજ્ઞાનથી બ્રાહ્મણ મુખ્ય કહાવશે,
ક્ષત્રી બનીને કરશે સર્વ કર્મ સંહાર;
જગતમાં ધર્મદૃઢતાનો ક્ષાત્રપણાથી જણાવશે,
અંતર વૈશ્ય બનીને કરશે ગુણ વ્યાપાર. આ. ૨૨

કેવલજ્ઞાની બનીને સેવા સહુની સારશે,
ગામોગામ કરીને પાદ થકી વિહાર;
સેવા ધર્મતણો ડંકો કરશે વિશ્વમાં,
ચતુર્વિધ સંઘ બનાવી કરશે જગ ઉદ્ધાર. આ. ૨૩

સાચી ભક્તિ સાચાં કર્મો જ્ઞાને જણાવશે,
વિચારો આચારોમાં થાશે બહુ ઉદાર;
દયાનો દેવાલો કરશે ભારતમાં ભાવથી,
ઘરોઘર પંખીઓ મજા કરશે નિર્ધાર. આ. ૨૪

જીતી રાગદ્વેષને દુનિયા કરશે નિર્મોહી,
આર્યો જૈનો જિનને અનુસરશે દિનરાત;
બ્રાહ્મણ આત્મજ્ઞાનીઓ બનીને વિશ્વ જગાવશે,
નવલું રૂડું પ્રગટ્યું ભારતનું પરભાત. આ. ૨૫

ચારે વર્ણો રૂદ્ધિ ધન ખોટાં ત્યાગશે,
ઘરોઘર આત્મજ્ઞાનનાં પ્રસરશે બહુ સૂત્ર;
સાચા વ્યવહારો વર્તાશે સાચી નીતિથી,
જ્ઞાનીયો યોગી થાશે ભારત માતા પુત્ર. આ. ૨૬

ઘરોઘર બ્રહ્મ શાસ્ત્રના ચર્ચા શુભ પ્રગટશે,
જિનજી ચોવીશમો મહાવીરતણો અવતાર;
ભાખે ભવિષ્ય કેશી ઇંદ્રો ને બહુ ઋષિયો,
એવું સુણીને હરખ્યાં ભારતનાં નરનાર. આ. ૨૭

જયંતી વીર પ્રભુની ઉજવે સુરનર નારીયો,
વ્યાપ્યો ત્રણ ભુવનમાં જન મનમાં આનંદ;
પ્રગટયો સાત્વિક આનંદ માય ન લોકાલોકમાં,
નાઠા મોહરાયના સઘળા સઘળા ફંદ. આ. ૨૮

ચૈતર તેરસ મહાવીર જન્મ જયંતી ઉજવી,
સુરપતિ ઇંદ્રાણીઓ નંદીશ્વરમાં જાય;
માંડે અઠ્ઠાઇ મહોત્સવ ત્યાં ભાવે ભાવના,
ત્યાંથી દેવલોકમાં પહોંચીને હરખાય. આ. ૨૯

ક્ષત્રી કુંડ નગરમાં દશ દિન ઉત્સવ માંડિયો;
પ્રભુનાં મંદિરોમાં પૂજાઓ બહુ થાય;
જમણો જમતાં સર્વે જ્ઞાતિ નર ને નારીઓ;
દેવાં દેશતણાં નહિં રહેતાં માંહોમાંહ્ય. આ. ૩૦

આજે વીરપ્રભુની જન્મ જયંતી ઉજવી,
સફળો જન્મ થયો ને ફળી હૃદયની આશ;
ભારત બ્રહ્મજ્ઞાનથી શુરૂ બની સહુ દેશનો,
દેશે સ્વતંત્રતા ને આત્મિક જ્ઞાન પ્રકાશ. આ. ૩૧

ગાયકવાડી સંબંધે નગર પાદરા શોભતું,
જયંતી વીર પ્રભુની કીધી હર્ષ ઉલ્લાસ;

સંવત્ ઓગણીશ પંચોતેરની શુદી [illegible]
ગાવે બુદ્ધિસાગરસૂરિ જ્ઞાન પ્રકાશ. [illegible] ૩૨

---

(૧૧૫)

શ્રી મહાવીર પ્રભુનું પારણું.

ત્રિશલા માતાનું ગાન. શ્રી મહાવીર પ્રભુનું હાલરડું.

મ્હારો મ્હારો હૃદયનો પ્રાણ, મહાવીર ઝૂલો;
માંરૂં સર્વ મનોરથ સ્થાન, મહાવીર ઝૂલો.
આંખલડી આહ્લાદની અમૃતી, જોતાં તૃપ્તિ ન થાતી રે;
ત્હાંરે નયને આંખ ઠરાવે, નિર્મલ નેહે રે હાસી. માંરૂં.
પ્રમોદ આપે ઉભરતું, ત્રિભુવને ઘટ વરસે રે;
આંખ ઉછળે વિશ્વ ઉછળે, સહુ દુઃખ ત્રિ હરશે. માંરૂં. ૧
[illegible] નવપ્રાણ [illegible], [illegible] રે;
[illegible]. માંરૂં. ૨
[illegible] રે;
[illegible]. માંરૂં. ૩
[illegible];
[illegible]. માંરૂં. ૪
[illegible]
[illegible]. માંરૂં. ૫
[illegible] રે,
[illegible]. માંરૂં. ૬
[illegible]
[illegible]. માંરૂં. ૭

બાલપ્રભુ પારણીએ પોઢે, હાલરડે હુલરાવું રે;
પ્રભુના લક્ષણ પારખીયાંમાં, દીઠ તે શું ? જણાવું. મહા. ૮

હાલો હાલો કરતા હરખે, જગ જીવનને પ્રેમે રે;
અકલ અલખ લીલા ના લખાય, રહેનો જીવન ક્ષેમે. મહા. ૯

અનુભવ રમમાં ગમમાં કરતો, વિધ જીવાડી જો જો રે;
તજુ જીવન આધારૂં લાડું, પુત્ર પનોતા દીવે. મહા. ૧૦

બહુ લ કરીને છાતી સાથે, ચાંપી આનંદ પામું રે;
બાહિર અંતર બાળ પ્રભુના, રૂપ જગ [illegible] નામું. મહા. ૧૨

પગ ઠાકરીએ જગ ચમકાવે, આખથકી આકોશે રે;
આનંદ તેજ દેહ ભરેલી, પ્રભ નેજે બહુ વર્ષે. મહા. ૧૨

ભૂમિ પડીને બાળુ મેનો, આળ મૌની કંઇ હસતો રે;
પાને આવી ખોળામાંહી; ક્રમ કરીને ખસતો. મહા. ૧૩

ખીલે ખીલે રે ગુરૂ ગુમાન, હસે હસાવે રમાડે રે,
બ્રહ્મરૂપ તનભવના માટે, લાડ કરે ને ડરાવે. મહા. ૧૪

વાણીઓ આવે નાક નમને, [illegible] કરીને વાળા રે;
મન જીવન મનનાય જીવન મુજ, દેખો ને હિત ભરાતો.મ. ૧૫

નવ નવ ચેતન ગુણ ખીલે, અનુભવ વનને ઝીલે રે;
જીવનશક્તિ અર્પીને દીલે, તેજ સમર્પું રમીલે. મહા. ૧૬

અવિચળ ને [illegible], આનંદ હેલી વિકસે રે;
[illegible], [illegible] હિત [illegible]. મહા. ૧૭

[illegible] રે;
[illegible]. મહા. ૧૮

[illegible] રે,
[illegible]. મહા. ૧૯

[illegible] રે;
[illegible]. મહા. ૨૦

કુદરતી શોભા સોથી સારી, રવિ શશી વારી જાઉં રે;
બાલક રાજા આનંદ તાજા, ગુણ કેટલા હું ગાઉં. મહા. ૨૧

આત્મ પ્રતિબિંબ નિર્મલ ન્હાનું, મલકે મુખથી મઝાનું રે;
દિલથી દિલ પરખાવે નયને, મૌન રહી કહે છાનું. મહા. ૨૨

તૃપ્તિ ન પામું લાડ લડાવે, પ્રભુ બેઠે મુજ ખોળે રે;
જન્મ સફલ થયો પુણ્યોદયથી, આવે ન કો મુજ તોલે. મ. ૨૩

અલંકારથી અંગ ઓપાવું, ઝબલાં સરસ પહેરાવું રે;
દિલ આંગણીએ બાલુડાને, લય લાવી પધરાવું. મહા. ૨૪

બાલુડાના લાડના લ્હાવે, હરખી ઘાતોઘાતે રે;
પૂર્યા પૂર્ણ મનોરથ પ્રભુએ, જાય જીવન હરખાતે. મહા. ૨૫

કલ્પવૃક્ષ બીજ ચંદ્રની પેઠે, વધતો હર્ષ વધારે રે,
વૈરીને પણ વ્હાલો લાગે, પેઠી બની અવતારે. મહા. ૨૬

બાલુડા પ્રભુ આગળ ગાતી, ગરબો નવ નવ ગાને રે;
પ્રભુમય ગાનો તાનો જણાતાં, મને સમજાવે સાને. મહા. ૨૭

બાલુડામાં સર્વે જાયું છે, બાકી રહ્યું નહીં કાંઇ રે;
સર્વ મનોરથ ફળીયા મારા, રહી કલ્પવૃક્ષની છાંહીં. મહા. ૨૮

જીવનમાં અમીરસ રેડાયો, પત્ની જીવન શુભ સિંચ્યું રે;
કોટિ વર્ષ તક નંદન જીવો, પ્રભુ ચુંબી અમૃત પીધું. મહા. ૨૯

રત્ન કુક્ષીને જનની શિરોમણિ, ત્રિશલા માત મહાણી રે;
ત્રણ ભુવનમાં થઇ હું ચાવી, વિશ્વવત્સલ પ્રસ્રાણી. મહા. ૩૦

અંબાદેવી શક્તિ પુરાણી, નામ અનેકે મલાઇ રે;
દુનિયા શાંતિ શ્વાસ અકુંતી, ઘરઘર કરતી વધાઇ. મહા ૩૧

બાલા પ્રભુમાં દેવ દેવીઓ, પ્રિયપણું સહુ જોતી રે;
બુદ્ધિસાગર વારી જાઉં, પ્રભુને વધાવું મોતી. મહા. ૩૨

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી ગ્રન્થમાળામાં પ્રગટ થએલા ગ્રન્થો.

	પૃષ્ઠ	
૧. ભજન સંગ્રહ ભાગ ૧ લો.	[illegible]	૦-૮-૦
× ૧. અધ્યાત્મ વ્યાખ્યાનમાળા.	૨૦૬	૦-૪-૦
× ૨. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૨ જો.	૩૩૬	૦-૮-૦
× ૩. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૩ જો.	૨૧૫	૦-૮-૦
× ૪. સમાધિ શતકમ્.	૩૪૦	૦-૮-૦
૫. અનુભવ પચ્ચિશી.	૨૪૮	૦-૮-૦
૬. આત્મપ્રદીપ.	૩૧૫	૦-૮-૦
૭. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૪ થો.	૩૦૪	૦-૮-૦
૮. પરમાત્મદર્શન.	૪૩૨	૦-૧૨-૦
૯. પરમાત્મજ્યોતિ.	૫૦૦	૦-૧૨-૦
×૧૦. તત્ત્વબિંદુ.	૨૩૦	૦-૪-૦
×૧૧. ગુણાનુરાગ. (આવૃત્તિ બીજી)	૨૪	૦-૧-૦
×૧૨-૧૩. ભજનસંગ્રહ ભાગ ૫ મો તથા જ્ઞાનદીપિકા.	૧૯૦	૦-૬-૦
×૧૪. તીર્થયાત્રાનું વિમાન (આવૃત્તિ બીજી)	૬૪	૦-૧-૦
૧૫. અધ્યાત્મ ભજનસંગ્રહ.	૧૯૦	૦-૬-૦
×૧૬. ગુરુબોધ.	૧૭૨	૦-૪-૦
×૧૭. તત્ત્વજ્ઞાનદીપિકા.	૧૨૪	૦-૬-૦
૧૮. ગહુંલીસંગ્રહ.	૧૧૨	૦-૩-૦
×૧૯-૨૦. શ્રાવકધર્મસ્વરૂપ ભાગ ૧-૨ (આવૃત્તિ ત્રીજી)	૪૦-૪૦	૦-૧-૦
×૨૧. ભજન પદ સંગ્રહ ભાગ ૬ ઠો.	૨૦૮	૦-૧૨-૦
૨૨. વચનામૃત.	૩૦૮	૦-૧૪-૦
૨૩. યોગદીપક.	૨૬૮	૦-૧૪-૦
૨૪. જૈન ઐતિહાસિક રાસમાળા.	૪૦૮	૧-૦-૦
૨૫. આનન્દઘન પદસંગ્રહ ભાવાર્થ સહિત.	૮૦૮	૨-૦-૦
૨૬. અધ્યાત્મ શાન્તિ (આવૃત્તિ બીજી)	૧૩૨	૦-૩-૦
૨૭. કાવ્યસંગ્રહ ભાગ ૭ મો.	૧૫૬	૦-૮-૦
×૨૮. જૈનધર્મની પ્રાચીન અને અર્વાચીન સ્થિતિ.	૯૬	૦-૨-૦
×૨૯. કુમારપાળ ચરિત્ર (હિંદી)	૨૮૭	૦-૬-૦
૩૦ થી ૩૪. સુખસાગર ગુરુગીતા.	૩૦૦	૦-૪-૦

૩૫. ષડ્દ્રવ્ય વિચાર.	૨૪૦	૦-૪-
૩૬. વિજાપુર વૃત્તાંત.	૮૦	૦-૪-
૩૭. સાબરમતી કાવ્ય.	૧૯૬	૦-૬-
૩૮. પ્રતિજ્ઞા પાલન,	૧૧૦	૦-૫-
૩૯-૪૦-૪૧. જૈનગચ્છમત પ્રબંધ. સંઘપ્રગતિ. જૈનગીતા.		૧-૦-
૪૨. જૈન ધાતુપ્રતિમા લેખ સંગ્રહ.		૧-૦-
૪૩. મિત્રમૈત્રી,		૦-૮-
×૪૪. શિષ્યોપનિષદ્.		૦-૨-
૪૫. જૈનોપનિષદ્	૪૮	૦-૨-
૪૬-૪૭ ધાર્મિક ગદ્યસંગ્રહ તથા પત્ર સદુપદેશ. ભાગ ૧ લો.	૯૭૬	૩-૦-૦
૪૮ ભજનસંગ્રહ ભાગ ૮	૯૦૪	૩-૦-૦
૪૯. શ્રીમદ્દેવચંદ્ર ભા. ૧	૧૦૨૮	૨-૦-૦
૫૦. કર્મયોગ	૧૦૧૨	૩-૦-૦
૫૧ આત્મતત્ત્વદર્શન.	૧૧૨	૦-૮-૦
૫૨ ભારત સહકાર શિક્ષણ	૧૬૮	૦-૧૦-૦
૫૩. શ્રીમદ્દેવચંદ્ર ભા. ૨	૧૨૦૦	૩-૮-૦

× આ નીશાનીવાળા ગ્રંથો સીલકમાં નથી.

પુસ્તક મળવાના સ્થળ.

મુંબઇ, પાયધુની શુકમેલર મેઘજી હીરજી.
,, ચંપાગલી. લલ્લુભાઇ કરમચંદ દલાલ.
પુના, વેતાલપેઠ. શેઠ વીરચંદભાઇ કૃષ્ણાજી.
પાદરા, વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ.